

Pla d'Equipaments Culturals de Castellar del Vallès

Març 2009

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ	3
1. DIAGNÒSTIC SOCIODEMOGRÀFIC	5
1. 1. Territori	5
1. 2. Població	9
o. EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ	9
o. ESTRUCTURA PER EDATS	11
o. ORIGEN DE LA POBLACIÓ SEGONS PROCEDÈNCIA	12
o. NIVELL D'INSTRUCCIÓ	16
o. LA POBLACIÓ EN RELACIÓ A L'ACTIVITAT	19
o. A TALL DE CONCLUSIÓ	22
2. APROXIMACIÓ A LA REALITAT CULTURAL	23
2.1. El sector públic	24
o. FINANÇAMENT	24
o. RECURSOS HUMANS	28
2.2. El teixit associatiu	29
2.3. Programació Cultural	38
o. ALGUNS HÀBITS DE CONSUM CULTURAL	41
2.4. Comunicació i difusió Cultural	46
3. EQUIPAMENTS CULTURALS	49
3.1. Mapa de localització	50
3.2. Fitxes dels equipaments culturals	52
3.3. Equipaments culturals en reformes o en construcció	69
3.4. Altres espais públics que acullen actes culturals	74
3.5. Valoració d'equipaments: punts forts i punts febles	75
4. RECALL DE VISIONS	77
4.1 Visions en relació al municipi	77
4.2 Visions en relació a la dinàmica cultural	79
4.3 Visions en relació als equipaments culturals	80
5. PROPOSTES	83
5.1 Equipaments culturals	85
5.2 Quadre síntesi	110
5.3 Estratègia a seguir per diferents àmbits d'actuació	117
ANNEX 1	121
CRÈDITS	123

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Castellar del Vallès, amb la voluntat de treballar amb una major planificació en l'àmbit cultural, sol·licita al CERC (Centre d'Estudis i Recursos Culturals) de la Diputació de Barcelona assessorament en relació als equipaments culturals del municipi.

Fruit d'aquesta demanda s'elabora el present document *Pla d'Equipaments Culturals de Castellar del Vallès*, per analitzar l'estat actual dels equipaments (detectar-ne les mancances i les oportunitats) i establir unes propostes a mig i llarg termini que guiïn les accions de la Regidoria de Cultura.

Es tracta d'un document que ha de ser entès com una eina de treball. A partir d'una diagnosi de la situació de Castellar del Vallès s'elaborarà un document tècnic que plantejarà futures estratègies de millora pels equipaments culturals del municipi.

Aquest treball parteix d'altres documents de planificació que en els últims anys s'han elaborat a l'Ajuntament de Castellar del Vallès com el Projecte Educatiu de Castellar del Vallès (PEC), el Pla d'Acció Municipal 2004-07 (PAM), i molt especialment el Pla d'Acció Cultural elaborat directament per la Regidoria de Cultura i Lleure el 2006.

El *Pla d'Equipaments de Castellar del Vallès* incorpora les dades més significatives i vigents dels documents esmentats anteriorment. Alhora aprofundeix en la recerca i actualització de les dades territorials i sociodemogràfiques, en l'estudi de la realitat cultural del municipi i incorpora un recull de les visions per dur a terme la primera part del document: el diagnòstic. La segona part, les propostes, presenta els eixos estratègics per dissenyar el nou mapa de la xarxa d'equipaments culturals de Castellar del Vallès.

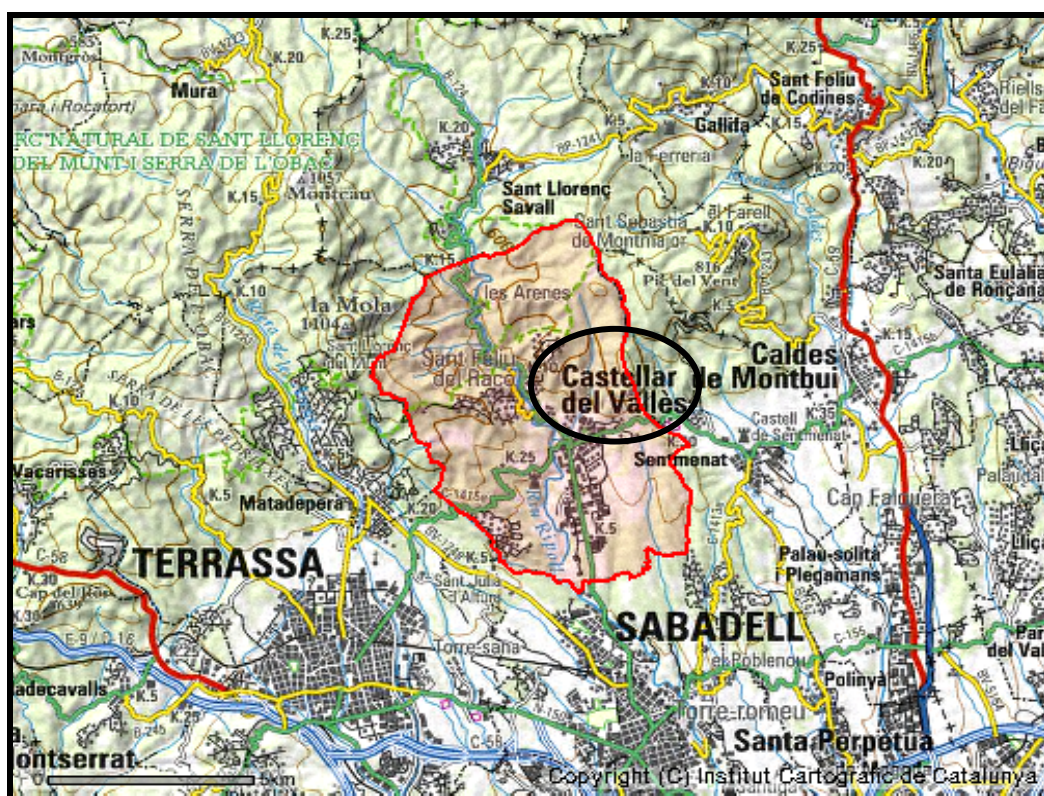

1. DIAGNÒSTIC SOCIODEMOGRÀFIC

1. 1. Territori

El municipi de Castellar del Vallès està situat al nord de la comarca del Vallès Occidental entre les dues capitals comarcals (a només 7 km de Sabadell i 11 km de Terrassa). A més d'estar molt a prop d'aquests dos grans nuclis urbans, compta amb un entorn privilegiat per la proximitat del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac, probablement un dels punts de referència per a tots els castellarencs. El municipi de Castellar del Vallès té una superfície de 44,91 Km², és a dir una extensió molt gran per a una població de 22.007 habitants¹, tanmateix hem de tenir en compte que un 83% del terme és zona forestal no urbanitzable de la qual un 30% queda integrada al Parc natural. El riu Ripoll és un dels elements vertebradors de tot el territori ja que transcorre per diversos municipis des de Barberà del Vallès passant per Montcada i Reixac, Ripollet, etc.

Imatge 1. Castellar del Vallès: situació geogràfica

Font: Elaboració pròpia a partir de les fonts gràfiques de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

¹ Dades *padró municipal d'habitants* IDESCAT (2007)

El Parc de Sant Llorenç de Munt i l'Obac s'estén per diverses comarques: Bages, Vallès Occidental i Vallès Oriental. El seu cim principal és La Mola on hi trobem el Monestir de Sant Llorenç de Munt. El Parc es constitueix com un element identificador i d'identitat per tots els municipis del seu voltant. És de destacar que va ser el primer Parc natural de tot l'Estat declarat com a tal el 1972. Actualment està gestionat per la Diputació de Barcelona i forma part de la Xarxa de Parcs Naturals.

Imatge 2. Parc de Sant Llorenç de Munt i l'Obac

Font: <http://www.turismevallesoccidental.cat> (agost 2008)

Pel que fa a les comunicacions, el municipi de Castellar del Vallès està fora de les grans vies de comunicació i està únicament connectat amb Sabadell i Terrassa per carretera. El municipi no té connexió ferroviària però té línies d'autobús que el connecten amb Sabadell i Sant Llorenç. Actualment, però s'estan començant els estudis i les negociacions que permetrien ampliar la línia de Ferrocarril de la Generalitat de Catalunya de Sabadell fins a Castellar del Vallès. L'Ajuntament de la vila ha anunciat, en data del 29 de juliol de 2008, que l'estudi informatiu i d'impacte mediambiental ja s'ha començat i, per tant si els resultats són favorables es preveu poder començar les obres a partir del 2010. Alhora cal tenir en compte que la comarca del Vallès occidental compta en general amb una bona xarxa de comunicacions: autopistes i carreteres que travessen el territori. És una comarca d'interior situada en un punt bastant estratègic ja que comunica ràpidament amb la part central i nord de Catalunya i també està a prop de Barcelona. El nucli urbà concentra el 85% de la població del municipi: el casc antic està situat a la part més alta. En els darrers anys, el municipi ha crescut sobretot per la part sud, una

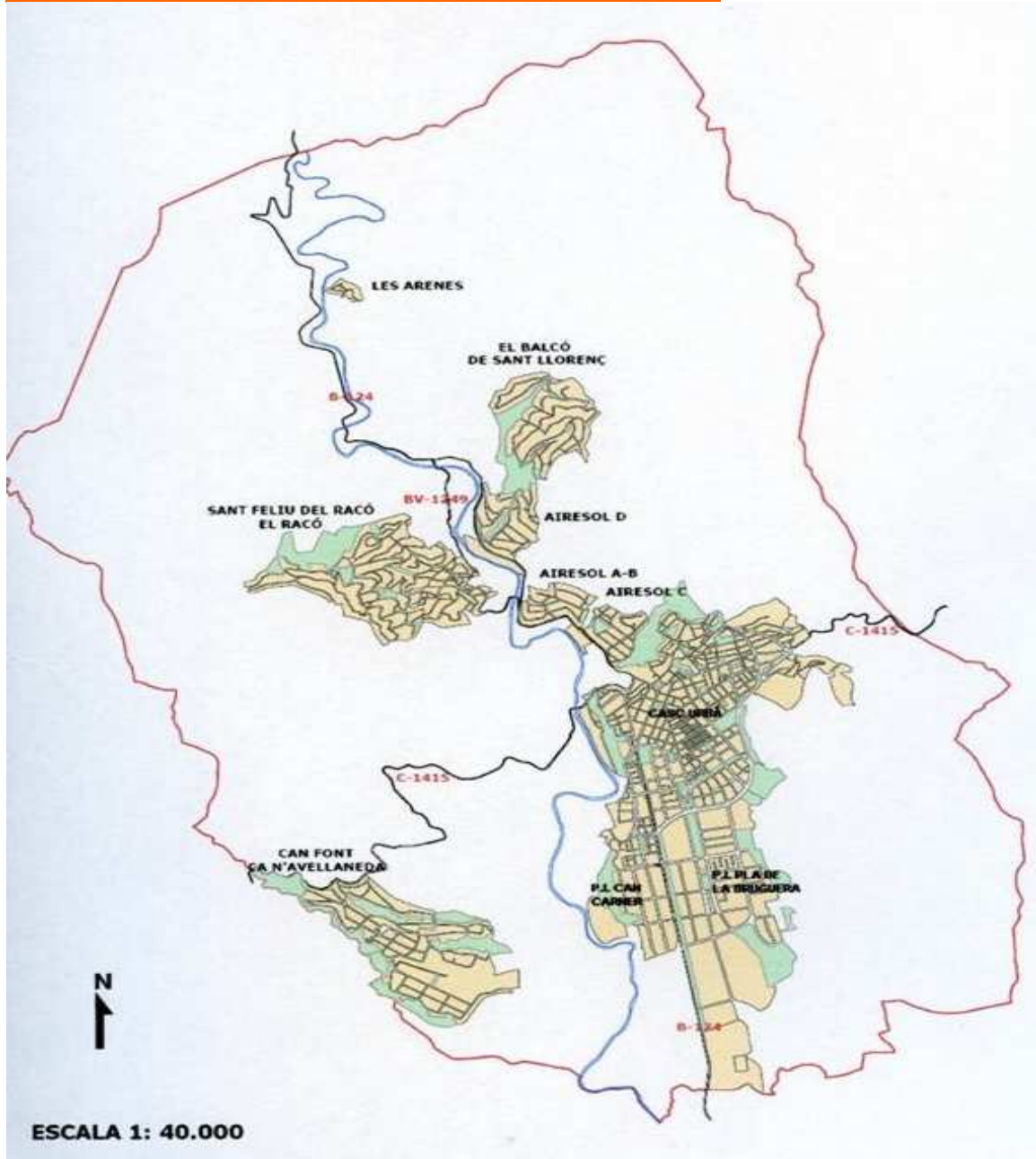

zona més plana, tradicionalment dedicada a l'agricultura i on poc a poc s'hi han anat edificant nous habitatges. Actualment els nouvinguts al municipi escullen aquesta zona com a residència ja que és on es concentra tota la nova construcció. Castellar del Vallès té una evolució característica dels municipis de segona i tercera corona metropolitananes.

Inicialment el creixement es va centrar en segones residències, per la proximitat a l'entorn natural privilegiat, i després per la població procedent de l'Àrea Metropolitana i de les ciutats del seu entorn més immediat (Terrassa i Sabadell) el municipi ha anat creixent amb parelles joves que s'instal·len a viure-hi. El municipi s'estén sobretot cap al sud continuant la trama urbana antiga, fet que potencia la idea de nucli que va creixent de forma relligada.

El terme municipal de Castellar del Vallès és molt extens, però en canvi té una part edificada percentualment petita. La imatge 3 mostra la morfologia urbana del municipi: el casc urbà –que concentra la major part de la població–, el nucli agregat de Sant Feliu del Racó i les nou urbanitzacions del seu entorn.

Imatge 3. Mapa Castellar del Vallès: urbanitzacions

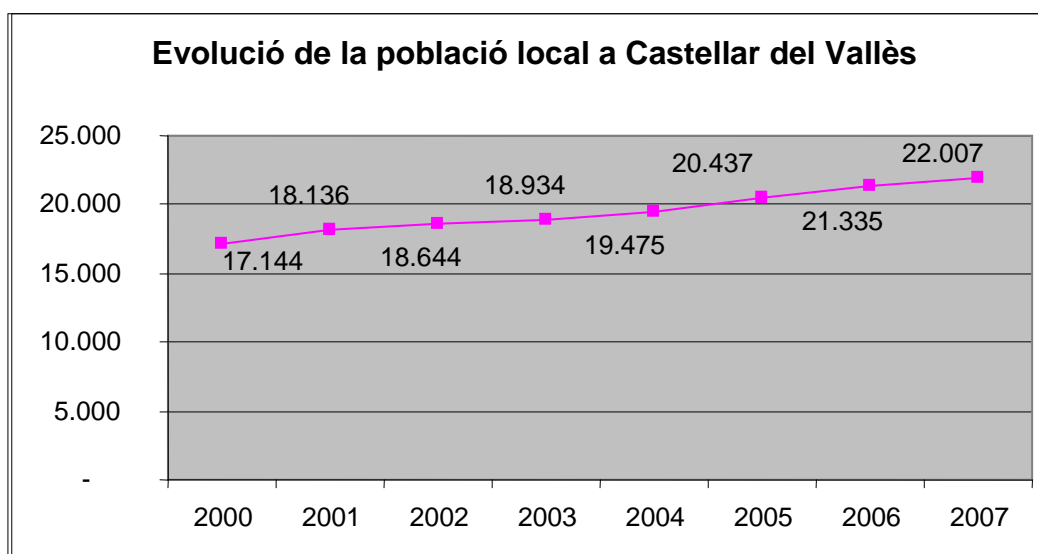

1. 2. Població

○ EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

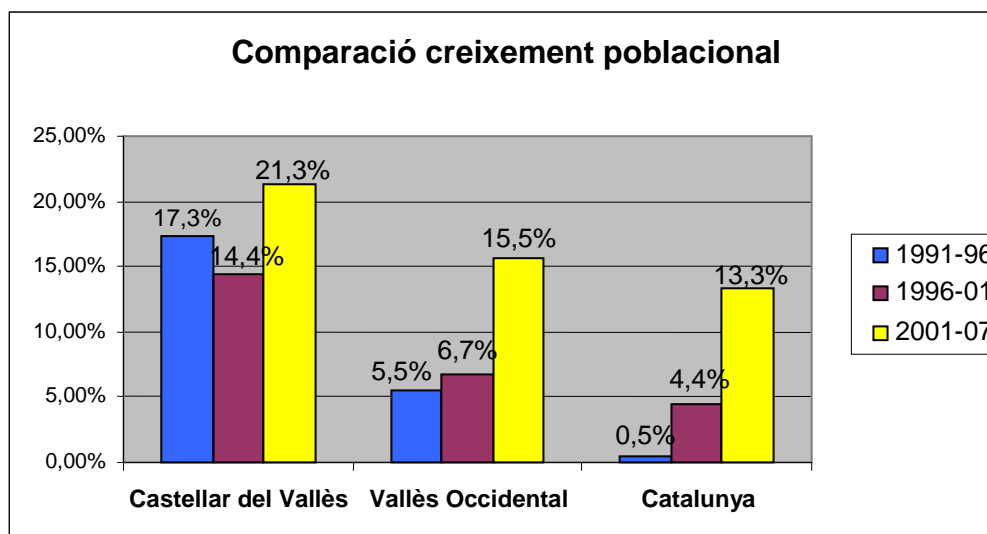
Pel que fa a l'evolució demogràfica de Castellar del Vallès s'observa un creixement sostingut de la població. Castellar del Vallès s'està convertint en un pol d'atracció sobretot per a parelles joves procedents de Sabadell o Terrassa i que no poden assumir el cost d'un habitatge en aquestes localitats, o bé per persones que busquen una proximitat amb la natura i troben a Castellar del Vallès l'equilibri entre un paisatge natural privilegiat –Parc de Sant Llorenç de Munt- i un municipi amb unes dimensions demogràfiques que li permet tenir un bon ventall de serveis.

Gràfic 1. Evolució demogràfica

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

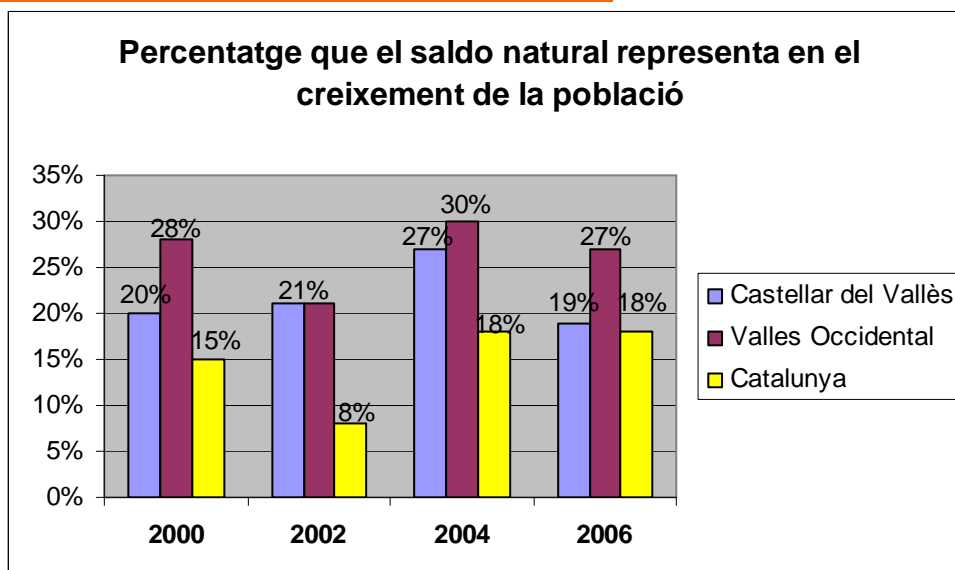
En el gràfic 1 s'observa que l'any 2000 la població era de 17.144 habitants i a finals del 2007 ja havia arribat a 22.007 habitants. Aquest creixement demogràfic ha provocat també un canvi de model en la tipologia dels habitatges, que ha passat de les cases unifamiliars als blocs de pisos.

Gràfic 2. Comparació creixement poblacional

Font: Elaboració CERC a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Comparant el creixement demogràfic de Castellar del Vallès amb els àmbits territorials de la comarca i Catalunya (gràfic 2) veiem que en tots els casos, té una mitjana de creixement superior. Globalment els valors més elevats es troben a l'últim sexenni, 2001-2007, amb un increment del 21% en el cas de Castellar del Vallès.

El gràfic 3 mostra el percentatge de l'augment de població degut al creixement natural. En general i en tots els àmbits territorials, l'impacte del saldo natural en el creixement demogràfic és baix.

Gràfic 3. Comparació increments de població

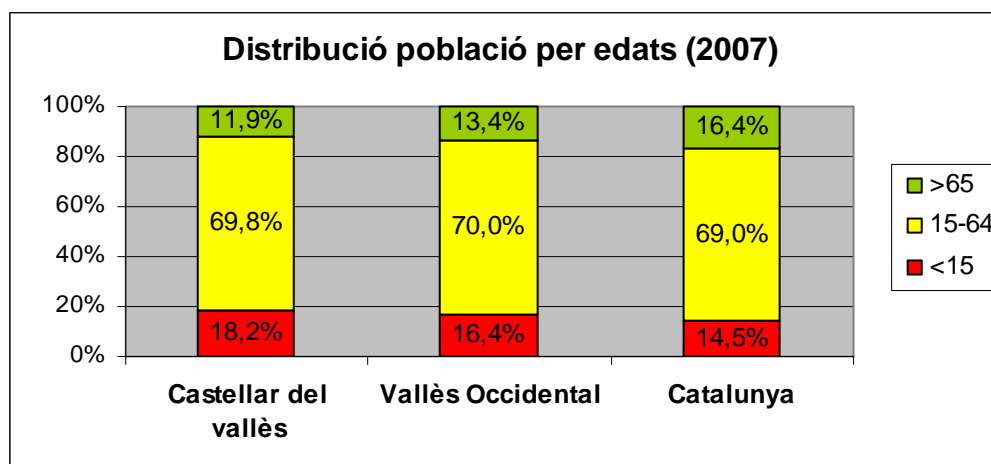
Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

En el cas de Castellar del Vallès pràcticament en tots els anys més d'un 80% de l'augment de població del municipi és degut al saldo migratori i no pas al saldo natural. Així doncs, la població nouvinguda, ja sigui de ciutats properes, i de l'Àrea metropolitana en general o bé producte de la nova immigració és la protagonista d'aquest creixement demogràfic.

○ **ESTRUCTURA PER EDATS**

L'estudi de la població de Castellar del Vallès per trams d'edat del 2007 (veure gràfic 4) en comparació amb la comarca i Catalunya mostra que el municipi compta amb el percentatge més alt de població jove. Un 18% de la població de Castellar del Vallès al 2007 era menor de quinze anys, una dada destacable pel ventall de possibilitats que permet una població amb aquestes característiques i alhora una dada poc comuna en l'actualitat a la resta del territori. Per exemple a Catalunya el percentatge baixa fins a un 14%.

Gràfic 4. Comparació població per edats (2007)

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

La següent taula (2) permet fer l'estudi comparatiu de la població per trams i la seva evolució des del 1996. Les dades que mostren l'evolució de la població de Castellar del Vallès exemplifiquen que el municipi darrerament ha gaudit del predomini d'una població jove. Des del 1996 té els percentatges més elevats respecte dels altres àmbits territorials. Aquesta tendència es pot explicar pel volum de gent jove, en edat fèrtil, que en els últims anys, està escollint Castellar del Vallès per viure-hi.

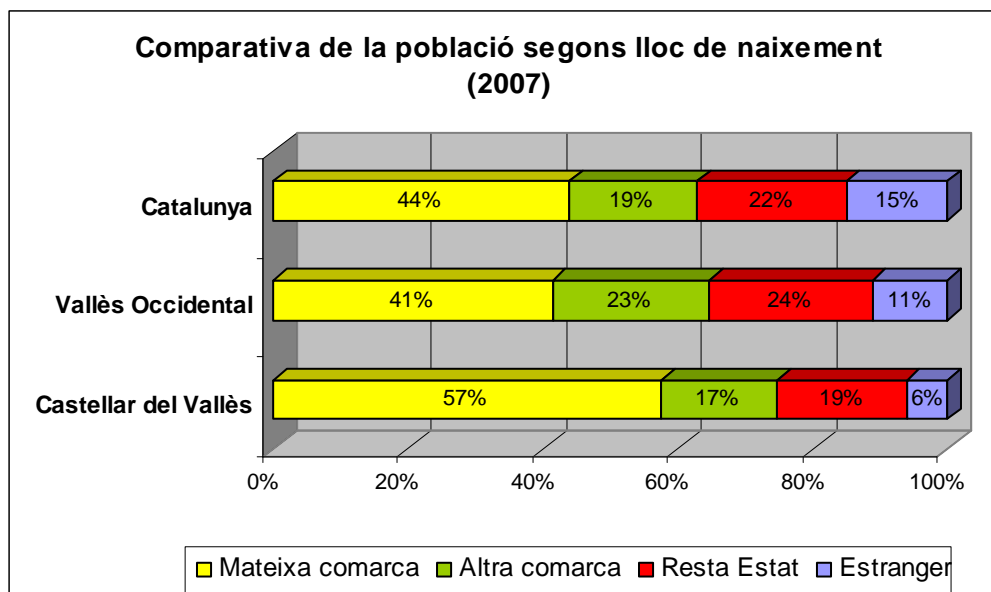
Taula 2. Comparació població per edats (1996-2007)

Trams d'edat	Àmbit territorial	1996	2001	2007
Menors 15 anys	Castellar del Vallès	17,52%	17,03%	18,22%
	Vallès occidental	16,58%	15,27%	16,47%
	Catalunya	14,65%	13,60%	14,52%
de 15 a 64 anys	Castellar del Vallès	69,93%	70,47%	69,81%
	Vallès occidental	70,60%	70,86%	70,05%
	Catalunya	69,06%	68,98%	69,07%
Majors de 65 anys	Castellar del Vallès	12,55%	12,49%	11,97%
	Vallès occidental	12,82%	13,87%	13,48%
	Catalunya	16,28%	17,41%	16,42%

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

○ **ORIGEN DE LA POBLACIÓ SEGONS PROCEDÈNCIA**

Ja que el creixement demogràfic de Castellar del Vallès es fonamenta en el saldo migratori, en el gràfic 5 s'analitza la procedència d'aquesta població. Aquest creixement és sobretot degut a gent que ve de la mateixa comarca (un 57% el 2007) ja que el percentatge d'estrangers suposa només un 6% de la població. També és important destacar d'aquest gràfic que Catalunya i Vallès Occidental tenen un percentatge de població estrangera significativament més elevat (un 15% i un 11% respectivament) que Castellar del Vallès. També es mostra com el percentatge de població de Castellar del Vallès procedent d'altres Comunitats Autònomes és inferior al de la comarca i Catalunya.

Gràfic 5. Població segons lloc de naixement

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

A la següent taula es veu l'evolució històrica d'aquestes dades on, des del 1991, destaca que la major part d'aquesta població és procedent d'Andalusia. El 1991 les persones procedents d'Andalusia representaven un 17% de la població, i tot i que amb els anys els percentatges disminueixen fins a un 12% el 2007, cal destacar aquesta xifra perquè és representativa d'un passat proper de Castellar del Vallès. Durant els anys 60 i 70, fruit de l'alt desenvolupament industrial del municipi, aquest va acollir un gran nombre de persones procedents d'un únic municipi: Lahiguera (Jaén), la qual cosa produí una relació que ha arribat fins a l'actualitat i ha consolidat un vincle especial entre tots dos pobles. El fet que, a partir dels anys 90, les persones procedents d'Andalusia disminueixin és comú a tot el territori català ja que la immigració s'estanca i molta gent que va venir a treballar en la indústria, un cop jubilada, decideix tornar al seu poble natal. Malgrat tot el col·lectiu andalús continua sent el més nombrós.

Taula 3. Origen de la població per Comunitats Autònomes

Lloc de naixement	1991	1996	2001	2007
Catalunya	71,67	73,63	74,83	74,40
Resta Estat	27,45	24,76	24,76	19,14
Andalusia	17,53	15,59	13,89	11,78
Aragó	1,37	1,29	1,21	1,00
Castella M.	1,35	1,36	1,19	1,02
Castella Lleó	1,10	1,02	0,90	0,81
País Valencià	1,00	0,80	0,61	0,55
Extremadura	2,07	1,86	1,73	1,59
Resta CCAA	3,03	2,85	2,59	2,39
Estrangers	0,88	1,60	3,05	6,46

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

A la següent taula 4, veiem com el percentatge de gent procedent de Catalunya a Castellar del Vallès és molt superior (d'un 74%) respecte el Vallès Occidental o Catalunya on els valors baixen fins a un 64%. Si ho comparem amb les anteriors taules constatem que Castellar del Vallès perd població procedent de la resta de l'Estat per augmentar en gent procedent de la resta de Catalunya.

Taula 4. Comparativa origen de la població

Lloc de naixement 2007	Castellar del Vallès	Vallès Occidental	Catalunya
Catalunya	74,40	64,90	63,52
Resta Estat	19,14	23,86	21,69
Andalusia	11,78	13,25	9,77
Aragó	1,00	1,32	1,65
Castella M.	1,02	1,53	1,60
Castella Lleó	0,81	1,67	1,97
País Valencià	0,55	0,75	0,89
Extremadura	1,59	1,87	1,58
Resta CCAA	2,39	30,25	3,81
Estrangers	6,46	11,24	14,78

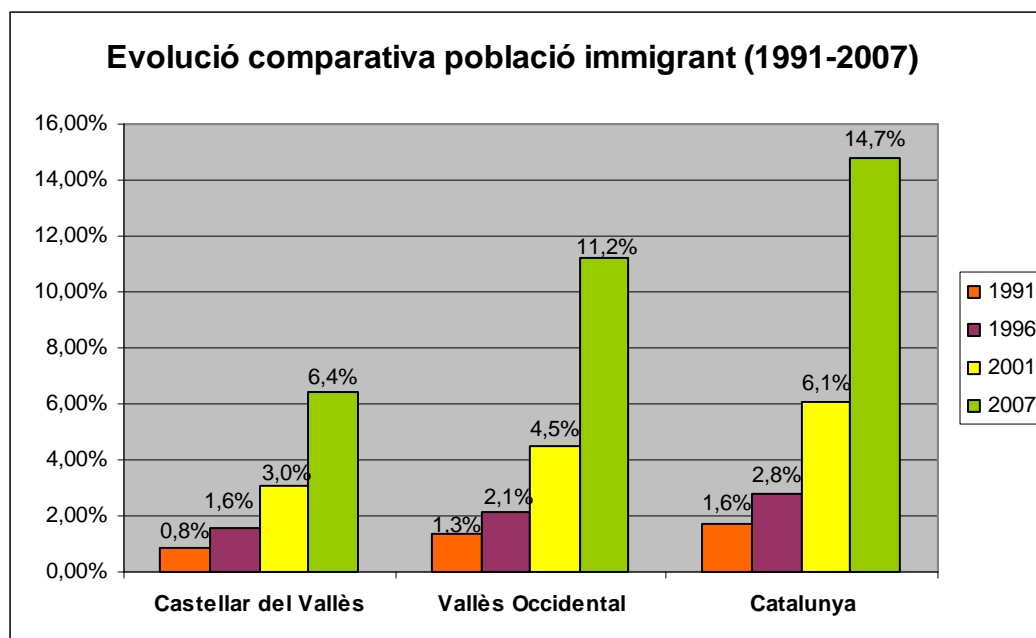
Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Pel que fa a l'evolució de la població immigrant, el següent gràfic 6 mostra com des del 1991 a l'actualitat tant Castellar del Vallès, com el Vallès Occidental i Catalunya han tingut un augment constant d'immigració. En el gràfic destaca que els tres àmbits territorials comencen amb uns percentatges de població estrangera mínims: el 1991 els valors eren al voltant de l'1% en els tres casos (un 0,88% a Castellar del Vallès, un 1,33% al Vallès occidental i un 1,68% a Catalunya). En canvi, és a partir del 1996 quan els percentatges es doblaran i tindran cada cop un augment més ràpid i elevat de població immigrant. Sobretot destaca el Vallès occidental que el 2001 comptava tan sols amb un 4% de població immigrant i el 2007 pràcticament s'ha triplicat el valor i ha arribat a un 11,2%. Atès el curt període de temps entre el 2001 i el 2007 cal destacar aquest alt creixement que també trobem globalment a Catalunya.

En canvi Castellar del Vallès té uns índex d'immigració molt inferiors a la resta, ja que tot i passar d'un 3% el 2001 a un 6% el 2007, Catalunya el 2007 té un 14,7% de població immigrant.

Gràfic 6. Evolució població immigrant

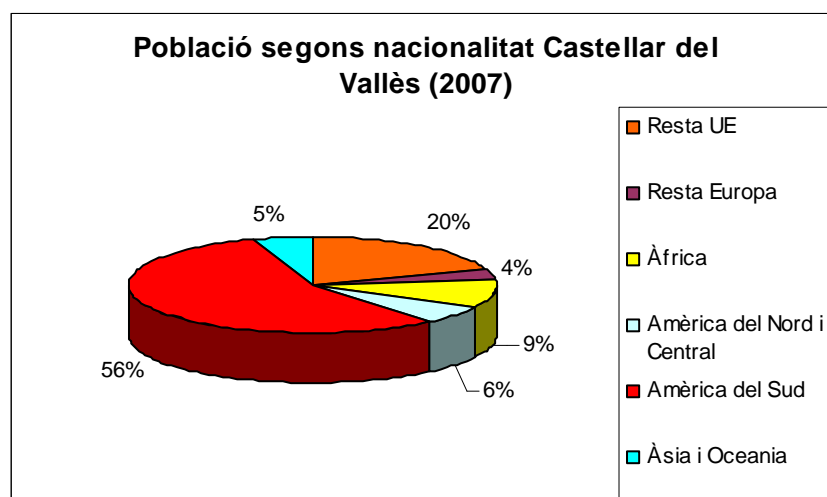
Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

NOTA: Cal tenir en compte que l'interval d'anys de les dues últimes columnes és superior als altres

El següent gràfic 7 presenta la població estrangera de Castellar del Vallès (el 6% de l'anterior taula 4) segons el continent de procedència. Un 56% del total de la immigració estrangera prové d'Amèrica del Sud, concretament la major part d'aquesta població és

de Bolívia i Colòmbia. El segon grup està format per les persones provinents de la Unió Europea i el tercer d'Àfrica amb un 9%.

Gràfic 7. Població immigrant segons nacionalitat

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Pel que fa a la població immigrant de Castellar del Vallès és important destacar que el percentatge de població estrangera és baix, en comparació amb el Vallès i Catalunya, també és destacable que la major part sigui d'origen llatí la qual cosa sovint fa que el ritme d'integració sigui més ràpid i senzill. Possiblement un fet que pot explicar la baixa immigració del municipi és que, tal i com s'ha dit anteriorment, es tracta d'un municipi que no té connexió directa amb línia ferroviària i que per tant gaudeix d'un cert aïllament ja que tampoc està directament connectat amb les principals vies de comunicació.

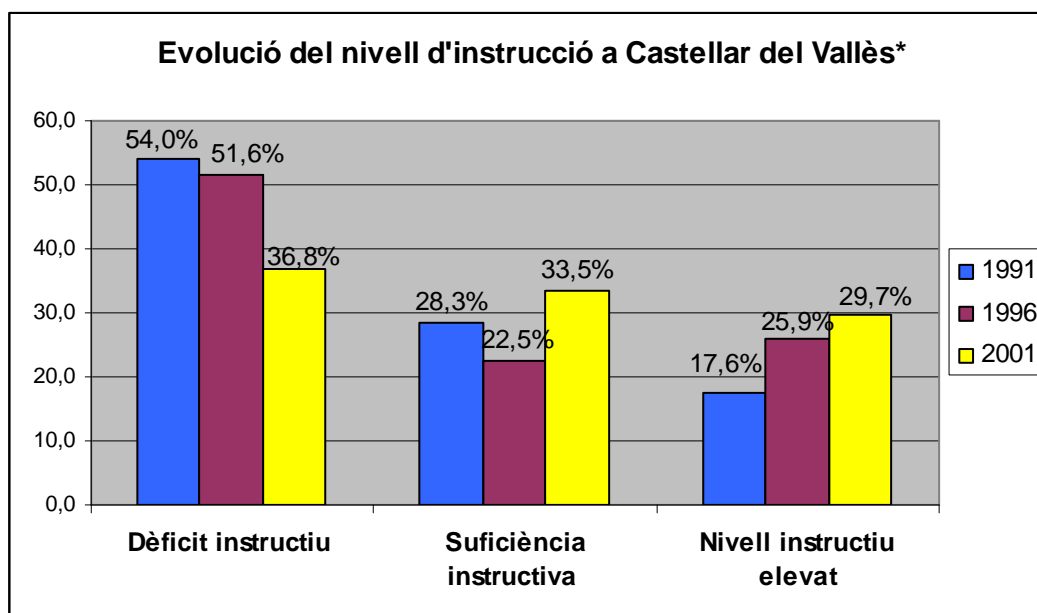
○ **NIVELL D'INSTRUCCIÓ**

El gràfic 8 mostra l'evolució dels nivells d'instrucció² a Castellar del Vallès des del 1991 al 2001. La disponibilitat d'aquestes dades està determinada pel cens que es fa cada 10 anys, d'aquí que només es disposi de dades del 2001 (i en un futur del 2011). Malgrat que es tracta de dades poc actualitzades, que, de ben segur, amb els canvis de la

² Els nivells d'instrucció s'han dividit en tres grups: "Dèficit instructiu" quan no se sap llegir ni escriure, o no s'ha assolit el nivell mínim d'escolarització obligatòria; "Suficiència acadèmica" fa referència a l'EGB-2, Batxillerat-ESO i FP1; i el "Nivell d'instrucció elevat" s'obté quan s'ha superat els estudis de Batxillerat superior, FP2, BUP i COU o s'ha obtingut un títol de grau mig o de grau superior (licenciatura).

població, l'augment d'immigració, etc. s'hauran modificat, apunten alguns elements interessants a tenir en compte.

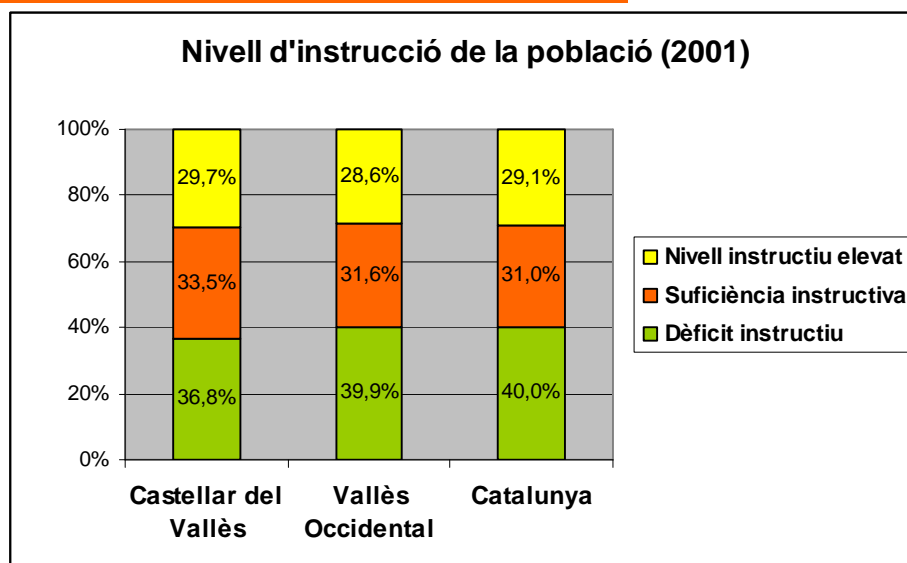
Gràfic 8. Nivell d'instrucció de la població major de 10 anys

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

* Per a aquest estudi només s'ha tingut en compte la població major de 10 anys que en els tres anys estudiats representa entre un 88 i 89% del total de la població. Els percentatges són respecte del total de la població.

Les dades de Castellar del Vallès són favorables ja que s'observa que el dèficit instructiu disminueix a cada un dels anys estudiats i a més a més augmenta el percentatge de gent que aconsegueix un nivell instructiu elevat. Finalment segons les dades del 2001 si es suma el 33,5% de població amb suficiència instructiva i el 29,7% de gent que té un nivell instructiu elevat s'obté que més d'un 60% de la població de Castellar del Vallès gaudeix d'un nivell d'instrucció mitjà alt, aspecte rellevant que caldrà tenir en compte quan en una anàlisi posterior es reflexioni entorn de les inquietuds i necessitats que pot tenir aquesta població.

Gràfic 9. Comparació nivell d'instrucció

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Comparant els tres àmbits territorials observem que Castellar del Vallès és qui té més bons nivells. El municipi compta amb el menor dèficit instructiu i si es sumen els valors de suficiència instructiva i elevada, el municipi aconsegueix un 63% de la població que ha obtingut titulacions mitjanes o superiors enfront del 60% que trobem a la comarca i Catalunya. Segons el *Projecte Educatiu de Castellar* "les dades que fan referència a l'adhesió escolar (que mesura l'èxit i el fracàs escolar) es mostren molt positives. Un 84% de l'alumnat es gradua al finalitzar l'ESO, xifra que se situa considerablement per sobre de les dades del Vallès Occidental i Catalunya."³

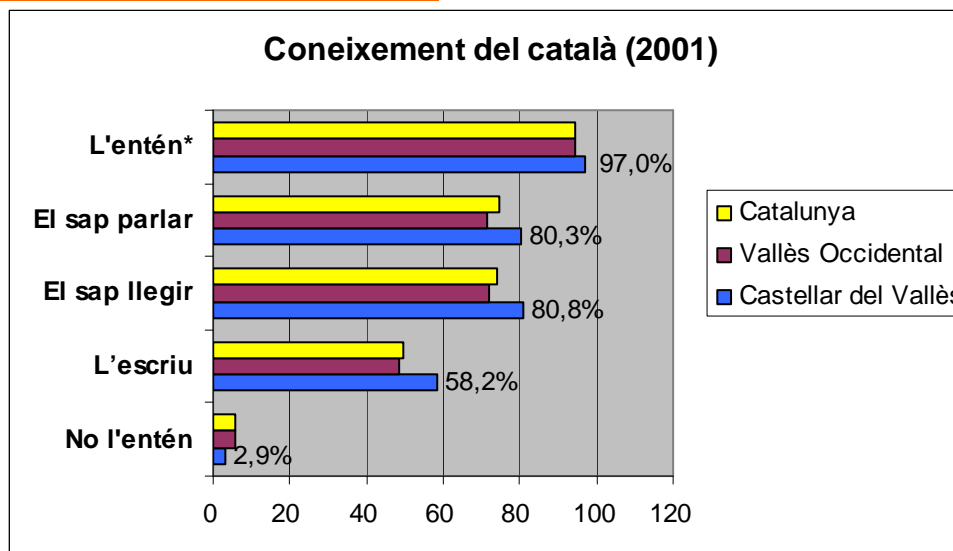
Així, Castellar del Vallès compta amb un nivell d'instrucció mitjà-alt que es pot relacionar amb dos característiques del municipi: per una banda al fet que també tingui una població jove i per l'altra, els baixos nivells d'immigració del municipi i per tant la manca de població que prové d'altres territoris amb una realitat lingüística i una educació diferent.

El gràfic 10 mostra els nivells de coneixement de català l'any 2001 en comparació amb Catalunya i el Vallès Occidental. Aquí novament destaquen els valors favorables de Castellar del Vallès: només hi ha un 2,97% de la població que no entén el català enfront del 5,82% del Vallès Occidental i el 5,49% de la població de Catalunya. Alhora un 80,3%

³ *Diagnòstic Projecte Educatiu de Castellar (PEC)*, Ajuntament de Castellar del Vallès, 2007, pàg. 36.

de la població del municipi el sap llegir, en canvi, al Vallès Occidental aquest valor baixa fins a un 72,1% i a Catalunya fins el 74,3%.

Gràfic 10. Coneixement del català

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

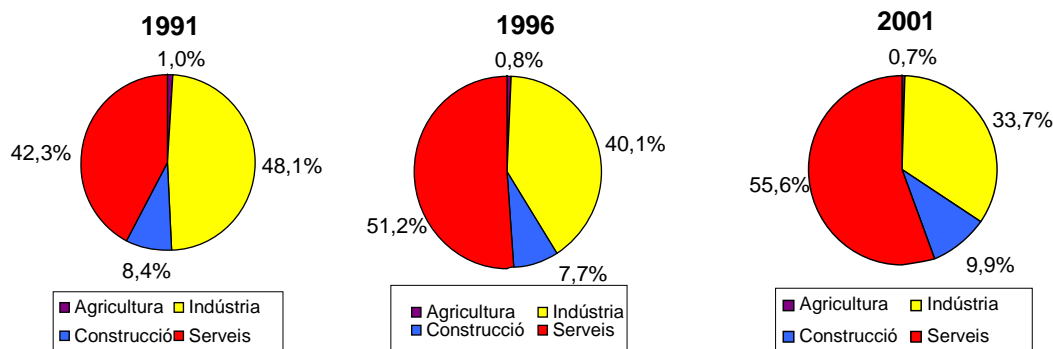
* Percentatge respecte de la població de 2 anys i més

○ **LA POBLACIÓ EN RELACIÓ A L'ACTIVITAT**

En els tres propers gràfics destaca el pes que en un passat molt proper tenia la indústria al municipi: el 1991 un 48,1% de l'activitat econòmica estava destinada a aquest sector, sobretot a causa de la proximitat amb Sabadell. A Castellar del Vallès la indústria sempre ha tingut un pes important en el seu desenvolupament econòmic, històricament estava vinculat al riu a partir del qual des del segle XIX s'hi van instal·lar molins que aprofitaven la força de l'aigua com a motor per a la indústria tèxtil. En les últimes dècades, la industrialització s'ha concentrat sobretot en el polígon industrial Pla de la Bruguera. En gran part aquest desenvolupament ha estat unit a l'empresa tèxtil Tolrà, tant pel nombre de llocs de treball com per les contribucions de mecenatge d'aquesta família a la localitat. Un cop l'empresa Tolrà va tancar el 1995, a poc a poc el predomini de la indústria va baixar i va agafar-ne el relleu el sector dels serveis el 1996 els valors ja s'havien intercanviat i van ser els serveis els que van tenir més pes. Aquesta tendència es mantindrà i probablement en l'actualitat encara trobaríem uns percentatges més favorables pel que fa al sector dels serveis.

Gràfics 11. Evolució ocupats segons grans sectors d'activitats

Castellar del Vallès

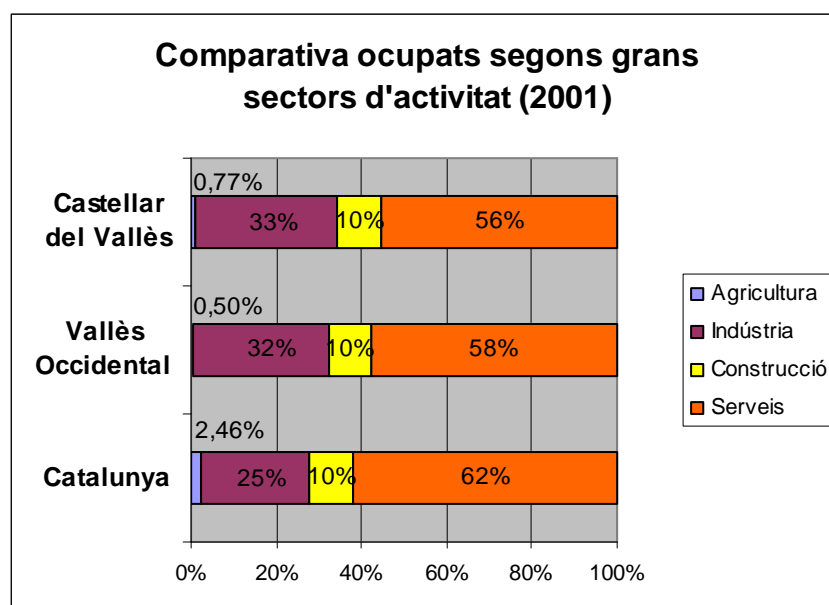

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Comparant aquestes dades amb les dels àmbits territorials més grans podem veure que Castellar del Vallès segueix la tendència de la comarca on el sector primari té molt poc pes. En canvi la indústria té un pes rellevant tant en el municipi (33%) com a la comarca (32%), en canvi a Catalunya aquest sector representa tan sols un 25%.

En tercer lloc, pel que fa a la construcció, trobem el mateix valor en els tres àmbits territorials: un 10% de l'activitat econòmica està destinada a aquest sector.

Finalment, el sector dels serveis és el que té un percentatge més alt en els tres àmbits: a Castellar i al Vallès Occidental d'un 56% i 58% respectivament i a Catalunya d'un 62%.

Gràfic 12. Comparativa segons grans sectors d'activitats (2001)

Font: Elaboració CERC a partir de dades de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Per concloure l'anàlisi del desenvolupament econòmic del municipi s'estudien dues dades més, en primer lloc la taxa d'atur i en segon lloc una dada més global com és la renda familiar bruta per càpita del municipi.

En referència al nombre d'aturats, la taula 6 situa les dades del 2008 de Castellar del Vallès en una taxa lleugerament superior a la de Catalunya. En concret un 4,6% de la població de Castellar està en atur i un 4,4% pel que fa a Catalunya.

Taula 6. Taxa d'atur registrada

2008*	Taxa d'atur					
	Homes	%	Dones	%	TOTAL	%
Castellar del Vallès	400	3,63	618	5,62	953	4,63
Província Barcelona	107.832	4,11	130.887	4,83	222.832	4,48

Font: Departament del Treball. <http://www.gencat.cat/treball/departament/activitat/treball/dadest5/index.html>

*Dada actualitzada el juny de 2008

La següent taula, a part de mostrar la renda familiar bruta disponible selecciona una sèrie de municipis considerats de referència. Es tracta de comparar algunes dades rellevants entre municipis d'una realitat similar ja sigui per proximitat geogràfica o de població per tal de poder fer un estudi comparatiu que permeti conèixer millor la realitat de Castellar del Vallès. Aquests municipis també serviran com a referència en posteriors anàlisis.

Taula 7. Municipis de referència

2007	Població	Superfície (Km ²)	Densitat pobl. (hab/km ²)	Renda*
Vilassar de Mar	19.052	4,01	4.751,12	16.403,01
El Masnou	21.935	3,44	6.376,45	15.911,48
Manlleu	20.091	17,22	1.166,72	13.679,13
Castellar del Vallès	22.007	44,91	491,58	13.616,42
Olesa de Montserrat	22.257	16,63	1.338,36	13.087,57
Esparriguera	21.260	27,4	775,91	12.656,72
Sta. Perpètua de Mogoda	23.433	15,83	1.480,29	12.325,69

Font: Diputació de Barcelona

* Renda familiar bruta disponible (2006), Euros per habitant

Castellar del Vallès és un municipi amb una gran extensió pel volum de població que acull, això fa que la densitat de població sigui la més baixa de tots els municipis

comparats, 491 habitants per Km². En canvi, Masnou o Manlleu amb una població similar compten amb una densitat de població molt superior. Pel que fa a la renda bruta disponible, Castellar del Vallès gaudeix d'una posició intermèdia amb 13.616 Euros per habitant. Els municipis de la costa –Vilassar de Mar i Masnou- tenen una renda bruta disponible superior però, en canvi, Olesa de Montserrat o Esparreguera, municipis amb un entorn territorial similar, disposen d'una renda familiar bruta inferior. Així doncs, podem constatar que Castellar del Vallès compta amb una població de nivell socio-econòmic mig.

○ **A TALL DE CONCLUSIÓ**

Finalment, després de l'anàlisi de totes aquestes dades sociodemogràfiques i econòmiques sobre Castellar del Vallès, s'obté una fotografia bastant acurada de la realitat del municipi i de la gent que hi viu.

1. Castellar del Vallès té un creixement demogràfic constant amb un augment de població considerable en els últims anys.
2. El casc antic és compacte i densament poblat, està situat a la part més alta del nucli urbà. En els darrers anys, el municipi està creixent en direcció sud formant un contínuum urbà.
3. Aquest creixement és degut sobretot a la gent de la mateixa comarca.
4. Els índex d'immigració del municipi són bastant baixos sobretot en comparació amb els de la comarca i Catalunya.
5. El municipi té un alt percentatge de població jove considerable i amb uns nivells d'instrucció mitjos-alts
6. Es tracta d'un municipi amb una economia evolucionada que tendeix a l'augment de gent ocupada en el sector dels serveis.
7. El municipi compta amb una densitat de població baixa i un entorn natural privilegiat.

2. APROXIMACIÓ A LA REALITAT CULTURAL

Aproximació a la realitat cultural de Castellar del Vallès és un capítol que analitza transversalment la política cultural del municipi i recull l'oferta cultural que s'hi pot trobar. Aquesta anàlisi sobretot vol sintetitzar què es fa, qui ho fa, amb quins recursos es compta i com és l'impacte obtingut. Com a punt de referència d'aquesta anàlisi s'ha pogut consultar el *Pla d'Acció Cultural*⁴ realitzat per la Regidoria de Cultura i Lleure el 2006, un document que analitza i valora la realitat cultural del municipi i remarca les principals virtuts i febleses. És rellevant destacar la voluntat i el treball de la Regidoria de Cultura que durant els últims anys ha apostat per planificar l'actuació municipal a mitjà i llarg termini. Per tant, l'objectiu d'aquesta *Aproximació a la realitat cultural* és recollir aquells elements que s'ha de tenir en compte per elaborar el present *Pla d'Equipaments Culturals de Castellar del Vallès*.

Aquest apartat aporta una visió global de la vida cultural del municipi. Per fer-ho s'analitza l'activitat cultural, la programació i els agents (el sector públic amb els seus recursos humans i econòmics i les entitats amb el dinamisme que aporten a la vida cultural) per valorar-ne la seva incidència. L'objectiu d'aquest apartat és fer una fotografia dels principals trets que caracteritzen la vida cultural a Castellar del Vallès, i estableix una base suficient per tal que en el següent capítol (destinat a la descripció dels equipaments) es puguin valorar quines són les necessitats i mancances dels equipaments culturals de Castellar del Vallès.

L'estructura d'aquest capítol és la següent:

- El sector públic
- El teixit associatiu
- Programació cultural
- Comunicació i difusió cultural

⁴ *Pla d'Acció Cultural*, Regidoria de Cultura i Lleure - Biblioteca Municipal Antoni Tort - Arxiu Municipal; Ajuntament de Castellar del Vallès; 2006.

2.1. El sector públic

La Regidoria de Cultura

La Regidoria de Cultura de Castellar del Vallès juntament amb el teixit associatiu són els principals promotors d'una política cultural atractiva i dinàmica al municipi. És important destacar que des dels últims anys la Regidoria de Cultura està treballant enèrgicament per tal de millorar la vida cultural del municipi i situar la cultura com un eix del desenvolupament del municipi. Alguns exemples d'això són el fet de col·locar com a actuacions previstes dins del Pla d'Acció Municipal 2008⁵ la confecció d'un Pla d'Equipaments Culturals de la Vila, i realitzar el document per tal de millorar la xarxa d'espais culturals del municipi, o també la voluntat de crear un eix cultural al centre del municipi amb les reformes de la Plaça Major, etc.

Tanmateix, per tal de desenvolupar un programa cultural de qualitat hi ha dos elements clau a estudiar: els recursos econòmics i els recursos humans dels quals es disposa.

○ **FINANÇAMENT**

La taula 8 mostra quin ha estat el pressupost de l'Ajuntament de Castellar del Vallès des de l'any 2000 fins a l'actualitat i quina ha estat la part destinada a la Regidoria de Cultura.

Taula 8. Pressupostos municipals

ANY	Pressupost Ajuntament	Pressupost Cultura	% Pressp. de cultura respecte global
2000	14.845.331 €	991.920 €	6,68 %
2001	22.865.460 €	1.032.305 €	4,51 %
2002	26.113.811 €	950.739 €	3,64 %
2003	26.134.537 €	953.051 €	3,64 %
2004	32.134.830 €	887.937 €	2,76 %
2005	41.054.573 €	893.309 €	2,17 %
2006	39.075.148 €	1.099.919 €	2,81 %
2007	39.974.990 €	1.473.382 €	3,69 %
2008	33.846.200 €	1.384.390 €	4,09 %

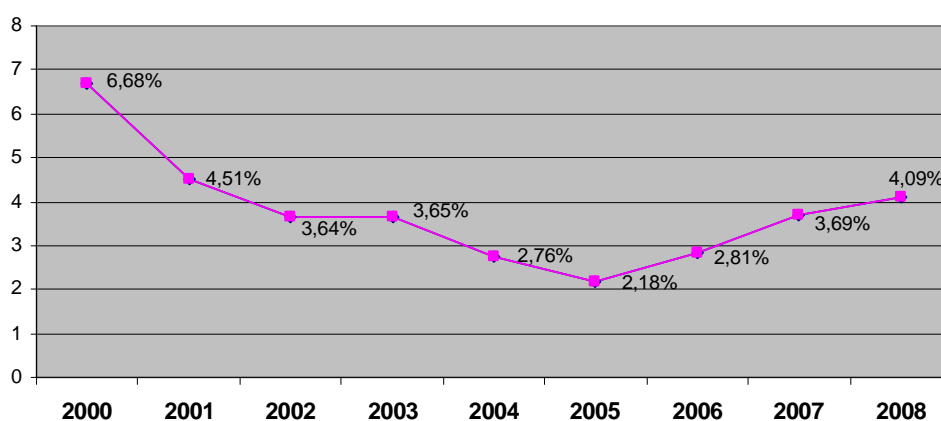
Font: Dades facilitades per l'Ajuntament de Castellar del Vallès

⁵ Pla d'Acció Municipal (PAM) 2008-2011, Ajuntament de Castellar del Vallès. Consultar a: <http://www.castellarvalles.cat/>

Els valors de l'anterior taula reflecteixen un punt d'inflexió el 2004 quan s'assoleix el pressupost més baix en cultura en valors absoluts –després de tres anys en què la partida destinada a cultura lentament ha estat minvant–. A partir d'aquest any el pressupost de cultura comença a augmentar progressivament. Pel que fa al pressupost global de l'Ajuntament s'observa que hi ha una evolució diferent que augmenta anualment fins a arribar als seus valors més elevats el 2005 amb 41.050.573 €. A partir d'aquest any comença a baixar lentament fins a arribar al 2008 a uns valors molt inferiors comparables als dels quatre anys anteriors amb 33.846.200 €. Tanmateix, l'últim valor del 2008 correspon a l'any en curs de redacció d'aquest document per tant no és una dada definitiva.

El gràfic 13 mostra el percentatge del pressupost de cultura respecte del global de l'Ajuntament i la seva evolució. En el gràfic s'observa una davallada d'aquest percentatge que arriba al valor més baix l'any 2005 quan el pressupost de cultura tan sols representa el 2,1% del pressupost total. A partir d'aquest moment el pressupost destinat a cultura anirà augmentant fins a arribar a un 4% el 2008, no obstant això cal mantenir aquesta tendència per poder incrementar i consolidar la programació i activitat cultural local. Tanmateix una altra lectura d'aquestes mateixes dades palesa que l'increment del pressupost en cultura en xifres absolutes ha augmentat molt perquè ha passat de 991.920 € a 1.384.390 €.

Gràfic 13. Evolució Pressupost Cultura (%)

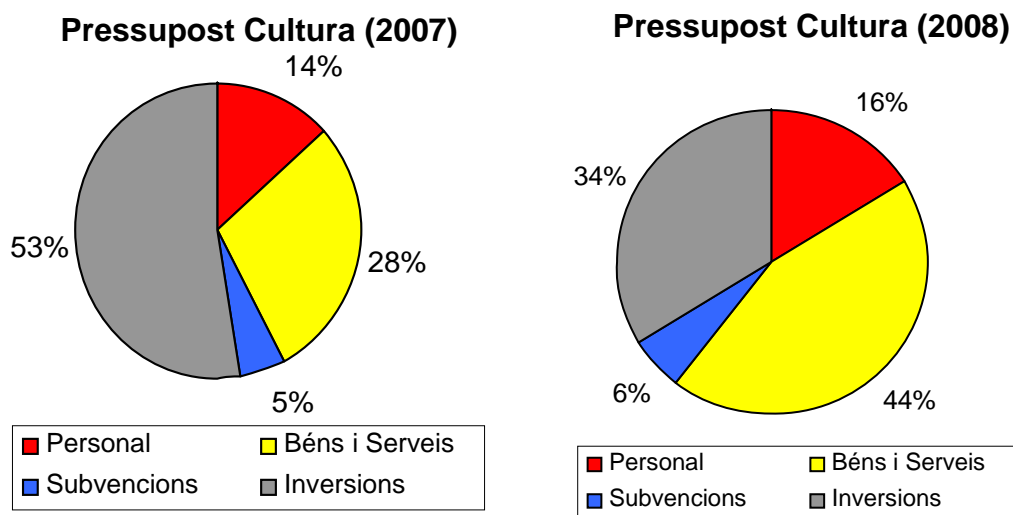

Font: Dades facilitades per l'Ajuntament de Castellar del Vallès

Els gràfics 14 desglossen en partides el pressupost destinat a cultura i lleure, a Castellar del Vallès, durant els dos últims anys (2007 i 2008). En aquest cas, les dades pertanyen a la previsió inicial del pressupost a principis de cada un dels anys, és a dir

són la proposta de l'Ajuntament però no el pressupost definitiu. En tot cas, les dades ja ens mostren alguns elements interessants a tenir en compte.

Gràfics 14. Desglossament pressupost de cultura

La comparació dels dos gràfics mostra algunes diferències substancials: que la major part del pressupost destinat a cultura del 2007 –un 53%– estava destinat al capítol d'Inversions (ja que hi havia el projecte museístic Castellar Vell, el projecte de restauració de la Capella de Sant Pere d'Ullastre i les reformes de l'Auditori); en canvi a l'any següent aquest capítol perd importància perquè els dos primers projectes ja han finalitzat i només queden les reformes de l'Auditori, que suposen un 34%. El següent any el capítol "Béns i Serveis" és el més important. L'important percentatge que ocupa el capítol d'inversions d'ambdós anys va ser destinat a les reformes de l'Auditori.

La Taula 9 desglossa els percentatges del gràfic del 2008 en accions concretes. En aquesta taula destaca la major inversió en el sector de Béns i Serveis, estudiant detalladament el desglossament d'aquest capítol trobem que un 20% -119.000€- del pressupost de cultura està destinat a la programació, format per la programació teatral estable, els concerts al Palau Tolrà, el Certamen Literari Premis Arús, els concerts a la capella de Montserrat, les Nits d'Estiu i la música alternativa. Per altra banda, les festes populars representen un 48% d'aquest pressupost que en valor absolut significa 288.000 €. Es posa en evidència que les festes acaparen una part molt important del pressupost de cultura.

Globalment la valoració de l'augment de pressupost destinat a cultura dels últims anys és positiva, una tendència que cal que l'Ajuntament segueixi per tal de finalitzar al més aviat possible les reformes de l'Auditori, adequar en els propers anys els equipaments culturals existents i dotar de nous espais culturals el municipi. Per tant, tot i que no podem parlar de pressupost insuficient, sí que cal dir que si es vol donar resposta a aquestes demandes caldrà destinar-hi més recursos.

Taula 9. Desglossament pressupost de Cultura i Lleure a Castellar del Vallès (2008)

Desglossament pressupost de Cultura i Lleure 2008				
Béns i Serveis		Personal	224.100 €	
Funcionament Biblioteca	22.000 €	Subvencions	80.000 €	
Funcionament Arxiu	5.000 €		80.000 €	
Programació teatral, musical, etc.	119.000 €	Inversions		
Festes populars	288.000 €			
Actes i difusió cultural	35.000 €			
Cànons (SGAE)	9.500 €		Equipaments culturals	13.400 €
Atencions protocol·làries	5.000 €		Auditori	400.000 €
Despeses tècniques i altres	59.000 €		Projecte museístic	50.000 €
Enllumenats Nadal	50.000 €			463.400 €
Fons d'Art	6.000 €			
	598.500 €			
TOTAL			1.366.000 €	

Font: Dades facilitades per l'Ajuntament de Castellar del Vallès

○ **RECURSOS HUMANS**

La Regidoria de Cultura i Lleure està formada per:

- Un/a cap d'Unitat de Cultura i Lleure
- Dos tècnics de Cultura
  - Un tècnic encarregat principalment de la Programació d'Arts Escèniques
  - Un tècnic destinat sobretot a l'impuls i coordinació del Calendari Festiu
- Una persona com a suport logístic i tècnic
- Una persona per realitzar tasques administratives (compartida amb la Regidoria d'Educació)

Es tracta d'una regidoria que compta amb un bon nombre de personal, superior al d'altres municipis de població similar –com El Masnou, Olesa de Montserrat o Esparreguera, per comparar-ho amb alguns dels municipis de referència- i on, per tant, es poden treballar els diferents programes correctament i dividir-se les tasques per aconseguir una major especialització i rendiment.

Dins de la Regidoria de Cultura i Lleure també hem d'incloure el personal de la Biblioteca Municipal i l'Arxiu.

- Biblioteca Antoni Tort:
  - Directora
  - Dos tècnics
  - Recepció
- Arxiu Municipal
  - Un tècnic

2.2. El teixit associatiu

Un dels indicadors clau de la vitalitat cultural d'un municipi sovint és l'estudi de les seves entitats. Les taules 10 i 11 mostren el nombre d'entitats de Castellar del Vallès, i comparen les dades amb d'altres dels municipis de referència⁶, la comarca i Catalunya. En principi, Castellar del Vallès compta amb 106 entitats, xifra molt similar a la mitjana dels municipis de referència (110 entitats).

Taula 10. Comparació de les entitats de Castellar del Vallès amb els municipis de referència, la comarca i Catalunya.

Entitats de caràcter general	Nombre d'entitats	Entitats / 1000 hab.
Castellar del Vallès	106	4,82
Mitjana municipis de referència	110	5,16
Vallès Occidental	4.190	4,95
Província Barcelona	32.108	6,02

Font: Guia d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (2008)
<http://www20.gencat.cat/portal/site/Justicia>

Concretament, el percentatge d'entitats culturals que té Castellar del Vallès (taula 11) respecte del total d'entitats és d'un 30%, aquesta dada és una mica inferior comparada amb els altres nivells territorials, tanmateix la dada que mostra el nombre d'entitats per cada 1000 habitants és més satisfactòria i situa Castellar del Vallès en un 2,18 respecte del 2,0 o 2,1 dels municipis de referència i del Vallès Occidental respectivament.

Taula 11. Comparació de les entitats culturals de Castellar del Vallès amb els municipis de referència, la comarca i Catalunya.

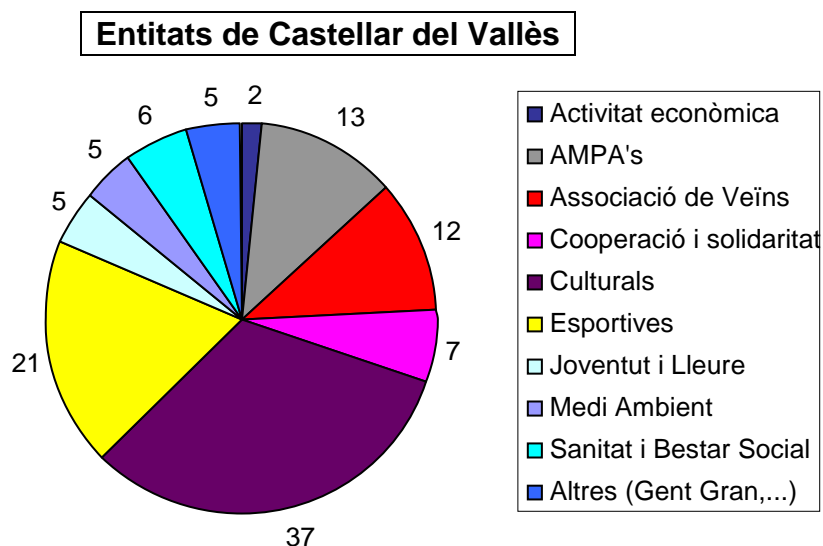
Entitats culturals	Número entitats	% respecte total entitats	Entitats culturals / 1000 hab.
Castellar del Vallès	48	30,19	2,18
Mitjana municipis de referència	43	38,42	2,02
Vallès Occidental	1.783	42,46	2,11
Província Barcelona	13.132	40,73	2,46

Font: Guia d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (2008)
<http://www20.gencat.cat/portal/site/Justicia>

En les anteriors taules queden recollides les dades de la Generalitat de Catalunya sobre les entitats i les entitats d'àmbit cultural. A continuació hi ha les dades de l'Ajuntament de Castellar del Vallès. En efecte, les dades d'abans són més elevades i per tant no es

corresponen exactament a les de les següents taules ja que sovint les associacions no solen donar-se de baixa al Departament de Justícia de la Generalitat. Per altra banda, els ajuntaments només tenen en consideració les entitats actives.

Gràfic 15. Tipologia d'entitats a Castellar del Vallès.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Castellar del Vallès i del directori del seu web (2008): <http://entitatscastellar.cat/>

Actualment a Castellar del Vallès hi ha 112 entitats de les quals 37 (un 32,7%) són culturals. El següent àmbit amb major nombre d'entitats és l'esportiu amb 21 entitats. En la següent taula 12 hi ha una classificació més detallada de les entitats culturals del municipi. Sobretot destaquen les entitats que formen part de la cultura tradicional, ja sigui a través de balls i danses tradicionals: *Grup Ball de Bastons, Ball de Gitanes, Agrupació Sardanista, Banda i Majorettes, Zona de Ball...*; o les vinculades al món del cant coral: *Coral Sant Esteve, Coral Sant Josep, Coral Xiribec*; i d'altres associacions relacionades amb el món musical. És de destacar el fet que en un municipi com el de Castellar del Vallès, amb 22.007 habitants, hi hagi tres corals en actiu i un volum elevat de gent que hi participa.

D'altra banda, també destaquen les entitats dedicades a les arts escèniques, que tradicionalment han aportat un alt dinamisme al municipi. Un exemple en són: *La Xarxa, l'Esbart Teatral de Castellar i Nits de Teatre*.

⁶Municipis de referència: Vilassar de Mar, Manlleu, Masnou, Esparreguera, Olesa de Montserrat i Santa Perpètua de Mogoda.

Per últim també val la pena comentar que s'observa un cert dinamisme en el teixit associatiu de Castellar del Vallès amb la recent fundació de noves entitats com: l'*Assemblea de Joves*. Per tant s'ofereix un panorama optimista ja que pronostica un major dinamisme cultural del municipi.

Taula 12. Cens d'entitats culturals a Castellar del Vallès.

Entitats de Cultura i Lleure	
Acció Jam Músics de Castellar	Difusió Cultural Forja
Amics de Sant Antoni Abad	Els Jappis
Amics d'Ermita de les Arenes	Escola Nocturna
Amics Puig de la Creu	Esbart Teatral de Castellar
Artilletres	Grup Ball de Bastons
Ass. Cultural Arxiu d'Història	Grup Ball de Gitanes
Ass. La Xarxa	Grup Il·lusió
Ass. Balls de Saló, tot ballant	Esbart Teatral de Castellar
Ass. Cultural Subsòl	Grup Pessebristes de la Capella de Montserrat
Ass. Sardanista Amics de Castellar	L'Esportiu
Banda i majorettes de Castellar	Llengua i Esport Castellarenc
Casino el Racó	Nits Teatre
Cavallers de Sion	Orquestra de Castellar
Centre Feliuenc	Ràdio Club Castellar
Comissió Correllengua	Tallers d'Art
Coral Sant Esteve	Scooter Club Castellar
Coral Sant Josep	Zona de Ball
Coral Xiribec	Viatges i més
Club Col·leccionista Castellar	
Total Entitats Culturals	37

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Castellar del Vallès i del directori del seu web (2008): <http://entitatscastellar.cat/>

S'han escollit algunes de les entitats més rellevants ja sigui per la seva vessant històrica, per aportar una programació estable a la vida cultural del municipi, pel seu esperit d'innovació o per ser un element clau en la integració de nous veïns. A continuació s'exposen algunes de les seves característiques.

Entitats de cultura tradicional i popular

Entitats: *Ball de Bastons*, *Ball de Gitanes*, *ASAC* i *Coral Sant Esteve*

A Castellar del Vallès les entitats dedicades al món de la dansa i el ball són bastant nombroses. D'aquestes, l'entitat més antiga enfocada a la conservació i difusió dels balls tradicionals és *Ball de Bastons*, la qual va ser fundada el 1924 i compta amb 52 socis. Una altra entitat també centrada en la promoció dels balls tradicionals és el *Grup de Ball de Gitanes*, fundada el 1975 i que té, més de 150 balladors. Aquesta és l'entitat d'aquest àmbit que té més socis i acollida, ja que reuneix gent de totes les edats.

Sobretot cal destacar que fa una tasca d'integració de nouvinguts que arriben al municipi, ja que veuen en aquesta agrupació una activitat cultural d'interès.

L'Agrupació Sardanista Amics de Castellar (ASAC) és també una entitat dedicada a la recuperació de balls tradicionals que va ser fundada el 1976, actualment compta amb 76 socis i organitza diverses audicions de sardanes al llarg de l'any.

Coral Sant Esteve⁷

La *Coral Sant Esteve* va ser fundada el 1985 i és la més antiga del municipi. Actualment té 80 socis i gaudeix d'un elevat prestigi ja que participa en festivals com el de Peralada i forma part de la programació estable de l'Auditori de Barcelona i el Palau de la Música. Participa periòdicament amb l'Orquestra de Catalunya i col·labora amb músics de prestigi a nivell local i internacional. Assaja a l'Escola de Música del municipi, Torre Balada, i organitza juntament amb la *Coral Xiribec*, el cicle de concerts a la Capella. La tradició coral de Castellar del Vallès compta amb dues corals més: la *Coral Xiribec* que va néixer el 1990 i la *Coral Sant Josep* de més recent creació (2004). Sobretot és de destacar el volum de gent que aconsegueix mobilitzar.

El futur Consell de cultura i les comissions de cultura

Recentment s'ha aprovat en el ple de l'Ajuntament la creació i el reglament del Consell de Cultura de Castellar del Vallès. Es constitueix com un organisme de caràcter consultiu i participatiu, cosa que li permet conèixer, valorar i participar en l'activitat cultural del municipi. El nou Consell de Cultura integra les comissions de cultura del municipi: *Comissió de Festes*, *Comissió Viu la Cultura*, *Comissió Aplec Castellar Vell* i, la de nova creació, *Comissió de recuperació de la memòria històrica*.

Comissió de Festes i Comissió Viu la Cultura

Amb l'impuls de la Regidoria de Cultura i Lleure per potenciar la cultura castellanca i el calendari festiu, juntament amb la participació d'alguns castellarencs, van néixer aquestes dues comissions de cultura. És important destacar el fet que des de l'Ajuntament es promoguessin aquests espais de relació, coordinació i planificació conjunta entre l'Ajuntament, la ciutadania i les entitats, ja que afavoreix el treball en xarxa i la voluntat de seguir uns mateixos objectius.

---

⁷ Per a més informació: <http://coralsantesteve.entitatscastellar.cat>

La Comissió de Festes és l'encarregada de promoure, organitzar i coordinar el calendari de festes populars del municipi. El seu objectiu és preservar i difondre la cultura tradicional i popular. Es reuneixen abans de cada festa per promoure noves iniciatives i distribuir tasques. Per exemple, en la Festa Major 2008, que té lloc de l'11 al 15 de setembre, dels 114 actes programats, 44 són organitzats per la Comissió de Festes i 70 per altres entitats del municipi. És, doncs, important remarcar, per una banda la importància que té la tasca de la Comissió de Festes per tal que pervisquin actes tradicionals, i per altra banda, el gran nombre d'activitats promogudes per altres entitats que mostren una ciutadania participativa i dinàmica.

La tasca de *La Comissió Viu la Cultura* és, per una banda, promoure noves iniciatives i revisar la programació estable de teatre, música i dansa, per tal de tenir una programació variada i de qualitat; i per altra banda, juntament amb el tècnic de cultura és la responsable que els actes culturals no coincideixin en el calendari. La Comissió està formada per: representants d'entitats, de la ciutadania en general i d'empreses privades actives en el món cultural del municipi.

Associacions de foment de la història local

Associació Cultural Arxiu d'Història

Associació que va néixer a finals dels anys 70 amb la voluntat de recollir, catalogar i conservar el màxim nombre de documents i objectes relacionats amb la cultura i les tradicions del municipi. Amb el temps, aquest espai es va convertir en el centre reconegut per tot el poble com el *museu* històric de la vila on trobar-hi qualsevol objecte relacionat amb l'antiga forma de vida del municipi. Actualment la seu de l'Associació continua sent un punt de referència per a la recerca històrica castellarenca. Però amb els anys i amb la creació l'any 2002 de l'*Arxiu Municipal* l'Ajuntament poc a poc està treballant en la fusió d'ambdós arxius.

Entitats d'Arts escèniques

Esbart Teatral de Castellar⁸ i La Xarxa⁹

L'*Esbart Teatral* és l'entitat més antiga del municipi, va ser fundada l'any 1910. Sempre ha estat vinculat a l'Ateneu del poble i compta amb més de 350 socis de totes les edats. És de destacar, també, que tot i ser de les entitats més antigues, cada vegada

⁸ Per a més informació: <http://etc.entitatscastellar.cat/>

⁹ Per a més informació consulteu el web: <http://laxarxa.entitatscastellar.cat>

hi ha gent més jove, ja que la gent gran ha permès el relleu generacional tot hi seguir participant-hi. Actualment la Junta està protagonitzada per joves. Treballen diversos àmbits: gegants, grallers, diables, música tradicional, teatre, ... Tenien programació estable de teatre des de principis dels anys 90 fins que l'any 2004 es va tancar l'Auditori. Posteriorment, continuen programant a la Sala Butxaca de l'Ateneu i en altres espais del municipi. És una de les associacions que més activitats aporta al municipi. El teatre amateur és una de les potencialitats de Castellar del Vallès per la seva tradició i qualitat –l'Esbart ha guanyat premis en teatre amateur- i fa que sigui una de les activitats de més acollida del municipi.

La Xarxa és una altra entitat que també té la seva seu a l'Ateneu enfocada a la promoció i difusió de l'espectacle. Va néixer el 1988 i compta amb uns 200 socis. Fa 20 anys que manté una programació estable amb activitats lúdiques i alguna producció pròpia. *La Xarxa* és una entitat que forma part de la *Fundació Privada Catalana Xarxa d'Espectacle Infantil i Juvenil de Catalunya*. El seu objectiu és programar una temporada regular d'arts escèniques destinada als nens i nenes que, en el cas de Castellar del Vallès, té una gran acollida. A part de la programació estable, l'esdeveniment escènic més significatiu que organitzen és la Setmana del Pallasso¹⁰. Aquesta ha estat la sisena edició i per tant ja podem afirmar que es tracta d'un acte consolidat en el calendari d'activitats culturals de Castellar del Vallès, que la gent l'espera i s'ha constituït com un tret identitari més del municipi.

Tant l'Esbart Teatral com La Xarxa comparteixen seu a l'Ateneu i fan la major part d'espectacles en aquest espai. Sovint les dues entitats han elaborat projectes conjunts i intenten treballar coordinades, i es traspassen informació i material per tal de reduir esforços i augmentar la creativitat i energia. Cal destacar aquesta voluntat de no treballar aïlladament ja que és un fet molt favorable però difícil de trobar en molts municipis. En aquest cas, fins i tot alguns socis ho són d'ambdues entitats.

Entitats juvenils

Associació Cultural Subsòl

És una de les entitats de més recent creació, fundada el 2008 per un grup de joves amb ganes d'oferir noves propostes al municipi. Sobretot està orientada a un públic juvenil amb interessos culturals i amb ganes d'emprendre noves iniciatives i ser

---

¹⁰ Per a més informació consulteu el web: <http://www.setmanadelpallasso.com>

creatius. L'Associació compta amb seu pròpia i té la voluntat de començar amb cursos de formació cultural (art, tecnologia, gestió i desenvolupament d'esdeveniments culturals,...) i programar un calendari d'activitats mensuals que inclogui debats, activitats musicals, etc. La primera activitat organitzada per aquesta associació ha estat la Marató de Música Electrònica *SENTS?*¹¹ que va tenir lloc el 23 i 24 de juny a Castellar del Vallès. Es tracta del primer festival d'aquestes característiques que comptava amb una subvenció per part de l'Ajuntament. Cal destacar sobretot el risc i l'empenta d'iniciar un projecte així. I també la importància del sorgiment d'aquest tipus d'associacions que aporten innovació i relleu generacional al teixit associatiu del municipi.

Altres iniciatives culturals

Escola de Dansa el Parc

Hi ha dos espais que combinen plenament l'àmbit de l'educació i la cultura. Per una banda, una iniciativa privada, l'Escola de Dansa el Parc i, per l'altra, els Tallers d'Art.

L'*Escola de Dansa el Parc*, es va fundar el 1991 i des de 1995 és un centre autoritzat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Aquesta autorització li permet oferir el grau elemental de dansa reconegut per la LOGSE. L'Escola ofereix formació en diverses branques: dansa clàssica, creativa, contemporània, etc. És un centre que participa activament en les activitats del poble i ofereix actes per la Festa Major, pel Dia Internacional de la Dansa i en la programació d'espectacles del Casal d'Avis.

Tallers D'Art és una entitat que va néixer el 2003 amb la voluntat d'oferir una formació en el camp de les arts (pintura, modelatge, etc.). La dificultat més greu que té aquesta agrupació és la manca d'un local estable, que en els últims anys els ha obligat a itinerar per diversos espais municipals. Actualment estan en un local del polígon industrial de Can Carner.

En el camp de la formació també s'ha d'incloure ***l'Escola de Música Torre Balada*** de la qual se'n parlarà més extensament en el proper capítol, i ***l'Aula d'Extensió Universitària***. Aquesta última és una associació sociocultural que té per objectiu la promoció i difusió de la cultura, de nivell universitari, entre la gent gran, mitjançant conferències i altres activitats. L'Aula de Castellar forma part de la Federació d'Aules de

---

¹¹ Per a més informació consulteu el web: http://www.sents.es/sents_2008.html

Catalunya que, alhora pertany a una associació cultural d'àmbit europeu. Ofereixen un programa d'activitats amb una conferència setmanal. L'Aula d'Extensió Universitària de Castellar ha començat aquest any (octubre 2008) la seva activitat amb un gran èxit d'inscripcions i ha aconseguit més de 100 socis per a l'entitat.

Tanmateix es constata que, pel que fa referència a la formació i la creació, Castellar del Vallès encara presenta mancances, tant d'espais com d'iniciatives.

En conclusió, pel que fa al món associatiu de Castellar del Vallès, s'observa que es tracta d'un municipi actiu des del punt de vista associatiu, amb un bon potencial d'activisme juvenil, no tan sols pel sorgiment d'entitats emprenedores d'àmbit cultural juvenil, sinó també perquè algunes d'aquestes entitats històriques aposten pel relleu generacional. Aquests aspectes són molt positius, sobretot sumats al fet que Castellar del Vallès és un municipi que compta amb un important percentatge de població jove. Per tant, cal treballar cap al relleu generacional i la implicació dels joves en el teixit associatiu per tal que aquest continuï sent dinàmic.

Un teixit associatiu actiu en un municipi és un bon símptoma de cohesió i dinamisme i alhora és un element clau per tal de mantenir viva la identitat d'un municipi.

Iniciatives privades

Trobem l'*Espai art* que inclou un projecte pedagògic privat que compta amb un centre d'ensenyament musical i teatral a Castellar del Vallès i que gestiona activitats extraescolars de música, teatre i arts plàstiques (<http://espaiart.com>) per a totes les franges d'edat.

També trobem dos espais més: *La Sala de Ser* i *El Nou Espai*. Són dues empreses privades dedicades a les teràpies naturals i alternatives que ofereixen cursos de ioga, tai-txi, pilates, dansa oriental, consciència corporal, nutrició, etc.

Galeries d'Art

A Castellar del Vallès també trobem tres galeries d'art que val la pena mencionar: La *Sala Watts Art* és la galeria més antiga del municipi i ha acollit nombroses exposicions d'artistes catalans, especialment d'àmbit local.

La *Galeria Aguilart* és de propietat del pintor Enric Aguilart i va ser inaugurada el 2006. Des d'aleshores ha realitzat exposicions d'artistes professionals de Castellar del Vallès i de Sabadell. La galeria també compta amb un fons artístic a la venda, amb peces de reconeguts autors catalans.

Finalment també trobem l'espai *Arti i Marcs*, que és una botiga d'artesanía i arts plàstiques que disposa d'un gran aparador que fa les funcions de galeria. Amb tan sols dos anys s'ha convertit en un dels espais on es troben obres d'artistes castellarencs, tant dels joves com dels professionals reconeguts.

2.3. Programació Cultural

La finalitat d'aquest apartat és la d'aportar una visió global de l'oferta cultural que hi ha anualment a Castellar del Vallès. L'objectiu no és fer una descripció detallada de cada un dels actes, sinó saber quines són les principals activitats culturals del municipi i les seves característiques com a suport en la posterior anàlisi dels equipaments culturals, per saber si hi ha espais suficients per desenvolupar les activitats amb qualitat.

Observant el quadre de la següent pàgina sobretot destaca el calendari festiu tradicional i les activitats d'Arts escèniques. Certament, Castellar té un volum considerable de propostes de teatre i similars, fruit de la seva tradició teatral sobretot amb l'entitat històrica *Esbart Teatral de Castellar* i el dinamisme de *La Xarxa*.

Com a actes més emblemàtics del municipi i que reuneixen més volum de gent destaquen la Festa Major, la *Setmana del Pallasso*, els cicles de concerts de les corals, les *Nits d'Estiu* i la programació estable de teatre de l'Ateneu.

És important destacar que si fem un repàs al calendari d'activitats culturals de Castellar del Vallès s'observa un alt volum d'actes protagonitzats per les associacions del municipi, per tant cal remarcar la participació activa de les entitats. Una bona estratègia pel dinamisme cultural del municipi és que l'Ajuntament segueixi fomentant les propostes i iniciatives que sorgeixen del món associatiu.

Programació Cultural i Festiva	
Àmbit cultural	Activitat
Informació complementària	
Música	<p>Ressons Jazz</p> <p>Cicle de concerts a la Capella de Montserrat</p> <p>Cicle de Concerts al Palau Tolrà</p> <p>Festival Sents?</p> <p>Concerts joves</p> <p>Audicions musicals</p>
	<p>Concerts programats els últims divendres de febrer, març i maig</p> <p>La Coral Sant Esteve i la Xiribec organitzen un cicle de músiques de cambra. Mes de maig</p> <p>Cada cap de setmana del mes de juliol als jardins del Palau Tolrà. Inclou: jazz, havaneres, sardanes, rock, folk, percussió i blues.</p> <p>Festival de Música Electrònica – 1a edició juny de 2008</p> <p>Programació estable de música jove, inclou grups locals, els concerts de la Festa Major, etc. I fins a unes deu propostes anuals.</p> <p>Tallers per apropar la música als alumnes de les escoles</p>
Arts escèniques	<p>Programació Estable de Teatre i Dansa</p> <p>Setmana del Pallasso</p> <p>Cicle de Teatre</p> <p>Teatre en anglès</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Tres cicles: cicle de tardor, cicle d'hivern i cicle de primavera (programació ODA) a l'Ateneu, abans a l'Auditori Municipal Miquel Pont, però ara està en reformes • Temporada de tardor i hivern-primavera. Ofereix propostes de petit format, alternatiu i menys comercial a l'Ateneu, produïdes per l'Esbart Teatral de Castellar (ETC) • La Xarxa, des de l'octubre fins al juny, organitza espectacles per a públic infantil el primer diumenge de cada mes a la Sala Blava perquè l'Auditori està en obres. <p>Espectacles, concentració de Pallassos, curset d'iniciació al clown, conferències,...</p> <p>Els alumnes de les escoles assisteixen a tres sessions de teatre per curs</p> <p>Els alumnes de les escoles assisteixen a una obra de teatre en anglès per curs</p>
Cultura tradicional	<p>Festa Major</p> <p>11 de Setembre</p> <p>Carnaval, Els Tres Tombs</p> <p>Fira/ Festa de Sant Josep</p> <p>Sant Jordi</p> <p>Aplec de Castellar Vell</p>
	<p>Recull al voltant de 150 propostes durant 4 o 5 dies del mes de setembre. Les entitats i els joves són dos puntals bàsics en la programació</p> <p>Actes lligats a la Diada Nacional de Catalunya. L'acte institucional té lloc al carrer de les Rogues on el president Companys va estiuajar-hi durant molts anys.</p> <p>És la Festa Local de Castellar del Vallès. Fira de productes artesanals, Fira Fora Estocs,...</p> <p>Jocs Florals, exposicions, Premis Arús, Fira del disc,...</p> <p>Se celebra el tercer diumenge del mes de maig, també hi ha actuacions d'entitats com el Ball de Gitanes, el Ball de Bastons, etc.</p>

Sardanes	L'Agrupació Sardanista Amics de la Sardana (ASAC) organitza l'Aplec de la Sardana, el primer diumenge de maig i la Diada Sardanista, el primer diumenge de novembre.
Visita als gegants del municipi	Els tres gegants del municipi són: el Sol, la Lluna i l'Estel
Festa de la Primavera	Activitat per a les Llars d'Infants
Elaboració dels pessebres	Taller d'elaboració de pessebres. Visita als pessebres
Promoció de la lectura	
Hora del conte	Contes adreçats al públic infantil. Cada tercer dissabte de mes al matí, a la Biblioteca Municipal.
Hora Golfa del Conte	L'objectiu és acostar els contes a un públic adult. Es fa el tercer divendres de cada mes al Bar L'Harmònic
Setmana del conte	La Xarxa de Castellar organitza el mes d'octubre una programació dedicada al conte que inclou espectacles de contes, tallers, cursos de tècniques de narració...
Xerrades d'escriptors i il·lustradors	Xerrades a l'escola perquè els alumnes coneguin els procediments que els escriptors i il·lustradors utilitzen per fer la seva feina
Certamen literari Joan Arús	Concurs obert a tothom amb diverses modalitats: novel·la, narració curta, assaig, etc.
Promoció del patrimoni local	
Ruta del Modernisme	Itinerari per carrers del municipi per veure façanes d'estil modernista
Ruta del Segle XIX	Ruta per edificis del segle XIX: Palau Tolrà, Torre Balada,...
Visita al Refugi Antiaeri	Explicació històrica del refugi antiaeri del Pla de la Bruguera
Arts Visuals	
Firart	Trobada d'artistes locals, concurs Pintura Ràpida, etc. Cita biennial
MOA (Mostra d'Oficis Artesans)	L'objectiu és la recuperació d'oficis artesans actualment a punt de desaparèixer. Cita biennial
Altres	
Nits d'Estiu	Nits del mes de juliol amb una programació diversa: cinema a la fresca, concerts, balls, etc.
Balls a l'Espai Tolrà	Des de l'octubre fins al juny, es programen balls periòdicament els diumenges a la tarda i els dissabtes a la nit, a la Sala Blava de l'Espai Tolrà
Festes i Fires a l'Espai Tolrà	Al llarg de l'any s'organitzen diverses fires i activitats al recinte firal de l'Espai Tolrà, algunes culturals, d'altres comercials (Fira Fora Estocs,...) i d'altres socials (Fira de la Mascota, Exposició de motos clàssiques,...)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament i la Guia Didàctica de Castellar del Vallès

○ **ALGUNS HÀBITS DE CONSUM CULTURAL**

Sovint, en el sector cultural una de les dificultats més grans és obtenir dades estadístiques de consum o de pràctiques culturals amb què generar indicadors i anàlisis comparatives que permetin un estudi objectiu. Tanmateix, sí que hi ha dos àmbits culturals que recullen dades quantificables que són: la Xarxa de Biblioteques Municipals i l'ODA (l'Oficina de Difusió Artística) de la Diputació de Barcelona.

• **Foment de lectura – Biblioteca Antoni Tort**

Les biblioteques de la Xarxa de biblioteques de la Diputació de Barcelona són definides per mòduls segons la seva superfície en m² i els habitants de la localitat. Pel que respecta a Castellar del Vallès, la biblioteca Antoni Tort va ser inaugurada el 2001 i s'inclou dintre del mòdul B2 de biblioteques locals, amb una població atesa d'entre 10.001 i 20.000 habitants i una superfície superior a 500 m². Actualment el municipi ja compta amb 22.007 habitants, així que, en una primera aproximació ja veiem que probablement aquest equipament ha quedat petit.

L'anàlisi de les dades globals que hi ha a la taula 13 posa de manifest alguns dèficits importants si es compara la Biblioteca Antoni Tort amb els estàndards del mòdul que li correspon. És a dir, per una biblioteca d'aquest mòdul caldria comptar amb una superfície d'uns 1.100 m² i en canvi la biblioteca de Castellar del Vallès té 650 m² per tant no arriba al mínim d'espai marcat segons el *Mapa de Lectura Pública de Catalunya*.

**Taula 13. Comparació dades Xarxa de Biblioteques
Biblioteca Antoni Tort**

Estàndards de la Diputació (2007)	Estàndards mòdul	Biblioteca Antoni Tort
Superfície de programa (m ²)	1.100	650
Personal	5-7	4
Equipament informàtic	13	19
Punts de lectura	110	94
Fons documental final	25.000	35.278
Hores de serveis setmanals	35	43

Font: Diputació de Barcelona, Servei de Biblioteques

D'altra banda, l'equip de treball hauria de ser superior, com a mínim de 5 persones, i la Biblioteca Antoni Tort en té només quatre. Per tant, cal destacar un important dèficit

d'espai i de personal que s'intenta suplir amb un nombre d'hores d'obertura del servei molt elevades.

L'anterior quadre marca com a dades favorables, un major nombre d'equipament informàtic respecte de la mitjana i sobretot un fons documental més extens que el que marca l'estàndard. De totes maneres, si es té en compte que pel nombre d'habitants del municipi caldria seguir els estàndards del següent mòdul, les dades són certament insuficients. La Biblioteca Antoni Tort té 35.278 volums en el fons general i el *Mapa de Lectura Pública de Catalunya*¹² dut a terme per la Generalitat de Catalunya recomana un mínim de 45.000 documents, per tant la col·lecció és insuficient.

A la taula 14 es presenten les dades de l'activitat de la biblioteca en tant que dinamitzadora cultural del municipi, per tant hi queden recollides totes les activitats culturals que genera. D'aquestes, destaca l'elevat nombre d'exposicions i la voluntat d'apropar els nens al món del llibre i la lectura, amb les visites escolars i l'hora del conte. Però sobretot destaquen les 41 exposicions realitzades durant l'any i les 31 col·laboracions de ràdio al magazine dels matins de la ràdio.

Taula 14. Activitats, publicacions i difusió

Biblioteca Antoni Tort (2007)	Biblioteca Antoni Tort
Exposicions	41
Hores de conte	17
Conferències	18
Visites escolars	28
Visites organitzades	-
Audicions i concerts	1
Cursos i tallers	2
Tertúlies literàries	5
Altres activitats	10
Guies de lectura	4
Programes de ràdio	31
Altres publicacions	0
TOTAL	157

Font: Diputació de Barcelona, Servei de Biblioteques

A la taula 15 es recullen els indicadors de lectura pública que marquen els usos i recursos que ofereix la biblioteca i el seu rendiment, per poder avaluar la seva eficàcia i conèixer si aquests són suficients i adequats. En una primera anàlisi s'observa que el 32% de la població resident de Castellar del Vallès té el carnet de la biblioteca i és de

¹² Per a més informació consulteu:
<http://www20.gencat.cat/docs/Biblioteques/Tematic/Documents/Arxiu/mapa.pdf>

destacar que d'aquests inscrits un 45% utilitza el servei de préstec i altres serveis. Si es té en compte que hi ha moltes persones que són usuàries de la biblioteca però que no utilitzen el servei de préstec sinó d'altres serveis que no queden registrats, el volum d'inscrits podria augmentar. Proporcionalment, el percentatge d'inscrits que pertanyen al nucli urbà és superior al de les urbanitzacions.

Taula 15. Indicadors de lectura pública

Indicadors de rendiment (2007)	Biblioteca Antoni Tort	Mitjana biblioteques mòdul
Visites per dia de servei	280	246
Préstecs per dia de servei	116	167
Accés a Internet per dia de servei	28	26
Visites per habitant	3,59	3,88
Préstecs per habitant	1,49	2,64
Accés a Internet per habitant	0,35	0,42
Usuaris inscrits per cada 100 habitants	29	34
Percentatge població inscrita	32%	33%
Carnets per cada 1.000 habitants	26	52
Percentatge usuaris inscrits que han fet ús del servei de préstec	45%	50%
Préstecs per documents	0,93	1,38
Fons documental per habitant	1,6	2,02
Ordinadors per cada 10.000 habitants	9	13

Font: Diputació de Barcelona, Servei de Biblioteques

En referència al servei de préstec, les persones compreses entre els 26 i els 60 anys són les més actives a l'hora d'utilitzar el servei de préstec. Les seves preferències són en primer lloc pels audiovisuals davant dels llibres, revistes i documents electrònics.¹³

Una altra dada a destacar són els 1,6 volums per habitant amb què compta la biblioteca, inferior a la mitjana de biblioteques del mòdul. Si s'estudia només el volum de llibres, tenim que el 2007 la biblioteca Antoni Tort comptava amb 29.701 llibres (per a adults i infantils) és a dir que, pels 22.007 habitants que tenia el municipi aquell mateix any, ens dona 1,3 llibres per habitant. Aquesta dada que, tot i augmentar respecte dels anys anteriors, és insuficient sobretot si es té en compte que precisament l'àmbit de les col·leccions és l'únic que posseeix uns estàndards internacionals marcats per l'IFLA (International Federation of Library Associations). Les seves directrius marquen pels serveis de biblioteca pública (2001) recomanen que "los fondos deberán tener entre 1,5 y 2,5 libros por persona".¹⁴

¹³ Ma Carmen Muñoz i Gómez, Memòria 2006 i 2007 de la Biblioteca Pública Antoni Tort.

¹⁴ <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001246/124654s.pdf>

• Arts Escèniques

Altres dades de consum cultural disponibles són les vinculades als espectacles distribuïts a través de l'ODA (Oficina de Difusió Artística) de la Diputació de Barcelona. Gràcies a aquest servei es recullen dades del nombre d'espectacles programats per municipi, la quantitat d'assistents, el cost, etc. Castellar del Vallès va ser un dels primers municipis a adherir-se al Circuit de l'ODA, ara fa més de 17 anys, per tant es disposa d'un ampli ventall de dades.

Segons les dades de la taula 16, Castellar del Vallès durant el 2006 va tenir una mitjana de funcions molt superior (el doble) que la dels municipis de referència i molt més propera a la mitjana total dels municipis que formen part del Circuit de l'ODA. En canvi el nombre d'assistents i d'entrades de Castellar del Vallès són inferiors als dels municipis de referència i alhora aquests són molt inferiors a la mitjana total dels municipis.

Taula 16. Circuit ODA

Dades Circuit ODA						
	Funcions		Assistents		Entrades	
	2006*	2007**	2006*	2007**	2006*	2007**
Castellar del Vallès	14	14	777	1.313	724	1.260
Mitjana municipis de referència	6	5	886	1.063	811	907
Mitjana total municipis	15	15	3.252	3.151	2.706	2.666
	Funció / 1000 hab.		Assistents / 1000 hab.		Entrades / 1000 hab.	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Castellar del Vallès	0,66	0,64	36,42	59,66	33,93	57,25
Mitjana Municipis de referència	0,30	0,28	42,31	56,59	38,75	47,40
Mitjana total municipis	0,83	0,48	117,17	102,50	94,37	86,73

Els municipis de referència que hi han participat tots dos anys són: Vilassar de Mar, Manlleu, El Masnou, Olesa de Montserrat, Esparreguera i Santa Perpètua de Mogoda.

* 2006 En total hi han participat 89 municipis de la Província de Barcelona.

** 2007 En total hi han participat 97 municipis de la Província de Barcelona.

A la taula 16 s'observa que a Castellar del Vallès, el nombre de funcions no varia, 14 espectacles a l'any, però sí que ho fa molt favorablement el nombre d'assistents i d'entrades venudes. Així doncs, tot i no augmentar el nombre de funcions, el 2007

Castellar del Vallès té uns valors més positius tant pel nombre de funcions, com pel d'assistents i d'entrades venudes respecte de la mitjana de municipis de referència.

Tenint en compte que Castellar del Vallès té una gran tradició d'afició a les arts escèniques, i per tal de trobar una explicació al fet que tingui una proporció d'assistents inferior a la mitjana de tots els municipis, s'ha estudiat els anys anteriors i els possibles canvis. Segons dades del 2004 i del 2005 Castellar del Vallès programava un total de 20 funcions a l'any i és a partir del 2006 que el nombre de funcions baixa. Aquest fet pot estar relacionat amb el tancament de l'Auditori (juny 2005) i, per tant, amb el canvi d'ubicació i d'aforament que van tenir els espectacles programats des d'aleshores.

2.4. Comunicació i difusió Cultural

L'Ajuntament de Castellar del Vallès utilitza diversos canals per tal de difondre les activitats culturals del municipi. Principalment s'utilitzen quatre suports de comunicació: premsa, ràdio, Internet i materials gràfics.

Premsa:

- Un dels suports més utilitzats per promocionar les activitats organitzades és el **setmanari** d'informació local *L'Actual de Castellar* amb un destacat capítol de cultura i una agenda cultural al final. En aquells moments d'especial activitat cultural del municipi s'editen uns monogràfics que fan èmfasi en la programació cultural. Anualment trobem un monogràfic especial per la programació de Nadal, un per la Festa Major, un altre pel programa de Nits d'Estiu i dos més que recullen la programació estable. Aquest diari surt cada divendres amb un tiratge de 5.000 exemplars que es distribueixen en 80 punts del municipi: comerços, farmàcies, equipaments culturals, etc.
- A nivell municipal també s'utilitzen altres **mitjans locals** com "La Forja" (setmanari d'informació general de la parròquia), "L'Esportiu" i el "7 dies Vallès", que anuncien els actes culturals als seus butlletins.
- Puntualment també es publiquen anuncis a **mitjans comarcals**: el "Diari de Sabadell" i el "Punt de Festa" són els més utilitzats per publicitar actes culturals.

Ràdio

- Castellar del Vallès compta amb la **Ràdio Castellar**, una emissora de ràdio local activa i que s'encarrega de difondre totes les activitats culturals.

Internet

- El **web municipal** de l'Ajuntament de Castellar del Vallès (<http://www.castellarvalles.org/>) destaca per la seva actualització diària i per la seva alta accessibilitat i facilitat d'ús que fa que els continguts es trobin fàcilment. En aquest portal d'Internet hi podem trobar tota la informació referent al municipi. També cal destacar alguns dels bons serveis amb els

quals compta, com el Portal d'Entitats amb un directori que inclou de forma actualitzada totes les entitats del municipi, una breu descripció i el vincle amb el seu web.

Altres materials gràfics de comunicació

- també s'editen **programes de mà** (díptics o tríptics) que es reparteixen casa per casa per tal de fer difusió dels actes culturals més concrets com *Les Nits d'Estiu*, el programa de Festa Major, la *Setmana del Pallasso*, etc.
- Per a la difusió de grans esdeveniments també es fan **pancartes** que es distribueixen a punts estratègics del municipi, **cartells** que es col·loquen per a tot el poble i a quatre punts d'informació (pirulís).

3. EQUIPAMENTS CULTURALS

Actualment Castellar del Vallès compta amb vuit equipaments municipals en funcionament destinats a la cultura, amb l'Auditori en procés de reforma i amb la projecció de dos espais més que també tindran usos culturals:

Equipaments Culturals
Arxiu Municipal
Casa Ribas
Ateneu
Bar Calissó Art
Biblioteca Antoni Tort
Casal d'Entitats
Escola de Música
Espai Tolrà

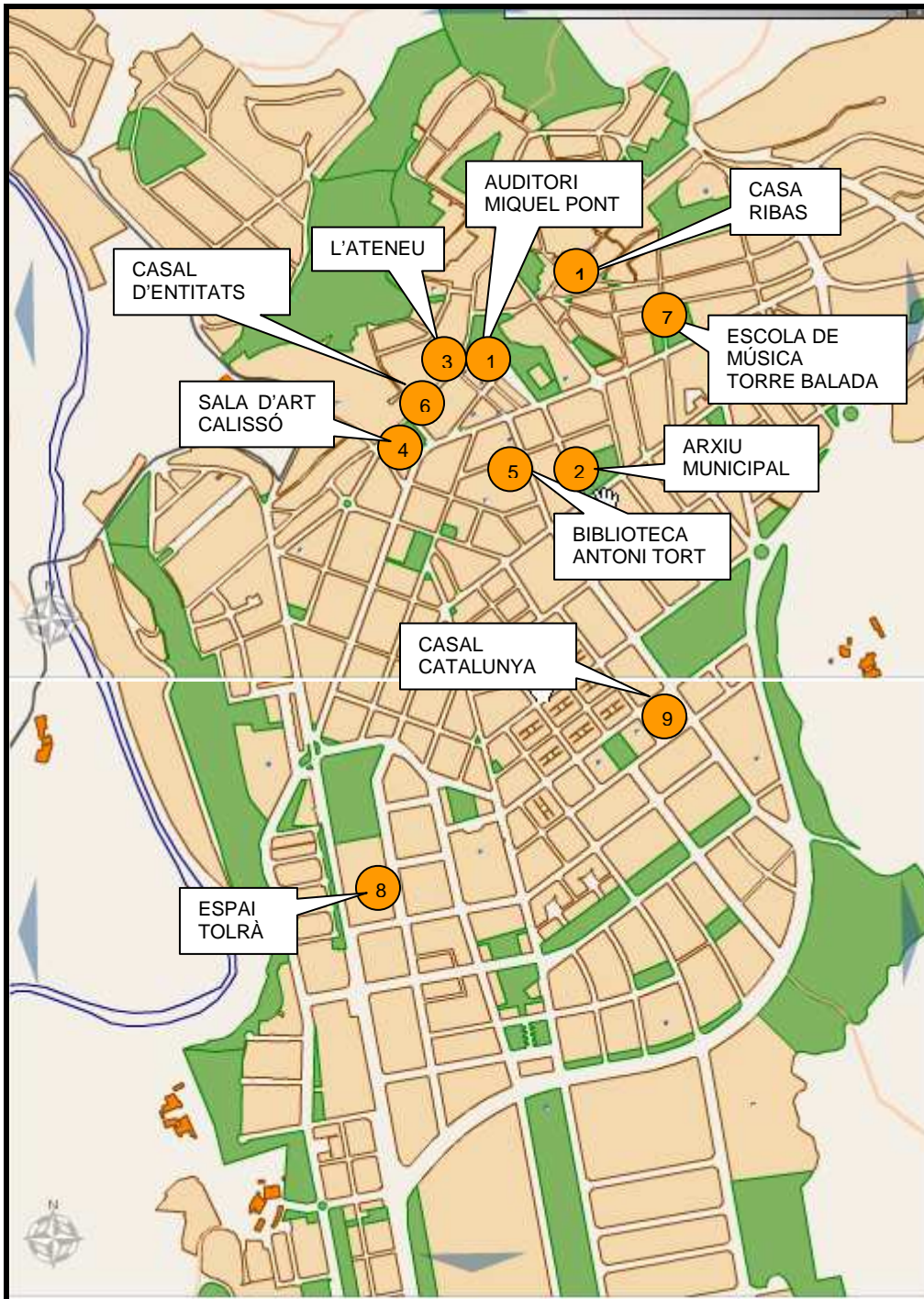
Equipaments culturals en reformes o en construcció
Antic Mercat
Auditori Municipal Miquel Pont
Edifici de la Plaça Major

Finalment el municipi disposa d'altres espais, ja siguin equipaments o espais urbans, on puntualment també s'hi programa activitats culturals:

Altres espais que acullen activitats culturals
Ca l'Alberola
Capella de Montserrat
Casal Catalunya
Església
Jardins Espai Tolrà
Jardins Palau Tolrà
Pati Casa Massaveu
Plaça Calissó
Plaça Catalunya
Plaça Europa
Plaça Major
IES

L'objectiu d'aquest capítol és fer una radiografia dels equipaments culturals que hi ha a Castellar del Vallès tenint en compte tant la seva localització com les seves característiques i usos. A partir de la descripció es fa una primera valoració de la xarxa d'equipaments, s'estudia les seves fortaleses i debilitats i es té en compte alhora la realitat sociodemogràfica i cultural de Castellar del Vallès.

3.1. Mapa de localització

En el mapa destaquen dues zones, per una banda els voltants de la Plaça Major on trobem l'Auditori, l'Ateneu, el Casal d'Entitats, la Sala d'Art Calissó, la Biblioteca i l'Arxiu Municipal, formant un cercle d'equipaments culturals al nucli del municipi, i per altra banda, a un quilòmetre en direcció sud, el complex de l'Espai Tolrà. Aquestes dues zones constituïrien els dos pols culturals de la ciutat.

A la primera zona, articulada per la plaça Major, s'hi troba *l'illa cultural* tradicional del municipi formada per l'Auditori i l'Ateneu, al Carrer Major i, darrera, el Punt d'Informació Juvenil i el Casal d'Avis. Anteriorment també hi havia l'Antic Mercat que ara s'ha traslladat al centre de la Plaça. Actualment, al projecte de transformació urbanística de la Plaça Major, cal sumar-hi la construcció de nous equipaments com l'Edifici de la Plaça Major (un centre que estarà enfocat a les noves tecnologies i a la formació) i les reformes de l'Antic Mercat, que es destinarà a futurs usos culturals. Amb les reformes de la plaça, el nou mercat i els equipaments culturals es revitalitza el centre de la vila.

Una mica més allunyat d'aquest pol trobem, per un costat, la Casa Ribas -seu de l'Associació Cultural Arxiu d'Història- i l'Escola de Música Torre Balada i, per l'altre, el Casal Catalunya (o nou casal d'avis), aquest últim adscrit a Gent Gran tot i que sovint acull activitats culturals ja que compta amb molt bones instal·lacions.

A la segona zona es troba l'enorme Espai Tolrà, amb 50.000m², format per l'antic recinte de la Fàbrica Tolrà i el seu entorn. Actualment a l'Espai Tolrà hi ha el recinte firal (per acollir fires i actes amb un alt volum de gent) i la Sala Blava. En un futur està previst l'adequació d'altres espais del recinte per a serveis culturals.

3.2. Fitxes dels equipaments culturals

ARXIU MUNICIPAL	
Dependència orgànica: Municipal	
Adreça: Plaça de la Llibertat s/n, inaugurat el 2002	
Persona de referència i càrrec: Sílvia Sáiz, directora de l'Arxiu	

Any d'inici de l'activitat: 1996	
Sector d'actuació: Cultura	Funció: classificar, ordenar i catalogar la documentació municipal. Fer-ne la conservació i difusió necessària.
Públic majoritari: interessats en la recerca històrica i documentació del municipi	
Horari atenció al públic: De dilluns a divendres de 9h30 a 13h00	
Model de gestió: gestió directa i municipal	
Recursos humans: un tècnic a jornada parcial	
Pressupost: 3.500€ – 5.000 € (any 2005-07)	Superfície: 280 m ²

Espais - denominació	m ²	Funcions
Un despatx		Treball intern de documentació
Sala de reunions		
Espai de consulta		Espai de consulta amb 12 punts de lectura
Dipòsit		Dipòsit amb capacitat per a 7.200 caixes. Disposa de prestatgeries fixes i compactes

Observacions:

Des de la nova ubicació, el 2002, l'equipament té un espai en molt bones condicions: el dipòsit està connectat a una sala de treball on es comproven les transferències i es classifiquen. També disposa de mitjans tècnics de reproducció de documents.

Imatge:

Any rere any **l'Arxiu Municipal** ha adquirit més importància dins del municipi ja que l'Ajuntament l'ha dotat dels espais i recursos suficients per fer la seva tasca amb qualitat. El canvi d'ubicació el 2002 va ser un element clau en aquest progrés.

L'Arxiu Municipal té com a fons documental més important el que ha generat l'Ajuntament de Castellar del Vallès des del 1860 fins a l'actualitat. No obstant això també compta amb altres col·leccions importants com l'Arxiu de la Deportació que ofereix una àmplia documentació sobre el període 1939-1945.

L'Arxiu Municipal és l'espai aglutinador de tota la documentació d'interès general que forma part del patrimoni documental de la vida local. L'Arxiu també ofereix un servei d'assessorament sobre temes locals i a més en el seu espai s'organitzen altres activitats de difusió cultural, com ara visites comentades per a grups escolars, assessorament i suport a iniciatives de recerca, exposicions o projectes d'investigació. És dins d'aquest marc que cal destacar la iniciativa del 2002 de celebrar el Congrés d'Història sobre *l'Exili, Internament i Deportació dels Republicans Espanyols*, i el 2003 es va fixar el 1er Congrés d'Història Local que a partir d'aquell moment es va establir una periodicitat bianal on els estudiosos locals poden donar a conèixer els seus treballs d'investigació.

L'Arxiu Municipal també publica des del maig de 2002 la revista *Recerca* (periodicitat anual) per apropar la història local a la població i amb la voluntat de ser el nexa d'unió entre l'Arxiu i la ciutadania.

CASA RIBAS
Dependència orgànica: Municipal
Adreça: c/ de la Mina 9-11
Persona de referència i càrrec: Albert Antonell, representant de l'entitat Associació Cultural Arxiu d'Història.

Any d'inici de l'activitat: 1978	
Sector d'actuació: Cultura	Funció: Seu de l'entitat Associació Cultural Arxiu d'Història.
Públic majoritari: escolars i interessats en la recerca	
Horari atenció al públic: Dimarts i divendres de 10 a 13h Dimecres i dijous de 16h a 20h	
Recursos humans: junta de l'entitat	
Superfície: 3 plantes d'uns 150m ² i golfes	

Espais - denominació	m ²	Funcions
Edifici de tres plantes	450 m ²	Tres espais expositius per als documents i objectes històrics
		Sala polivalent per a conferències i consulta
		Fons documental Joan Arús
		Exposicions d'artistes locals, sala de conferències

Imatge:

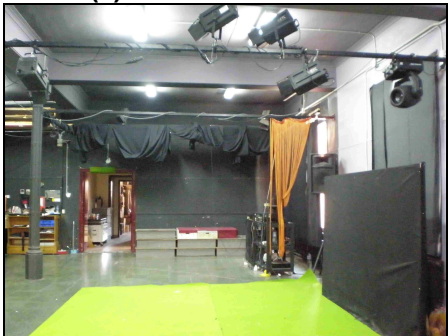

La **Casa Ribas** acull la seu de l'Associació Cultural Arxiu d'Història de Castellar del Vallès que té com a finalitat la recollida, adquisició, catalogació i conservació de tota classe de documents i objectes relacionats amb la cultura del municipi. La seva tasca es va iniciar a finals dels anys setanta i el 1978 l'Ajuntament va cedir la Casa Ribas a l'entitat. Per altra banda, l'Ajuntament també dóna suport a aquesta entitat mitjançant una subvenció anual de 10.000 € per al seu funcionament i per a l'edició de la revista *Plaça Vella*, amb articles de recerca històrica.

ATENEU
Dependència orgànica: Municipal
Adreça: c/ Major 13
Persona de referència i càrrec: Joan Montès i Vicenç Altimira, tècnics municipals de cultura

Any d'inici de l'activitat:	
Sector d'actuació: Cultura	Funció: Arts escèniques
Públic majoritari: obert a tot el públic	
Horari atenció al públic: en funció de les activitats	
Model de gestió: gestió mixta duta a terme per la Regidoria de Cultura del municipi i dues entitats: Esbart Teatral de Castellar i Xarxa de l'Espectacle.	
Recursos humans: tècnic municipal, conserge i representants de les entitats	
Pressupost:	Superfície: 1.018 m ²

Espais - denominació	m ²	Funcions
Planta (0) 	339 m ²	<ul style="list-style-type: none"> • Sala Butxaca <ul style="list-style-type: none"> - Teatre alternatiu, produccions de petit format, dansa, ... - Accés pel magatzem - Programació estable - Espai d'assaig de l'Esbart Teatral • Lavabos
Planta (1) 	412 m ²	<ul style="list-style-type: none"> • Sala Petit Format: <ul style="list-style-type: none"> - Aforament per a 92 persones - Sala petita però amb bona acústica - Té molta activitat: conferències, assaig de companyies, audicions per a infants, programació estable de teatre i música, etc. - Caixa escènica molt petita • Lavabos • Magatzem, despatx i oficina de l'entitat La Xarxa • Camerinos
Planta (2)	217 m ²	<ul style="list-style-type: none"> • Sala de reunions de l'Esbart del Teatre • Sala amb dos ordinadors pels socis de l'entitat • Sala de so (<i>peixera</i>) pels tècnics • Magatzem Esbart (Diablers)

Vestíbul		<ul style="list-style-type: none"> • Venda d'entrades • A vegades hi ha petites exposicions
Terrassa i altells	50 m ²	
<p>Necessitats de canvi o millora més urgents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adequar l'equipament a la normativa vigent • No hi ha sortides d'emergència • Cal fer algunes reformes a causa de l'antiguitat de l'edifici i adequar millor tècnicament l'espai com a sala d'arts escèniques. 		
<p>Imatge:</p> 		

L'Ateneu és actualment l'equipament cultural de referència de tot el municipi. Des que l'Auditori està en reformes tota la programació s'ha traslladat a l'Ateneu, així doncs aquest espai, abans centrat en una programació d'arts escèniques de caire més aviat alternatiu, s'ha vist ultrapassat per la situació i no aconsegueix donar una resposta de qualitat a les necessitats del municipi. A l'Ateneu hi té lloc la programació estable de teatre i música, els assajos de les entitats d'arts escèniques, conferències, audicions dels escolars, etc.

Fins fa poc l'Ateneu estava gestionat per dues entitats del municipi: l'Esbart Teatral de Castellar (ETC) i La Xarxa, però des que la programació estable i altres activitats culturals municipals s'han traslladat a aquest equipament, les entitats tenen molt poc marge de maniobra.

A tall d'exemple, fins que va haver-hi disponibilitat d'ús de l'Ateneu, la Xarxa, dos diumenges programava al mes teatre infantil, amb molt bona acollida. Actualment, amb les reformes de l'Auditori, la programació de teatre infantil s'ha traslladat a la Sala

Blava de l'Espai Tolrà el primer diumenge de cada mes i ja no té tant d'èxit perquè es tracta d'un espai polivalent massa gran i per fer-hi teatre infantil.

SALA D'ART CALISSÓ
Dependència orgànica: Municipal
Adreça: Plaça Calissó s/n
Persona de referència i càrrec: Regidoria de Cultura

Any d'inici de l'activitat: Abril 2005	
Sector d'actuació: Cultura	Funció: Bar, sala d'exposicions i petits concerts
Públic majoritari: obert a tot el públic	
Horari atenció al públic: segons programació	
Model de gestió: la gestió de la programació és directa des de l'Ajuntament. Pel que fa al Bar és de gestió externalitzada	
Recursos humans: tècnic de l'Ajuntament (Àrea de Cultura)	
Superfície: Sala 100 m ² (amb 12 m de paret per exposar-hi), Porxo de 75 m ² i terrassa de 80 m ²	

Espais - denominació	m ²	Funcions
Espai multifuncional		Bar, espai per a concerts (jazz,...) i sala d'exposicions

Altres característiques de l'equipament:

- Té un emplaçament estratègic al municipi.

Necessitats de canvi o millora més urgents:

- Espai que no té els requeriments bàsics com a sala d'exposicions:
  - És un espai petit, amb mala il·luminació, on el ciutadà no pot observar adequadament les obres.
  - Bar que no té magatzem

Imatge:

Inicialment, la construcció de la Sala d'Art Calissó tenia com a objectiu crear un espai per a concerts i exposicions. Ara podem dir que aquest espai es defineix més com un Piano-bar que no com a sala d'exposicions o de concerts, ja que per a aquests usos té moltes mancances. Es tracta d'un espai petit, que compta tan sols amb dues parets amb un total de 12m, no es poden observar les obres adequadament i té mala il·luminació. Tanmateix sí que té una programació estable de concerts.

Anualment la Sala d'Art Calissó fa una mitjana d'11 exposicions, majoritàriament de pintura i fotografia. Anualment també hi fan una exposició organitzada per a alguna entitat del municipi. Pel que fa a concerts, la Sala Bar Calissó acull una mitjana de 52 concerts anuals. Cada diumenge hi ha un concert de piano a la carta i a aquests s'hi ha de sumar algun concert de jazz i algun concert dels alumnes de l'escola de Música.

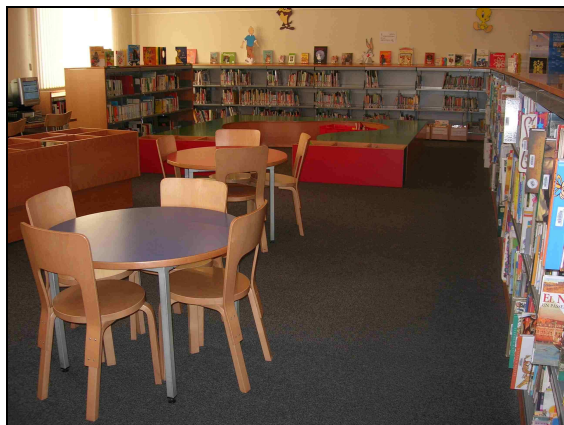
Malgrat no ser un espai que acabi de ser adequat per a usos culturals, sí que és cert que compta amb una localització estratègica en el municipi. La plaça Calissó està al centre històric del nucli urbà i és una plaça amb molta programació d'activitats, sobretot des que la Plaça Major va començar les obres.

BIBLIOTECA ANTONI TORT
Dependència orgànica: Municipal – Forma part de la Xarxa de Biblioteques Públiques Municipals de la Diputació de Barcelona
Adreça: c/ Sala Boadella 6
Persona de referència i càrrec: Carme Muñoz Gómez, directora

Any d'inici de l'activitat: 02/02/1985 – nou equipament inaugurat el 2001	
Sector d'actuació: Cultura	Funció: facilitar l'accés a la informació i al coneixement a tots els ciutadans
Públic majoritari: tots els públics	
Hores d'atenció al públic: a l'hivern 40,5 hores setmanals, a l'estiu 29,30 hores setmanals	
Model de gestió: municipal, adherida a la Xarxa de Biblioteques Públiques Municipals de la Diputació de Barcelona.	
Recursos humans: una directora, dos tècnics i un conserge	
Pressupost: 7.000 € provenen de l'Ajuntament de Castellar. Hi ha altres fonts de finançament que provenen de la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, mecenatge i donatius.	Superfície: 650 m ²

Espais - denominació	m ²	Funcions
Planta (0) Anomenada Sala dels Finestrals	325 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - Secció infantil amb 22 punts de lectura - Hemeroteca i Audiovisuals - Taulell d'informació i préstec - Part del fons documental - Lavabos
Planta (-1) Anomenada Sala de les Voltes	325 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - La major part del fons documental - Sala de treball i lectura - Sala publicacions periòdiques amb 3 punts de lectura - Un taulell - Ordinadors - Un despatx
Altres característiques de l'equipament: La Biblioteca ocupa l'antic local del Sindicat Agrícola Harmonia, edifici d'estil modernista, construït el 1926		
Necessitats de canvi o millora més urgents: Algunes de les mancances més importants és una sala polivalent que pugui funcionar com a espai per a conferències, activitats per adults, sala d'exposicions, etc.		

Imatge:

La Biblioteca Antoni Tort és un dels principals equipaments culturals de referència per als habitants de Castellar del Vallès i alhora un dels serveis públics més utilitzats. La Biblioteca és la porta d'entrada de la cultura i sovint del coneixement del municipi. Acull tot tipus d'activitats culturals, amb representació de totes les franges d'edats i és un punt central d'informació de les activitats, entitats i projectes que hi ha en el municipi.

La Biblioteca Antoni Tort també compta amb un emplaçament privilegiat ja que forma part d'aquesta *illa cultural* que hi ha al centre del municipi, a cinc minuts de la Plaça Major.

Pel que fa a l'estudi de les dades estadístiques que mostren el funcionament de l'equipament¹⁵ tenim que 6.407 persones de Castellar del Vallès tenen el carnet de la Biblioteca, és a dir més d'un 30% de la població del municipi. De les anteriors dades destaca el nombre d'hores d'obertura -molt elevat- i l'escassetat de metres quadrats i de personal de la Biblioteca. Té una clara mancança d'espai, ja sigui en nombre de punts de lectura o d'espais polivalents. A tall d'exemple, no hi ha espai per a exposicions i tampoc es poden fer xerrades, tertúlies o presentacions de llibres per manca d'espai. Caldria una major inversió per part de l'Ajuntament.

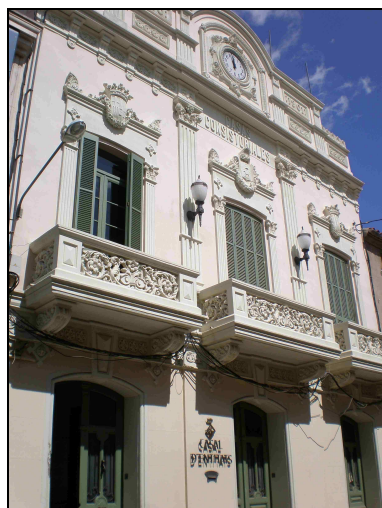
¹⁵ Per més dades d'avaluació de la Biblioteca Antoni Tort vegeu capítol "Hàbits de consum cultural" de la pàgina 39-41.

CASAL D'ENTITATS
Dependència orgànica: municipal
Adreça: c/Major 74
Persona de referència i càrrec: tècnics Regidoria de Cultura

Any d'inici de l'activitat: 1995	
Sector d'actuació: Cultura	Funció: alberga la seu d'algunes entitats del municipi
Públic majoritari: entitats	
Horari atenció al públic: en funció de les necessitats	
Model de gestió: directa des de la Regidoria de Cultura	
Recursos humans: tècnic de cultura	
Valor patrimonial: Tot l'edifici (antic cafè del Porvenir) està catalogat com a BIL. Destaca sobretot a la primera planta la sala noble o antiga sala de juntes.	
Superfície total construïda: 789,2 m ²	Superfície útil locals: 529 m ²

Espais - denominació	m ²	Funcions
Planta Baixa (0)	189 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - Consergeria - 8 locals per entitats - Abans hi havia el punt juvenil però per urgència de reformes s'ha traslladat darrera del Mercat Vell
Planta (1)	189 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - Antiga sala de plens (en obres des de fa tres anys) - Sala de juntes - 3 locals per a entitats
Planta (2)	189 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - 3 locals per a entitats
Planta (3)	30 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - 1 local per a entitats
Altres característiques de l'equipament: Edifici cedit a l'Ajuntament per la família Tolrà.		
Necessitats de canvi o millora més urgents: <ul style="list-style-type: none"> - Edifici en molt males condicions, algunes parts en perill d'ensorrament <ul style="list-style-type: none"> - Entrada, consergeria - Antic espai del punt juvenil - 1a planta: antiga sala de juntes - No compleix la normativa de seguretat 		

Imatge:

L'actual **Casal d'Entitats** està situat molt a prop de l'Ateneu i la Plaça Major, forma part, doncs, d'aquesta illa cultural del municipi. L'edifici és una antiga casa de la família Tolrà i, per tant té l'estructura pròpia d'antics habitatges amb diferents sales i espais en els quals s'ha fet poques reformes. Actualment, hi ha parts de la planta baixa que estan pendents d'una reforma integral per risc d'ensorrament.

L'edifici està dividit en diversos despatxos i des de l'any 1995 és seu d'algunes entitats. Cada associació té el seu despatx i n'hi ha molt poques que comparteixin espai. Manca un espai comú de trobada o sala de reunions, fet que provoca que les entitats que hi estan ubicades no s'interrelacionin entre sí. Algunes de les associacions que hi tenen seu són: *Agrupació Sardanista Amics de Castellar*, *Coral Xiribec*, *Banda Cultural de cornetes, tambors i majorettes*, *Grup Ball de Gitanes*, *Grup Ball de Bastons*, *Suport als Malalts Mentals*, *Suport Castellar del Vallès*, etc. Tanmateix és un edifici que no té dinamisme associatiu, les poques entitats que l'utilitzen ho fan aïlladament i per tant no transmet vitalitat cultural al municipi. Alhora l'espai, tal i com es troba actualment, és insuficient pel volum d'entitats del municipi, caldria una reforma estructural de l'equipament o un canvi d'ubicació.

ESCOLA DE MÚSICA TORRE BALADA
Dependència orgànica: Regidoria d'Educació
Adreça: c/ Caldes, 56
Persona de referència i càrrec: Glòria Comadran, directora

Any d'inici de l'activitat: 1989	
Sector d'actuació: Cultura i Educació	Funció: Formació musical
Públic majoritari: totes les edats	
Horari atenció al públic: de dilluns a divendres de 16h00 a 19h00 per atenció al ciutadà, l'horari dels cursos segons participació	
Model de gestió: municipal	
Recursos humans: directora de l'escola (personal de la Regidoria d'Educació) i setze professors de música	
Pressupost:	Superfície: 600 m ²

Espais - denominació	m ²	Funcions
Planta baixa		<ul style="list-style-type: none"> - Cinc aules de música amb una capacitat màxima la més gran de 15 alumnes - Recepció
Planta (2)		<ul style="list-style-type: none"> - Per problemes amb la inseguretat del terra, el màxim són 10 persones - Despatx de direcció i administració
Subterrani		<ul style="list-style-type: none"> - Quatre aules de música

Altres característiques de l'equipament:

- És un espai emblemàtic, ja que es tracta d'una casa unifamiliar, una "torre" envoltada per un jardí, construïda a el 1897 i d'estil vuitcentista
- Manca d'un auditori

Necessitats de canvi o millora més urgents:

L'edifici no compleix la normativa de seguretat, calen un gran nombre de reformes de seguretat, accessibilitat i en general té problemes d'infraestructura.

Alhora l'espai no és adequat per als usos actuals ja que totes les aules són de dimensions petites i no estan insonoritzades

Observacions:

- La direcció de l'escola ha demanat el trasllat per mala ubicació, manca d'espai i necessitat d'una reforma estructural de l'edifici
- L'Escola de Música no ofereix ensenyament reglat
- Forma part de la Xarxa Escoles de Música
- La coral Sant Esteve i l'Orquestra de Castellar del Vallès assagen a l'Escola de Música.

Imatge:

L'Escola de Música de Castellar del Vallès anualment compta amb més de 220 alumnes i ofereix formació a tots els nivells: sensibilització musical -nivell d'iniciació, nivell elemental i mitjà-, llenguatge musical, cant coral i instrument. També hi ha cursos d'iniciació a l'orquestra, grups de cambra i aula per a adults, que incorpora activitats familiars. L'Escola de Música també compta amb una aula de música moderna on es pot estudiar piano modern, baix elèctric, bateria, combo, etc. Alhora també hi ha una àmplia oferta instrumental: clarinet, flauta travessera, piano, guitarra, saxo, trompeta, violí i violoncel. Aquests estudis, però, no tenen una formació reglada.

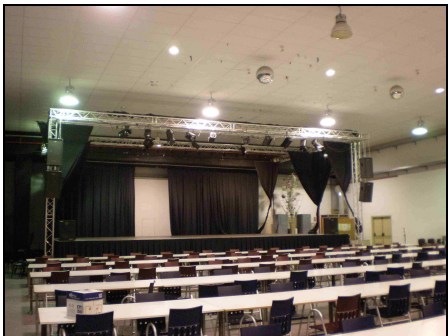
Com a servei d'Escola de Música té una bona acollida al poble, com ja hem dit Castellar del Vallès és un municipi amb tradició musical, on les corals i el món musical tenen molt pes en la vida cultural tradicional del municipi. Tanmateix l'edifici requereix una reforma estructural i no pot donar una resposta de qualitat a la demanda ciutadana.

Actualment la major part de les audicions es fan a la Sala Blava de l'Espai Tolrà, a la Sala d'Art Calissó o a l'Ateneu, per manca d'espai a l'Escola. Caldria que l'Escola pogués disposar d'un auditori per poder fer audicions i assaigs.

La direcció de l'Escola de Música ha demanat des de fa anys un canvi d'ubicació i per part de l'Ajuntament s'intentarà donar resposta al més aviat possible amb la construcció d'un equipament nou.

ESPAI TOLRÀ	
Dependència orgànica: municipal	
Adreça: Carretera de Sabadell s/n	
Persona de referència i càrrec: Joan Montés, tècnic de la Regidoria de Cultura	

Any d'inici de l'activitat: gener 2004	
Sector d'actuació: Cultura, joventut, educació,...	Funció: Espai polivalent amb diversos usos
Públic majoritari: tot tipus de públic segons activitats	
Horari atenció al públic: segons activitats	
Model de gestió: municipal directa. Coordinació des de la Regidoria de Cultura	
Recursos humans: No hi ha personal directe per gestionar l'equipament	
Pressupost:	Superfície: 5.000 m ²

Espais - denominació	m ²	Funcions
Recinte firal	2.200 m ²	Activitats municipals diverses: <ul style="list-style-type: none"> - Ball de Festa Major - FirArt - Mostra de gegants - Fires comercials
Espai Central, (entre Sala Blava i Recinte Firal)	700 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - Fires de Sant Jordi - Activitats de les entitats: Balls,...
Sala Blava 	500 m ²	Característiques: <ul style="list-style-type: none"> - Sala polivalent amb diversos usos - Aforament per a 350 persones assegudes, màxim de 500 dretes - Escenari gran però sense laterals, tot al descobert - Accés directe des del darrere de l'escenari al carrer - No hi ha aire condicionat - Mala sonorització - Hi ha un petit bar pels concerts, balls,... Usos: <ul style="list-style-type: none"> - Concerts per a joves - Concerts de country, balls,... - Assaigs del <i>Ball de Gitanes</i>, de la <i>Banda Cultural de cornetes, tambors i majorettes</i>, etc. - Audicions musicals de les escoles - Teatre - Cada diumenge hi ha ball dels avis - Espai cedit per a activitats de les entitats

Soterrani		<ul style="list-style-type: none"> - Camerinos Sala Blava - magatzem - no hi ha sortides d'emergència - hi ha muntacàrregues
Espai final del recinte firal		<ul style="list-style-type: none"> - Magatzem de Via pública
Planta (0) lateral de l'edifici		<ul style="list-style-type: none"> - Sala de vidre, actualment sense ús - Accés directe des del carrer
Planta (1) lateral de l'edifici (dret)	260 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - Casal de Joves (depèn de la Regidoria de Joventut) <ul style="list-style-type: none"> o despatxos o sales per a activitats
Planta (1) lateral de l'edifici (esquerra)	260 m ²	<ul style="list-style-type: none"> - Actualment sala sense ús
<p>Altres característiques de l'equipament: L'Espai Tolrà ocupa el lloc de l'antiga fàbrica tèxtil Tolrà.</p>		
<p>Necessitats de canvi o millora més urgents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dividir el recinte firal en tres parts - Habilitar sortides d'emergència - Contractació d'un conserge - Instal·lació d'aire condicionat 		
<p>Observacions: Espais que no reuneixen condicions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acústica - calefacció / aire condicionat - llum de les finestres molt dolenta - el terra del recinte firal no reuneix condicions, no s'ha adequat i és molt antic 		
<p>Imatge:</p> <div style="text-align: center;"> </div>		

L'Espai Tolrà és un equipament municipal ubicat on abans hi havia l'antiga Fàbrica tèxtil Tolrà. L'Espai Tolrà té més de 50.000m², dividits en diversos espais, com: el recinte firal, l'espai central i la nau polivalent o Sala Blava. El recinte encara està en obres, per tant falta adequar alguns espais. En el lateral esquerra del recinte té diversos espais buits, en un d'aquests properament s'inaugurarà el Punt Juvenil que estarà gestionat directament per la Regidoria de Joventut. Els altres espais encara estan pendents que se'n concreti el seu nou ús. La coordinació i gestió de tot el complex es fa des de la Regidoria de Cultura. Aquesta regidoria ho és també de Promoció de la Vila, Turisme i Lleure, fet que fa que la major part d'activitats que es vulguin fer a l'Espai Tolrà pertanyin al seu àmbit, ja siguin fires comercials o actes culturals o de lleure.

L'Espai Tolrà està situat a la carretera de Sabadell, el que fins fa pocs anys era els afores del municipi on hi havia els polígons industrials. Aquest és l'únic equipament que està situat fora del centre del municipi. Malgrat aquest allunyament de la Plaça Major –considerat el punt de referència del municipi– l'Espai Tolrà es troba en una de les principals zones de creixement del municipi, a mig camí del nucli urbà més antic i de les zones de nova urbanització. Una zona que en els últims anys s'està convertint en punt de trobada dels castellarencs per l'obertura de nous comerços com el "Restaurant Viena". A més a més, l'Espai Tolrà és un dels equipaments amb fàcil accés ja que es troba a l'entrada de la carretera principal d'arribada a Castellar del Vallès i al voltant hi ha moltes zones on poder deixar-hi el vehicle.

Tot i que l'Espai Tolrà encara està en obres, la ciutadania ja el reconeix com a punt de trobada i espai dinàmic d'activitats. Això s'ha aconseguit gràcies a la utilització del parc que hi ha davant de l'Espai Tolrà on en els últims anys s'hi ha programat diverses activitats culturals (concerts de Festa Major, espectacles, rues de les festes tradicionals, etc.) i també gràcies a la programació que des del tancament de l'Auditori s'ha traslladat a la Sala Blava de l'Espai Tolrà. Tanmateix encara hi ha moltes expectatives posades en aquest equipament per condicionar-lo adequadament i dotar-lo de nous usos.

Les primeres obres de l'Espai Tolrà per tal d'adequar-lo a nous usos van finalitzar el 2003, ara fa uns cinc anys, tanmateix encara resten molts espais pendents de reformes i ara per ara és un equipament infrautilitzat. L'Espai Firal va ser un dels primers d'obrir-se; periòdicament s'hi fa fires i també es lloga per a actes particulars tot i que molt

esporàdicament. Seria convenient poder dividir l'espai en àrees més reduïdes que permetessin llogar-ne només una part.

Des del punt de vista cultural l'espai més utilitzat és la Sala Blava, tot i que per a alguns actes no és l'espai més adequat perquè:

- hi ha mala sonorització, malgrat que s'hi va instal·lar una cortina recentment
- hi ha mala il·luminació provinent de les finestres
- és un espai massa gran per a algunes activitats (infantils, concerts per a joves, etc.)
- els camerinos estan molt allunyats de l'escenari
- falta climatització: no hi ha aire condicionat i, al tractar-se d'una nau industrial, a l'estiu per les altres temperatures baixa molt la programació
- el tècnic de so no té un espai permanent per treballar, és a dir que per cada activitat ha de muntar i desmuntar tot l'equip

Tot i que l'Espai Tolrà és un dels principals espais de programació cultural del municipi, encara queden al seu interior molts espais pendents de reformes on poder col·locar-hi altres serveis culturals necessaris per al municipi. Situats a l'entrada del recinte, el lateral esquerra està pràcticament buit i pendent de nous usos. En aquest espai actualment hi han el Casal de Joves i el punt d'informació juvenil, inaugurat aquest mes d'octubre. Al costat, a la mateixa primera planta, hi ha una gran sala pendent de nous usos. A sota d'aquesta sala n'hi ha una altra sala de més petita d'accés directe des del carrer amb uns grans finestrals i el soterrani també està abandonat. Anteriorment s'hi va començar a construir bucs d'assaig perquè hi havia una creixent demanda per part del sector jove, però les obres no es van finalitzar. Així doncs, els grups de música jove han anat marxant fora del municipi per assajar, fet que provoca que progressivament es desvinculin de l'activitat del municipi. Cal, doncs, tenir en compte aquests espais buits de cara a l'apartat de Propostes.

Globalment i per concloure aquesta primera anàlisi de l'Espai Tolrà, cal dir que tot i que actualment és un dels espais amb més vida cultural, hi cal una major inversió; en primer lloc, per suplir la mancança de personal actual -no hi ha conserge-, que facilitaria i amortitzaria més l'ús de l'espai; en segon lloc per adequar correctament la Sala Blava als seus usos i, per últim, per condicionar el lateral del recinte a nous serveis. Tot això faria que l'Espai Tolrà es convertís en l'altre pol de la vida cultural del municipi.

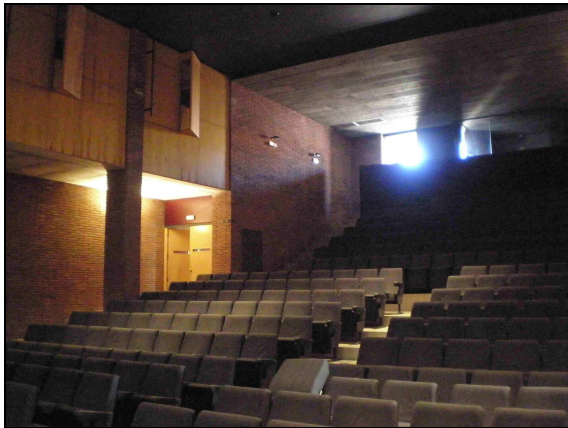
3.3. Equipaments culturals en reformes o en construcció

Amb les reformes de la Plaça Major l'Antic Mercat quedarà en desús i està previst destinar-lo a serveis culturals. A la plaça Major també s'hi troba l'Auditori Municipal Miquel Pont tancat per reformes des del 2005. Després d'un període en què les obres van quedar aturades, el mes de març de 2007 es reactivaren i estava previst que s'acabessin al cap de deu mesos. Finalment també s'està construint un equipament, anomenat Edifici de la Plaça Major, de tres plantes on també hi haurà alguns serveis culturals. Així *l'illa cultural* del voltant de la Plaça Major aportarà un major dinamisme al centre del municipi.

AUDITORI MUNICIPAL MIQUEL PONT
Dependència orgànica: Regidoria de cultura
Adreça: c/ Colom 6
Persona de referència i càrrec: Joan Montes, tècnic municipal de la Regidoria de Cultura

Any d'inici de l'activitat: finals dels anys 80: uns 20 anys d'activitat	
Sector d'actuació: Cultura	Funció: acollir la programació estable d'Arts Escèniques del municipi
Públic majoritari: infantil, jove, adults i gent gran	
Horari atenció al públic: en funció de les activitats programades	
Model de gestió: directa, per part de serveis municipals	
Recursos humans: un tècnic municipal de l'Ajuntament i un conserge segons activitats	
Estat actual: tancat per reformes des del 2005	Superfície: 590 m ²

Espais - denominació	m ²	Funcions
Platea	Té forma rectangular 11.20m d'amplada per 19.20 de llargada	Aforament per a 332 persones. Després de les obres aforament per a 300.
Caixa escènica	Profunditat de 6,90m i amplada de 11,20m, i una alçada de 8,00m	Té molt poca amplitud i només permet decorats petits. La boca de l'escenari té una amplada de 9,50m i una alçada de 3,85m.
Vestíbul	70 m ²	Vestíbul que abans tenia entrada des del carrer Colom per al qual s'accedia a la sala gran.

Camerinos, magatzem		Situats a una galeria superior connectada pel lateral amb la sala
<p>Necessitats de canvi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cal adequar l'equipament a la normativa vigent - Millorar la caixa escènica, l'escenari és de dimensions molt reduïdes - Reformar els camerinos - Mal funcionament del sistema de calefacció 		
<p>Millores previstes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Canvi de l'accés adaptat al públic que es farà amb unes rampes de l'Edifici de la Plaça Major - Reubicació i construcció de nous camerinos - Nova ubicació dels serveis i del vestíbul - Previsió d'aixecar la boca de l'escenari - Aconseguir una platea amb més fondària i amplitud - A sota del vestíbul construcció d'una sala de conferències d'un aforament de 100 persones. - Creació d'una sala petita a l'antic vestíbul amb la possibilitat de fer funcions de petit format i obrir els espectacles directament a la Plaça Major - Canvi d'accés de la càrrega i descàrrega per tenir entrada directa 		
<p>Observacions:</p> <p>L'Equipament està tancat per les obres de la Plaça Major des del 2005, està previst tornar-lo a obrir a finals de 2009 o 2010.</p>		
<p>Imatge:</p> 		

L'Auditori Municipal Miquel Pont de Castellar del Vallès i l'Ateneu són els dos principals equipaments d'arts escèniques del municipi. L'Auditori sempre ha ofert una programació estable i més popular –Circuit ODA- i en canvi l'Ateneu promocionava l'art més amateur. Però des del juny de 2005, l'Auditori està tancat a causa de reformes que cal fer al seu interior i per les obres de la Plaça Major. La construcció del nou

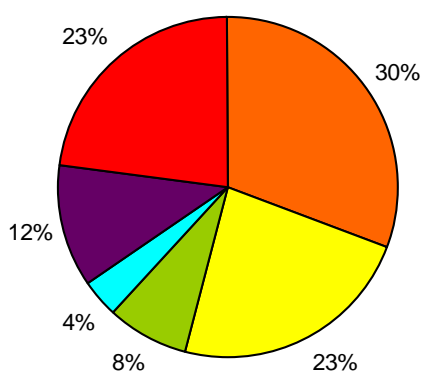
Edifici de la Plaça Major al costat de l'Auditori en canviava l'accés i n'impedia l'obertura. Així doncs des de fa tres temporades la programació estable d'arts escèniques s'ha traslladat a altres espais com l'Ateneu o la Sala Blava de l'Espai Tolrà.

Les reformes de l'Auditori s'estan duent a terme a partir d'un informe elaborat per la Diputació de Barcelona i que es centra en dos objectius: l'ampliació de la profunditat de l'escenari i la col·locació i aplicació dels camerinos a la planta de sota l'escena. També està prevista la construcció d'una sala petita per la celebració de conferències per a unes 100 persones.

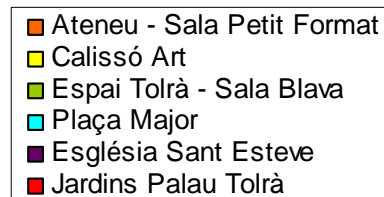
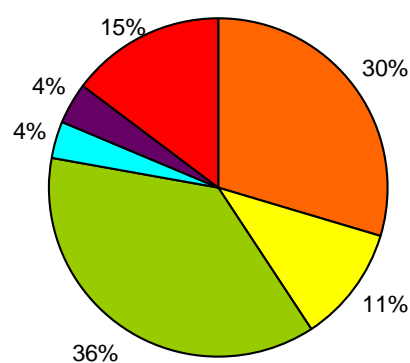
Des que l'Auditori està tancat la programació estable de música i teatre s'ha traslladat a altres espais, sobretot a l'Ateneu i a la Sala Blava de l'Espai Tolrà. Els següents gràfics mostren com va augmentant l'ús de la Sala Blava: el 2007 només hi trobàvem el 8% de la programació estable de música i teatre i el 2008 està previst que augmenti fins a un 36%. També veiem que un 30% de la programació estable es fa a l'Ateneu. Si tenim en compte que aquest també acull activitats escolars, amateurs, assaigs d'activitats de les entitats, etc. veiem que el seu ús pot arribar a ser excessiu.

Gràfics 16. Localització de la programació estable

Localització programació estable de teatre i música (2007)

Localització programació estable de teatre i música (2008)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament

ANTIC MERCAT**Dependència orgànica:** municipal**Adreça:** Plaça Major**Persona de referència i càrrec:****Any d'inici de l'activitat:** Actualment tancat per reformes**Sector d'actuació:** Cultura, benestar social,...**Funció:** falta concretar el nou ús**Superfície:** 594 m² per planta

Espais - denominació	m ²	Funcions
Planta (0)		Conserva les antigues parades
Planta (-1)		Conserva les antigues càmeres de refrigeració

Altres característiques de l'equipament:

- El muntacàrregues és el de l'Auditori
- Per necessitats de l'Auditori i de l'Edifici de la Plaça Major la planta (0) perdrà una tercera part de l'espai actual

Observacions:

- Possibilitat d'ubicar-hi un Centre de Proximitat amb cursos i activitats culturals i el nou Casal d'Entitats
- Manca espai per poder-hi traslladar totes les entitats

Imatge:

EDIFICI DE LA PLAÇA MAJOR**Dependència orgànica:** Regidoria de Promoció Econòmica, Cultura,...**Adreça:** Plaça Major**Persona de referència i càrrec:****Any d'inici de l'activitat:** equipament en construcció**Sector d'actuació:**
Cultura, Promoció econòmica**Funció:** multifuncional (cultural, joventut,
comunicació, atenció al ciutadà,...)**Superfície:** m²

Espais - denominació	m²	Funcions
Planta (-1)		Entrada al Vestíbul de l'Auditori
Planta (0)		Serveis d'Atenció al Ciutadà, oficina d'atenció a l'immigrant
Planta (1)		<ul style="list-style-type: none"> - Espai per Tecnologies de la Informació i la Comunicació - Dues aules polivalents - Una sala d'actes amb un aforament per a 30 persones
Planta (2)		Sala polivalent i terrassa

3.4. Altres espais públics que acullen actes culturals

En l'estudi de la localització de l'activitat cultural del municipi, a part d'aquells equipaments destinats específicament al sector cultural, cal tenir en compte tots aquells espais susceptibles de poder acollir actes culturals. Sovint, l'ús de l'espai públic com a element integrador afavoreix la dinamització i participació cultural, també s'ha de tenir en compte altres possibles equipaments que no són pròpiament de titularitat cultural però que poden tenir usos culturals com els equipaments escolars.

Castellar del Vallès té diverses places o espais a l'aire lliure que sovint alberguen activitats culturals com: la Plaça Calissó (on hi ha la Sala d'Art Calissó), la Plaça Catalunya –programació d'havaneres i concerts sobretot per la Festa Major–, la Plaça Europa, la Plaça Major com a eix vertebrador de la vila i, finalment, els Jardins del Palau Tolrà on tenen lloc les propostes musicals de les *Nits d'Estiu* i la plaça/jardí de l'Espai Tolrà on s'hi programen concerts per a joves.

Per altra banda també hi ha alguns equipaments que tot i tenir altres funcions sovint acullen activitats culturals com són: Ca l'Alberola –al costat del Palau Tolrà, on hi ha la Sala de Plens, sovint utilitzada per conferències–, la Capella de Montserrat (amb un aforament per a unes 120 persones) i l'Església de Sant Esteve (aforament de 380 persones) on es programen concerts i, finalment, el Casal Catalunya. Aquest últim és un dels equipaments més nous del municipi –inaugurat el 2003– i actualment alberga el Casal d'Avis. També l'utilitzen la Regidoria de Cultura i algunes entitats per fer-hi activitats, ja que compta amb dues sales polivalents per poder-hi fer petites exposicions o xerrades, tres sales per a tallers i una sala polivalent amb un aforament per a setanta persones amb possibilitat de fer-hi projeccions o petites obres escèniques.

Per últim hi ha altres equipaments a Castellar del Vallès que puntualment també són utilitzats per actes culturals com per exemple els equipaments escolars o esportius. Moltes entitats utilitzen els gimnasos i espais escolars per assajar o per representar les seves activitats. Alguns dels més utilitzats són: el CEIP Emili Carles i Tolrà, l'escola Immaculada, l'IES Puig de la Creu i el pavelló de Joaquim Blume.

3.5. Valoració d'equipaments: punts forts i punts febles

Després d'una anàlisi descriptiva de tots els equipaments culturals que hi ha a Castellar del Vallès, algunes de les fortaleses i mancances d'aquesta xarxa són:

Punts forts:

- Hi ha dos eixos culturals al municipi: un al centre del nucli urbà que inclou els equipaments culturals més tradicionals i un altre a l'extrem sud del municipi amb la creació d'un nou equipament cultural i el creixement d'una nova zona d'habitatges.
- Nous equipaments amb possibilitat d'acollir nous usos culturals (Edifici de la Plaça Major, Antic Mercat, Espai Tolrà). Hi ha espais potencialment aptes per acabar formant tota una xarxa d'equipaments culturals molt completa per a un municipi de 22.007 habitants.
- Voluntat de l'Ajuntament per millorar i planificar de forma estratègica la xarxa d'equipaments actuals.
- Ciutadania participativa i teixit associatiu dinàmic.

Punts febles:

- Castellar del Vallès compta amb un bon nombre d'equipaments destinats a cultura i amb la possibilitat de nous espais per a usos culturals, tanmateix la major part d'equipaments no estan suficientment adaptats als seus usos. És a dir, hi ha metres quadrats disponibles però no són adequats: alguns equipaments (Escola de Música, Casal d'Entitats, Ateneu, Sala d'Art Calissó, etc.) no compleixen els estàndards ni les premisses necessàries per poder desenvolupar activitats amb qualitat.
  - El Casal d'Entitats és un equipament inadequat i en mal estat
  - L'Escola de Música ha de disposar d'un equipament en millors condicions
  - Cal una sala d'art en condicions amb possibilitat de fer-hi exposicions de diversos formats. La Sala d'Art Calissó és molt limitada i no compleix les característiques bàsiques per exposar-hi.

- El municipi compta amb un teixit associatiu actiu i en evolució, hi ha una forta tradició de teatre i un potencial cultural elevat però no hi ha els espais suficients per desenvolupar un dinamisme cultural de qualitat. Són sobretot les entitats, les que fan ús dels equipaments culturals, però hi ha una elevada manca d'equipaments destinats a les entitats, fet que perjudica la seva activitat: falten espais adequats per poder assajar (teatre, corals, associacions de dansa i ball, etc.), així com espais d'intercanvi cultural o punts de trobada entre entitats.
- Principalment hi ha dos sectors molt desfavorits: la música i la creació artística. El municipi no disposa de bucs d'assaig, d'una Escola d'Art i Creació on poder fer formació en les arts (pintura, escultura, etc.) i tampoc d'una escola municipal de dansa. Serveis, que tots ells han tingut una elevada demanda per part de la ciutadania i que s'han arribat a concretar en projectes però finalment mai no s'han acabat d'executar. Caldria trobar-hi una solució.
- S'ha de finalitzar al més aviat possible les obres a l'Auditori. El municipi necessita aquest espai per a la difusió de les arts escèniques i ja fa tres temporades que l'espai està tancat. Caldria una inversió suficient per tal de tornar a posar en funcionament l'equipament com més aviat millor. Per contra, l'Ateneu acull un volum excessiu d'activitats que ja no deixa ni espai ni temps per l'art *amateur*, la creació i la innovació.
- Cal definir els usos de les zones de l'Espai Tolrà que estan tancades i en desús i acabar de condicionar-les. L'Espai Tolrà és l'equipament sobre el qual hi ha més expectatives i que és pot convertir en el nou equipament de referència que entrelligui el nou Castellar amb la resta del municipi.
- A part dels equipaments especialitzats (la Biblioteca, els arxius, el Casal d'Entitats, l'Escola de Música, etc.) no hi ha cap equipament polivalent apte per a diverses activitats culturals (xerrades, petites exposicions, formació, intercanvi d'experiències) que faciliti la trobada i relació entre persones amb interessos culturals, és a dir un equipament cultural de proximitat.

4. RECULL DE VISIONS

En aquest apartat s'han recollit algunes de les opinions i percepcions de la gent que viu, treballa o gaudeix de la vida cultural de Castellar del Vallès per matisar qualitativament la diagnosi. L'objectiu és tenir una diagnosi més propera al municipi a partir de les entrevistes i jornades de treball dutes a terme al llarg del procés. Així doncs, s'ha dut a terme¹⁶:

- Jornada de treball amb els regidors de diversos àmbits per tal d'obtenir una visió global i estratègica de la realitat cultural municipi.
- Sessió de treball amb els tècnics municipals de diferents regidories per incidir en la transversalitat del procés.
- Jornada de treball amb els tècnics de cultura municipals i els responsables dels equipaments culturals per recollir les seves aportacions.
- Entrevistes a responsables d'algunes entitats del municipi i a persones significatives en la vida cultural del municipi.

El recull de visions es divideix en tres grans apartats: el municipi i el seu context, la dinàmica cultural i els equipaments.

4.1 Visions en relació al municipi

En aquest camp les reflexions es van orientar a detectar quins eren els punts forts i els punts febles, des d'un punt de vista global del municipi i a partir de diversos aspectes: urbanístics, territorials, mediambientals, socials, educatius o culturals.

- **Entorn i espai natural**

Una de les impressions més compartides és l'entorn privilegiat que envolta Castellar del Vallès. La proximitat del Parc Natural de Sant Llorenç de Munt i l'Obac i el fet que la major part del territori sigui no urbanitzable són característiques molt ben valorades pels castellarencs i castellarenques.

---

¹⁶ Veure Annex 2.

- **Municipi compacte**

La sensació generalitzada és que es viu en un municipi cohesionat tant socialment com territorialment. No hi ha barrades o zones aïllades i tampoc diferències o ruptures entre les diferents zones. En els últims anys el municipi està creixent en població i en construcció de nous habitatges, tanmateix encara conserva els antics hàbits d'un municipi de dimensions més reduïdes.

- **Els joves**

S'expressa l'opinió generalitzada que els joves de Castellar tenen dificultats per poder-se quedar a viure al municipi a causa dels elevats preus dels nous habitatges. Les noves zones construïdes estan enfocades a una classe mitja-alta i es preveu el perill que les noves generacions marxïn a viure a ciutats properes on poder trobar habitatges més econòmics.

- **Bona localització territorial: proximitat**

Hi ha consens en el fet que és un municipi on tot queda relativament a prop. Alhora també és un municipi que té l'avantatge de ser proper a dues grans ciutats: Sabadell i Terrassa.

- **Nou eix cultural**

Hi ha una recepció favorable cap a les reformes de la plaça Major com a punt neuràlgic per a la cultura. La construcció del nou mercat i l'Edifici de la Plaça Major són valorats positivament i hi ha moltes expectatives en la definició dels nous usos de l'antic mercat i en l'acabament de les obres de l'Auditori per tal de poder gaudir d'un nou eix cultural al municipi.

- **"Ser de Castellar de tota la vida" i els nous castellarencs**

Comença a existir la percepció que hi ha els castellarencs de tota la vida i els nouvinguts. Caldrà treballar en la integració dels nouvinguts a la vida cultural per trencar amb la dinàmica de ciutat dormitori.

L'opinió generalitzada és que es tracta d'un municipi amb poca immigració estrangera i que aquesta es troba bastant integrada.

Pel que fa als nouvinguts d'àmbits territorials més propers destaca el percentatge de parelles joves que han anat a viure al poble i han aportat una població més jove al municipi.

- **Manca d'oci privat**

Destaca l'opinió generalitzada que el municipi no té oferta d'oci privat ni iniciatives culturals d'àmbit privat. Pràcticament no hi ha bars, restaurants ni espais de relació que estiguin oberts en horari nocturn. Aquest fet pot fer disminuir la participació de la gent a les activitats del municipi i fer que la població tendeixi a anar a ciutats més grans que ofereixen més serveis.

4.2 Visions en relació a la dinàmica cultural

En aquest apartat l'objectiu era determinar els punts forts i els punts febles des d'un punt de vista global de la vida cultural del municipi per conèixer l'opinió entorn de la seva vitalitat, els elements que cal potenciar, els principals agents i els diferents sectors.

- **Oferta i programació cultural**

Hi ha consens a afirmar que hi ha una programació d'activitats culturals molt elevada i sobretot una àmplia oferta el cap de setmana. En especial l'oferta teatral té molt bona acollida. El municipi compta amb una elevada massa crítica que permet portar activitats culturals estables de nivell professional. En aquest àmbit el dèficit més destacable és la manca d'espectacles de dansa professional.

Per altra banda també s'observa la tendència que la major part d'activitats estan enfocades a una població de mitjana edat i els joves troben poques iniciatives interessants.

- **Participació cultural**

Hi ha la percepció que, tot i que la programació cultural del municipi gaudeix d'una participació considerable, sovint és sempre la mateixa gent la que assisteix als actes culturals. No s'aconsegueix que els nouvinguts participin en els actes del municipi, només es veu una major participació seva en el teatre infantil dels caps de setmana o en les activitats proposades durant la Setmana del Pallasso.

La proximitat amb Sabadell, Terrassa i Barcelona facilita que cada vegada més ciutadans de Castellar del Vallès es desplacin a aquestes ciutats per assistir a activitats

culturals. Tanmateix també cal dir que Castellar del Vallès suposa un pol d'atracció de públic d'altres municipis en la programació d'alguns actes culturals: la Setmana del Pallasso, l'Aplec o el Festival *Sents?*.

- **El món associatiu**

Hi ha consens que un ampli teixit associatiu aporta dinamisme cultural al municipi, que ofereix un gran volum d'activitats. Sobretot destaquen algunes entitats històriques que actualment es mantenen fortes i han aconseguit un relleu generacional. La cultura popular, en especial és fomentada directament pel món associatiu. Tanmateix també hi ha consens en el fet que les entitats treballen de forma aïllada i no hi ha contacte ni col·laboració entre elles. En aquest sentit es valora positivament la recent creació de la regidoria de Participació i l'organització de la I Mostra d'entitats a la tardor del 2008.

- **Capacitat emprendora**

Destaca la capacitat de Castellar del Vallès per crear nous projectes culturals que identifiquin el municipi a l'exterior, com per exemple: la Setmana del Pallasso, les programacions de teatre amateur, iniciatives que sorgeixen directament dels joves (Festival de música electrònica *Sents?*, les *Barraques* i altres activitats).

4.3 Visions en relació als equipaments culturals

Els participants van valorar els equipaments culturals existents i van detectar les seves principals oportunitats i mancances.

La valoració global, feta pels participants, de l'estat dels equipaments culturals és la següent:

Valoració equipaments culturals	
Totalment inadequat	Casal d'entitats
Poc adequat	Sala Calissó
	Espai Tolrà
	Escola Municipal de Música
Adequat	Ateneu
	Arxiu Municipal
	Casa Ribas
Força adequat	Biblioteca
Molt adequat	Casal Catalunya

Destaca que tres dels principals equipaments culturals del municipi (la Sala Calissó, l'Espai Tolrà i l'Escola de Música) són considerats poc adequats. Per altra banda, una opinió unànime de tots els entrevistats va ser considerar totalment inadequat l'actual equipament per a les entitats. Els Arxius i l'Ateneu són considerats adequats tot i que hi ha l'opinió generalitzada que actualment l'Ateneu és un equipament massa polivalent i que està assumint massa activitats. Només la biblioteca és considerada "força adequada". Finalment, el Casal Catalunya (que no és d'ús pròpiament cultural) és el que té la valoració més positiva. A l'enquesta no es va tenir en compte l'Auditori ja que actualment està en reformes.

- **Expectatives en els equipaments**

L'opinió generalitzada de tots els entrevistats se situa a centrar les expectatives en dos equipaments culturals: per una banda s'espera que les reformes de l'Auditori finalitzin al més aviat possible ja que és un equipament clau. També hi ha la queixa que actualment tota la programació es concentra en només dos equipaments. Per altra banda hi ha moltes expectatives centrades en l'Espai Tolrà com a espai que pot acollir molts dels serveis culturals necessaris per al municipi i per tant cal ampliar-ne el seu ús i adaptar-lo al més aviat possible a nous serveis.

- **Centre polivalent**

Una de les opinions més crítiques és en relació a la manca d'un Centre Cívic o espai polivalent al municipi, que funcioni com a punt de trobada i permeti més fàcilment la integració dels nouvinguts sense la necessitat que hagin de formar part d'una entitat.

- **Centre de creació i formació**

En l'àmbit del foment de la creació es reclama una major implicació per part de l'Ajuntament a crear espais i potenciar noves iniciatives. Concretament es demana un centre de formació de referència que ofereixi formació artística en arts plàstiques i visuals i altres espais de creació, com ara bucs d'assaig per als grups de música local.

- **Espais expositius**

És general l'afirmació que la Sala Bar Calissó no és un espai adequat com a sala d'exposicions i caldria trobar un nou espai expositiu on poder presentar els treballs dels creadors locals i poder formar part de xarxes d'exposicions itinerants de més relleu. Actualment és impossible per manca d'un espai en condicions.

5. PROPOSTES

Globalment, Castellar del Vallès compta amb bastants equipaments culturals en relació amb la seva densitat de població, però ni tots compleixen les condicions necessàries per als seus usos ni es dóna el nivell de coordinació adequat entre ells. L'objectiu d'un Pla d'Equipaments és el de potenciar els equipaments culturals detectant i donant resposta a les mancances, i incidir en aquells usos que poden millorar-se. El present capítol es constitueix com a eix central del document, ja que ofereix l'estratègia a seguir pel que fa als equipaments.

Calen diferents nivells d'intervenció: en alguns equipaments es proposen reformes a fons per tal de poder acollir nous usos, en d'altres tan sols una reordenació d'espais i funcions, i a vegades només es presenta una petita reforma per tal d'optimitzar-los.

El Pla d'Equipaments Culturals de Castellar del Vallès preveu una implementació progressiva de les propostes i accions. Hi ha alguns equipaments que ja s'estan reformant i que, per tant, a curt termini ja podran donar servei i en canvi, la major part de les propostes plantejades en aquest capítol són per realitzar a mig termini, mentre que se'n presenten algunes per dur a terme a llarg termini.

El capítol de propostes està organitzat en dos grans apartats: en primer lloc una anàlisi centrada en cada un dels equipaments i les seves intervencions, seguit d'un quadre de síntesi que recull esquemàticament totes les propostes. En segon lloc, i en clau de conclusió, per tal d'obtenir una visió global de l'actuació proposada, es fa una anàlisi de la nova situació dels equipaments culturals des de la visió de cada un dels àmbits d'actuació: arts escèniques, arts plàstiques, música, espais per a la formació, espais per a les entitats, espais de proximitat i patrimoni.

Abans d'entrar en l'estratègia a seguir per cada un dels equipaments i per tal de situar-nos, val la pena recordar que Castellar del Vallès compta amb dos pols d'equipaments culturals: un situat al nucli antic del municipi (al voltant de la Plaça Major) que agrupa els equipaments històrics, i un altre, situat a l'extrem sud amb l'Espai Tolrà com a principal centre. Aquesta segona zona ha viscut un creixement de població molt important en els últims anys i és on es concentren els nous habitatges i la població jove que ha vingut a viure al municipi. És doncs l'altre centre del municipi que, a través

de l'Espai Tolrà i d'altres edificis projectats, es convertirà en un nou pol de dinamisme cultural.

L'estratègia a seguir en la reestructuració dels espais culturals de Castellar del Vallès reforça el projecte d'aquests dos pols culturals, a partir de dos equipaments que funcionin com a motors culturals que es complementin i singularitzin a la vegada: l'Espai Tolrà, que agrupa diversos espais i projectes, amb activitats i públics culturals molt diversos, i l'Antic Mercat –entès com a centre de proximitat situat al nucli del municipi- encarregat de difondre'n totes les activitats culturals. Amb aquests dos equipaments com a eixos culturals, l'objectiu és treballar en clau de xarxa per construir un veritable conjunt d'equipaments culturals dinàmic, on es propiciï la comunicació i l'intercanvi entre els diferents espais i col·lectius que hi treballen. L'Antic Mercat seria el punt d'unió entre tots dos i l'encarregat d'incentivar la cooperació i comunicació entre els diferents equipaments, per tal de multiplicar els recursos i les accions. Cada equipament té una doble tasca: per una banda, aconseguir els seus objectius específics i, per l'altra ser una peça més dins d'una xarxa que té unes línies estratègiques comunes.

5.1 Equipaments culturals

○ **ATENEU**

L'Ateneu està format per tres espais:

1. La sala gran coneguda com a **Sala de Petit Format**, la qual, actualment acull part de l'activitat de l'Auditori ja que aquest està en obres. Un cop les obres finalitzin, la proposta d'usos per aquest espai és convertir-lo en el referent de les arts escèniques amateurs. Acolliria:
  - a. Programació estable d'arts escèniques amateurs produïda principalment per l'ESBART Teatre
  - b. Espai d'assaig per a grups i companyies (ESBART, La Xarxa,...)
  - c. Audicions escolars
  - d. Espectacles de petit format (musicals, escènics,...)

Caldria condicionar l'espai sobretot pel que fa a la normativa vigent (sortides d'emergència, etc.) i adequar tècnicament l'espai com a sala d'arts escèniques.

2. La **Sala Butxaca** actualment s'utilitza per a les propostes d'arts escèniques més experimentals i amateurs. L'espai no està condicionat per aquests usos encara que l'ESBART el va adequar mínimament per poder-lo utilitzar. És una sala que està a nivell de carrer amb grans finestrals, cosa que comporta la possibilitat de sorolls i de dificultats afegides per aconseguir silenci. També, problemes d'enfosquiment que s'ha procurat resoldre amb unes solucions precàries i provisionals tapant els finestrals. En aquesta proposta d'usos aquestes dificultats desapareixerien, ja que l'activitat de la Sala Butxaca es traslladaria a la Sala de Petit Format una vegada l'Auditori finalitzi les obres i reemprengui la programació habitual, cosa que descongestionaria aquesta sala. Per altra banda, la Sala Butxaca passaria a ser una Sala d'Exposicions, activitat més adequada per a un espai cèntric del municipi i de fàcil i atractiu accés des del carrer. A més ompliria un buit important de difusió i exhibició d'arts visuals i plàstiques a l'illa cultural situada al voltant de la Plaça Major. Alhora aquesta nova activitat aportaria a l'espai un ús més obert a tota la ciutadania i més vitalitat i moviment a l'Ateneu al llarg de tot el dia. Pel que fa a les necessitats tècniques per adequar l'espai com a sala d'exposicions consulteu la fitxa tècnica que hi ha a continuació.

SALA BUTXACA	
SALA D'EXPOSICIONS	
FUNCIÓ	Presentació de propostes d'arts visuals i plàstiques, tant d'àmbit local com supralocal.
DEPENDÈNCIA ANNEXA	Magatzem
SUPERFÍCIE ESTIMADA	100 m ²
ALÇADA RECOMANADA	4 m
INSTAL·LACIONS PRÒPIES	
Calefacció	Sí
Climatització	Sí
Il·luminació específica	Sí
Potència elèctrica	Bàsica. Reforç amb carrils electrificats
ALTRES	Connexions audiovisuals Elements de suport per penjar quadres o panells Barres o carrils per focus
MATERIALS RECOMANATS	
Parets	Pladur Laminats
Sostres	Practicables
Terres	Gres. Sintètics. (resistents)
COLORS	Blancs. Modificables per exposicions
OBSERVACIONS	Fàcil col·locació i il·luminació de les obres. Parets de disposició regular. Accés per obres de gran format

3. **Espais per a entitats.** A la primera i segona planta de l'Ateneu hi trobem alguns despatxos i espais utilitzats per les entitats d'arts escèniques del municipi: l'ESBART Teatral i la Xarxa. En la proposta, aquests espais es mantenen com a seu per a les entitats, tot i que es proposa que la sala per a reunions que actualment utilitza l'ESBART es converteixi en un espai més obert i més dinàmic, d'accés obert a la ciutadania i per altres entitats que hi puguin estar interessades. Aquest espai s'entén com a sala de consulta, recerca i estudi especialitzat en el camp de les arts escèniques, per afavorir l'elaboració de nous projectes.

○ **AUDITORI MIQUEL PONT**

L'Auditori Miquel Pont, situat al vell mig del nucli històric del municipi, a la Plaça Major, és constitueix com el principal equipament cultural destinat a les arts escèniques professionals. Com ja s'ha apuntat anteriorment, des de fa un parell d'anys està tancat a causa de les reformes que afecten la Plaça Major i la construcció del nou Edifici de la Plaça Major destinat a les TIC's. Està previst tornar-lo a obrir a finals del 2009 - principis del 2010. Les reformes de l'Auditori contempnen un canvi d'accés a l'equipament amb la construcció d'un vestíbul més ampli i amb més serveis, reformes a la nau central (escenari i platea) i l'adequació d'un espai com a sala de conferències amb capacitat per a unes 100 persones. Des dels serveis tècnics municipals s'ha realitzat un exhaustiu projecte de reforma de l'Auditori¹⁷. A continuació s'exposen algunes de les principals reformes:

Intervencions previstes en el projecte:

Accés a través del nou Edifici de la Plaça Major. Nou vestíbul adaptat, amb taquilles, guarda-roba i lavabos.

Escenari:

- Ampliació de l'alçada de la boca de l'escenari i la profunditat
- Nou camerino de canvi ràpid
- Canvi de l'accés de càrrega i descarrega de les escenografies de l'Auditori amb connexió amb l'aparcament soterrat

Platea

- Renovació butaques
- Substitució del sistema de calefacció per un d'aire condicionat
- Adequació de la coberta actual per la reducció de sorolls

Camerinos

- Reubicació i ampliació fins a 4 camerinos

Nova sala

Adequació de l'antic vestíbul com a petita sala per a conferències, reunions i actes amb capacitat per a 100 persones.

Les reformes previstes es consideren suficients per tal que l'Auditori torni a adquirir les condicions necessàries per a situar-se com l'equipament de referència de Castellar del Vallès en arts escèniques professionals. Aquest, és doncs, l'espai que acollirà aquelles

---

¹⁷ Reforma Auditori Miquel Pont a Castellar Vallès, Serveis tècnics municipals.

propostes d'arts escèniques amb possibilitat d'adherir-se a circuits com els de l'ODA i també a la programació estable infantil produïda per La Xarxa. La mitjana de públic dels espectacles infantils és de dues-centes persones i la Sala de Petit Format de l'Ateneu queda petita. Un cop finalitzades les obres la programació de La Xarxa es traslladarà novament a l'Auditori.

Per altra banda, aprofitant que el vestíbul de l'Auditori, estarà obert per a la venda d'entrades i d'abonaments, s'hi ubicarà un Punt d'Informació cultural, turístic i patrimonial del municipi.

- **ANTIC MERCAT**

L'Antic Mercat o Mercat Vell rep aquest nom perquè fins que no es va construir el nou a la Plaça Major va ser el mercat del municipi on s'anava a comprar. Des d'aleshores aquest equipament va quedar tancat. L'Antic Mercat està situat en un punt estratègic del municipi, al centre del nucli antic. Forma part del projecte de reordenació de la Plaça Major, juntament amb la construcció de l'Edifici de la Plaça Major i les reformes de l'Auditori Miquel Tort.

Recentment l'Ajuntament ha apostat per convertir l'Antic Mercat en un nou equipament cultural. En aquest sentit la proposta d'usos per aquest espai planteja fer de la primera planta un centre polivalent que respondrà a una demanda històrica del municipi: un Centre Cívic.

En paral·lel a la redacció d'aquest document, l'Ajuntament ha elaborat un projecte de Centre Cívic que ha estat aprovat dins del Fons Estatal d'Inversió Local i que, la seva finalització està prevista pel primer trimestre de 2010.

Pel que fa al Centre Cívic

L'objectiu és construir un Centre Cívic al nucli del municipi, que dinamitzi culturalment el territori i amb capacitat d'adaptació a les demandes ciutadanes. Aquest nou equipament serà el punt de referència de les polítiques culturals i de proximitat. Es tracta d'un equipament de proximitat encarregat d'impulsar les dinàmiques culturals i les relacions socials i cíviques. Estarà dirigit a totes les franges d'edat i amb activitat al llarg de tot el dia. En aquest sentit la voluntat és que el centre també aculli un espai de relació i treball per a les entitats, ja que per horari es pot complementar amb l'activitat del Centre Cívic, i així potenciar sinergies i projectes conjunts entre el món associatiu i

l'activitat del centre. Alhora, l'objectiu és que l'activitat del centre dinamitzi tot l'entorn i sobrepassi el propi equipament i potenciï una relació de complementarietat i interrelació, sobretot amb l'edifici annex: l'Edifici de la Plaça Major. Cal una comunicació, coordinació i planificació conjunta on l'activitat de tots dos equipaments es complementi.

En definitiva, es vol situar, en un punt estratègic, un equipament cultural obert a tota la ciutadania, que funcioni com a punt de trobada, relació i formació, i enriqueixi alhora el teixit associatiu del municipi. Per tenir una societat més dinàmica, participativa i crítica culturalment cal treballar des de diferents àmbits. En aquest sentit el Centre Cívic serà un espai que promou l'educació i la formació cultural en totes les franges d'edat per tal de generar hàbits culturals per a la ciutadania.

Línies de treball del Centre Cívic:

1.- Espai de relació

Espai de relació intergeneracional amb programació d'activitats d'interès per a tota la ciutadania, per potenciar les relacions socials i cíviques i ser un catalitzador de les iniciatives i inquietuds de la ciutadania.

2.- Punt d'informació i difusió

Centre d'informació de l'activitat cultural del municipi, especialment de la programació que genera el propi Centre Cívic i la xarxa d'equipaments de la Plaça Major.

3.- Formació

Un dels principals eixos d'actuació del Centre Cívic és la seva tasca de formació a partir d'una programació trimestral variada de tallers. En el Quadre 1 es proposa tallers que podrien tenir lloc al Centre Cívic i els espais necessaris per a dur-los a terme.

QUADRE 1 - CENTRE CÍVIC

	Característiques espai	Tipologia de tallers	Activitats
ESPAI 1	Espai amb piques, aixetes, cavallets i forn de ceràmica	Tallers d'arts plàstiques	Pintura Dibuix Ceràmica Joieria
ESPAI 2	Espai amb mobiliari d'estudi (taules, armaris,...)	Tallers*	Il·lustració Còmic Patronatge
		Tallers de recursos personals	Comunicació oral Dinàmiques de grup
		Espai de treball i reunió per a entitats	
ESPAI 3	Sales condicionades per fer gimnàstica	Tallers d'expressió i formació corporal	Ioga Danses Tai-txi Gimnàstica de manteniment Pre-mama

* Tallers que no requereixen l'ús d'aigua, pintures, etc. tallers que podríem dir "nets".

Al Quadre 2 hi ha els tallers que tindrien lloc a l'Edifici de la Plaça Major aprofitant aquets espais per a la seva especialització en TIC's. Amb la programació en ambdós edificis s'aconseguiria un ventall ampli de formació i de treball conjunt entre tots dos equipaments. L'objectiu és programar una formació d'interès general per a tota la ciutadania.

QUADRE 2 - EDIFICI DE LA PLAÇA MAJOR

Característiques espai	Tipologia de tallers	Activitats
Sales tecnològiques	Tallers de noves tecnologies	Iniciació a l'ofimàtica Fotografia digital Animació multimèdia
	Tallers d'audiovisuals	Fotografia Vídeo

4.- Impuls i divulgació de la cultura a partir de xerrades, conferències, cursos de temàtiques d'interès per a la població: cultura popular i tradicional, cultura tecnològica, literatura, medi ambient, etc. Aquesta tasca es podria realitzar tant al Centre Cívic (Espai 2) com a les sales tecnològiques de l'Edifici de la Plaça Major.

5.- Suport a les entitats

Un objectiu del Centre Cívic és també ser un espai per a les associacions, per promocionar les seves activitats i la relació, coordinació i el treball entre elles. Així doncs, l'Espai 4 del Centre Cívic està dissenyat per a l'ús de les entitats: s'entén com un espai diàfan, on les diverses entitats comparteixen l'espai i els materials: armaris, taules, equipament informàtic i material d'oficina. Alhora des del Centre Cívic també es cedirà espais a les entitats per a l'organització d'activitats concretes. El fet que algunes entitats utilitzin l'Espai del Centre Cívic com a lloc de reunions i treball, aportarà més dinamisme a l'equipament i fomentarà l'elaboració de projectes conjunts entre el món associatiu.

La consergeria del Centre Cívic també pot oferir el servei de bústia de correu perquè les entitats, aquí ubicades, puguin rebre correu i documentació. Alhora també poden fer el primer servei d'atenció telefònica tot derivant les trucades a les entitats del Centre Cívic o del Casal d'Entitats.

QUADRE 3 - CENTRE CÍVIC

	Característiques espai	Activitats
ESPAI 4	Espai per a entitats	Treball de gestió i reunions d'entitats.

El Centre Cívic s'ha de convertir en un motor cultural, centre de la xarxa d'equipaments culturals del municipi. Un centre que integri el coneixement de tota l'activitat cultural del municipi, i fomenti la comunicació i la transferència d'informació i col·labori amb tots els altres equipaments.

Així doncs, el Centre Cívic compta amb els següents espais:

- Vestíbul i espai de relació
- Punt d'informació i atenció al visitant
- Espais de formació: Espai 1 (aula-tallers arts plàstiques), Espai 2 (espai polivalent amb mobiliari d'estudi), Espai 3 (espai polivalent condicionat per fer-hi gimnàstica)
- Espai 4 (espai polivalent per a entitats)
- Magatzems, vestidors i lavabos

Per altra banda, donat que l'antic mercat disposa també d'una planta soterrani, es proposa aprofitar-la com a espai de magatzem, tant per cobrir les necessitats del Centre Cívic, com les de les entitats culturals del municipi. Per exemple l'ESBART Teatre. Per la seva situació estratègica propera a l'Ateneu i l'Auditori.

Les fitxes tècniques de tots els espais són:

VESTÍBUL i ESPAI DE RELACIÓ	
FUNCIÓ que desenvolupa	1.- Control de visitants 2.- Informació i distribució dels usuaris 3.- Lloc de trobada i descans entre activitats 4.- Possible zona d'exposició
UBICACIÓ A L'EDIFICI	Immediat a l'entrada
DEPENDÈNCIA DIRECTAMENT RELACIONADA	Punt d'informació i atenció al visitant
DEPENDÈNCIA ANNEXA	Magatzem de suports estàtics i informació editada Lavabos públics
ZONES QUE LA COMPONEN	Zona d'espera amb seients Fotocopiadora Informació Suports d'informació
SUPERFÍCIE ESTIMADA	100m ²
ALÇADA RECOMANADA	4m
INSTAL·LACIONS PRÒPIES	
Calefacció	Sí
Climatització	Sí
Il·luminació específica	No
Megafonia	Sí
Potència elèctrica	Bàsica
MATERIALS RECOMANATS	
Parets	Aplacat. Totxo
Sostres	Practicables
Terres	Gres. Perti
COLORS	Clars
IL·LUMINACIÓ NATURAL	
Finestres	Sí
Claraboies	Opcional
OBSERVACIONS	És l'espai d'acollida, ha de representar les característiques del centre.

PUNT INFORMACIÓ I ATENCIÓ AL VISITANT	
FUNCIÓ que desenvolupa	1.- Informació específica al ciutadà sobre els serveis i activitats del centre 2.- Recollida de suggeriments, possibles activitats i demandes 3.- Atenció al ciutadà en les seves demandes i informació d'altres serveis del municipi (patrimoni natural,...) 4.- Consergeria
UBICACIÓ EN L'EDIFICI	Proper a l'accés principal
DEPENDÈNCIA DIRECTAMENT RELACIONADA	Vestíbul Espais de formació
DEPENDÈNCIA ANNEXA	Magatzem
ZONES QUE LA COMPOSEN	Despatx Zona de treball. Magatzem Mostrador ampli adaptat a discapacitats Instal·lació de megafonia Control d'instal·lacions
SUPERFÍCIES ESTIMADA	40m ²
ALÇADA RECOMANADA	4 m
INSTAL·LACIONS PRÒPIES Calefacció Climatització Il·luminació específica Megafonia Potència elèctrica	Sí Sí Sí Sí Bàsica
MATERIALS RECOMANATS Parets Sostres Terres	Aplacat. Totxo Practicables PVC o similar
COLORS	Clars
IL·LUMINACIÓ NATURAL Finestres Claraboies	Sí Sí Opcional
OBSERVACIONS	Fàcil visualització i accés

ESPAI 1 - AULA TALLERS D'ARTS PLÀSTIQUES	
FUNCIÓ que desenvolupa	1.- Desenvolupament de tallers d'arts plàstiques: pintura, ceràmica, etc.
DEPENDÈNCIA DIRECTAMENT RELACIONADA	Vestíbul Altres espais de formació Lavabos públics
DEPENDÈNCIA ANNEXA	Magatzem
SUPERFÍCIE ESTIMADA	60-70 m ²

PROPOSTES

ALÇADA RECOMANADA	4m
INSTAL·LACIONS PRÒPIES	
Calefacció	Sí
Climatització	Sí
Il·luminació específica	Sí
Megafonia	Sí
Potència elèctrica	10Kw
ALTRES	Cavallets, forn de ceràmica, presa d'aigua, piques, etc.
MATERIALS RECOMANATS	
Parets	Laminats
Sostres	Practicables
Terres	PVC o similar
COLORS	Clars
IL·LUMINACIÓ NATURAL	Sí
Finestres	Sí
Claraboies	Opcional
OBSERVACIONS	Espai de fàcil neteja i elements de fàcil manteniment

ESPAI 2 - ESPAI AMB MOBILIARI D'ESTUDI

FUNCIÓ que desenvolupa	1.- Treball teòric 2.- Tallers d'il·lustració, còmic, etc. 3.- Treballs complementaris (dinàmica de grups, formació, etc.) 4.- Reunions de diversos col·lectius (entitats, associacions de veïns, Consell de Cultura,...)
DEPENDÈNCIA DIRECTAMENT RELACIONADA	Altres espais de formació Lavabos públics
DEPENDÈNCIA ANNEXA	Magatzem de material pedagògic o didàctic
ZONES QUE LA COMPOSEN	Un espai amb possibilitat de compartimentar-lo en dos
SUPERFÍCIE ESTIMADA	100 m ²
ALÇADA RECOMANADA	4m
INSTAL·LACIONS PRÒPIES	
Calefacció	Sí
Climatització	Sí
Il·luminació específica	Sí
Megafonia	Sí
Potència elèctrica	10Kw
ALTRES	Instal·lacions informàtiques per a presentacions (pantalla enrollable, projectors de transparències, projectors de canó, etc.) Mobiliari d'estudi
MATERIALS RECOMANATS	
Parets	Parets mòbils
Sostres	Practicables

Terres	PVC o similar
COLORS	Clars
IL·LUMINACIÓ NATURAL	Sí
Finestres	Sí
Claraboies	Opcional

ESPAI 3 - ESPAI PER A ACTIVITATS FÍSQUES

FUNCIÓ que desenvolupa	1.- Sala polivalent per a activitats físiques: gimnàstica de manteniment, relaxació, ioga, etc.
DEPENDÈNCIA DIRECTAMENT RELACIONADA	Aules de formació i vestidors
DEPENDÈNCIA ANNEXA	Magatzem de material, il·luminació
SUPERFÍCIE ESTIMADA	60-90 m ²
ALÇADA RECOMANADA	4m
INSTAL·LACIONS PRÒPIES	
Calefacció	Sí
Climatització	Sí
Megafonia	Sí. Equip propi de so
Potència elèctrica	Bàsica. Regleta per a focus de complement
ALTRES	Miralls en parament
MATERIALS RECOMANATS	Aïllament acústic
Parets	Laminat. Pladur
Sostres	Practicables
Terres	Fusta. Sintètic (terra amb flexibilitat)
COLORS	Suaus
IL·LUMINACIÓ NATURAL	Sí
Finestres	Sí

ESPAI 4 - ESPAI PER A ASSOCIACIONS

FUNCIÓ que desenvolupa	Lloc de gestió i reunió per a les associacions. Espai d'ús compartit
DEPENDÈNCIA DIRECTAMENT RELACIONADA	Espai polivalent per a reunions
SUPERFÍCIE ESTIMADA	75-100 m ²
ALÇADA RECOMANADA	3m
INSTAL·LACIONS PRÒPIES	
Calefacció	Sí
Climatització	Sí
Megafonia	Sí
Potència elèctrica	Bàsica
ALTRES	Mobiliari i equipament d'oficina a compartir: PCs, fotocopiadora, telèfons, impressora, etc.
MATERIALS RECOMANATS	

Parets Sostres Terres	Laminats Practicables Gres. Sintètic
IL·LUMINACIÓ NATURAL Finestres	Sí

○ **CASAL D'ENTITATS**

El Casal d'Entitats de Castellar del Vallès era l'antic Cafè del Porvenir. La marquesa Tolrà el va comprar i més tard el cedí a l'Ajuntament que l'utilitzà com a seu fins a l'any 1996¹⁸. És un equipament que conserva l'estructura inicial d'habitatge i que està situat a la part històrica del municipi. Des del 1995 acull la seu d'algunes entitats on cada una disposa d'un petit despatx. En els últims anys cada cop hi ha menys associacions que l'utilitzen perquè l'edifici està en males condicions. Sobretot la primera planta i la planta baixa necessiten una reforma integral. Aquest equipament cultural és un dels que més necessita millorar. Cal eliminar els petits despatxos que actualment fan que sigui un espai amb poca vitalitat i poca interrelació entre les entitats. L'estratègia per aquest equipament es mantenir els usos, és a dir un casal per a les entitats si s'hi fan les reformes necessàries per convertir-lo en un veritable espai modern i dinàmic on les associacions puguin treballar i elaborar projectes còmodament.

Una de les tasques que des d'un ajuntament s'han de potenciar és aconseguir un diàleg permanent entre ajuntament i entitats per tal de conèixer els interessos i reptes de cada una de les parts. Les entitats i el món associatiu són generadores de noves activitats i propostes culturals que dinamitzen els municipis, cal doncs un diàleg constant per tal de treballar conjuntament.

L'estratègia a seguir té en compte tant facilitar espais de reunió i relació per aquelles entitats que ja existeixen al municipi, com propiciar el naixement de noves entitats emprenedores per mitjà de la creació d'un Viver d'Entitats. Amb aquests dos objectius es dissenya el nou Casal d'Entitats.

Casal d'Entitats

Les reformes de l'equipament proposen dues intervencions: per una banda transformar globalment la planta baixa de l'edifici i per l'altra reformar l'antiga sala de juntes de la primera planta.

La planta baixa ubicaria el nou Casal d'Entitats: un espai diàfan per compartir entre totes les entitats i que vol promoure la interrelació i l'elaboració de projectes, activitats i coproduccions conjunts. Un casal que vol fomentar el treball, el coneixement i la relació entre les entitats. L'objectiu és dissenyar un espai de treball per a les entitats que tingui en compte l'optimització dels recursos materials i dels espais disponibles al municipi, per tal de treure el màxim de rendiment de totes les infraestructures, materials i recursos, tant municipals com associatius. Alhora es vol fomentar el treball conjunt i la complicitat entre el sector associatiu i l'ajuntament. El Casal d'Entitats s'ha d'entendre com un espai d'ús lliure per a totes aquelles associacions que ho demanin. No són espais de propietat ni seu de cap entitat, sinó que són espai de treball, reunió i relació.

L'espai disposaria de PC's, impressores, fotocopiadora, telèfon, mobiliari d'oficina, etc. per a ús compartit i d'un armari i prestatgeria per a ús privat de cada entitat. Alhora la interrelació entre entitats pot promoure el fet de compartir recursos entre elles i crear una "borsa de materials conjunts" amb: vehicles, equips de so, aparells informàtics, mobiliari, etc.

Espais proposats per a la planta baixa:

- un vestíbul on el ciutadà pot adquirir tota la informació de les entitats del municipi
- un espai de treball compartit i obert amb mobiliari d'oficina i l'equipament necessari
- petita sala de reunions aïllada acústicament
- un magatzem d'ús compartit com a arxiu de material administratiu de les entitats.
- Viver d'Entitats

---

¹⁸Per a més informació: http://www.castellarvalles.org/descriptiu_detall_sqVDweuBhyaiYM2G1NHEcHdpgYUO-shWPAzWclGXJpnKij4QnYObkgtkNHwlrZLC

Viver d'Entitats:

- Espai obert, condicionat amb l'equipament necessari perquè puguin utilitzar-lo de forma puntual aquelles agrupacions que tenen l'objectiu de convertir-se en una associació però que encara estan en un tram inicial, o bé un grup de persones que vulguin elaborar un projecte cultural d'una durada puntual.
- Les altres associacions, ja consolidades, que formin part del Casal d'Entitats han de fer un treball d'acollida, assessorament i orientació a les noves agrupacions que arribin, per ajudar-les a trobar recursos, informació i gestionar-se.
- L'ús d'aquest espai pot gestionar-se directament per la Regidoria de Cultura on aquelles agrupacions que vulguin utilitzar-lo hagin de presentar un petit projecte amb els principals objectius i reptes. És un espai per a un temps determinat, ja sigui fins a la constitució de l'associació o per a un projecte en concret. L'ús d'aquest espai queda vinculat a l'assoliment de determinats objectius que ambdós parts han pactat prèviament.

A la primera planta trobem la sala noble o antiga sala de juntes: sala de grans dimensions i amb valor patrimonial (catalogat com a Bé d'Interès Local BIL). La reforma d'aquesta sala és la principal intervenció d'aquesta planta. L'objectiu és recuperar l'espai i adequar-lo com a sala polivalent per poder-lo utilitzar com a espai per a les assemblees de les entitats, reunions que agrupin un elevat nombre de persones, cursos de formació per a les associacions, conferències, presentacions i altres actes culturals oberts a tota la ciutadania. Aquesta sala s'hauria de dotar amb l'equipament tècnic necessari (projectors, pantalles, etc.) per dur a terme les activitats proposades.

Pel bon funcionament de tots aquests espais cal tenir en compte:

- un sistema de gestió i d'ús del Casal d'Entitats que pot ser autogestionat per les mateixes entitats a través d'un calendari i reserva d'espais o bé des de la Regidoria de Cultura
- definir els diferents espais segons el tipus d'ús. Hi haurà espais d'ús puntual, d'altres d'ús permanent. En cas d'ús permanent cal tenir en compte si és gratuït, subvencionat, a preu de cost o mixt.
- Oferir un servei de bústia on rebre correu, documentació, etc. per facilitar el funcionament de les entitats.

ESPAI TOLRÀ

Amb la transformació de l'antiga fàbrica en equipament cultural aquesta zona és constitueix com l'altre nucli cultural de Castellar del Vallès que es complementa amb els equipaments de la Plaça Major del centre del municipi.

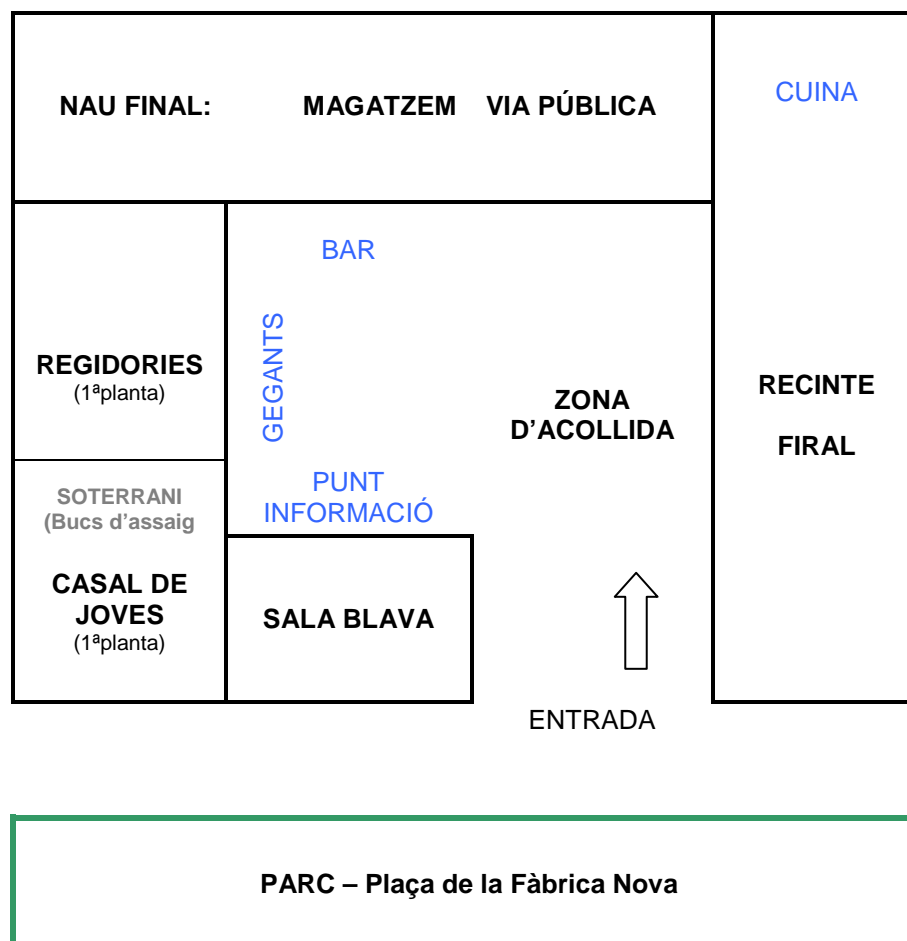
L'Espai Tolrà, com a antiga fàbrica reuneix les característiques pròpies d'aquests edificis: és un recinte de grans dimensions, molt flexible i actualment amb molts potencials, ja que permet barrejar usos i activitats molt diversos amb simultaneïtat de funcions. En aquest sentit la intervenció vol mantenir l'essència de recinte fabril com a un espai on passen coses, dinàmic, on poder-hi fer activitats, seu de producció i d'exhibició. Amb els nous usos es vol convertir el recinte en un espai obert, actiu, multigeneracional, que faci que el lloc estableixi noves relacions amb la ciutadania i l'entorn.

En la proposta de nous usos s'inclouen molts projectes que funcionen de forma independent però que es complementen uns amb els altres en un únic equipament per tal de crear un espai dinàmic i actiu. És un recinte de grans dimensions per això tot i que aquí es planteja una renovació global de la fàbrica, no es preveu una transformació immediata sinó progressiva. Una intervenció així comporta una gran inversió inicial però sobretot una previsió d'un cost alt de manteniment. El fet de tractar-se d'un espai tant gran fa que sigui una aposta arriscada, ja que és difícil aconseguir dinamitzar-lo globalment i mantenir-hi l'activitat constant, però alhora a mig termini pot convertir-se en un espai central de l'activitat cultural al municipi.

L'Espai Tolrà el podem dividir en espais diferenciats:

- 1.** Zona d'acollida
- 2.** Recinte Firal
- 3.** Sala Blava
- 4.** Soterrani: bucs d'assaig i tallers de producció
- 5.** Nau final Espai Tolrà (actualment magatzem Via Pública)
- 6.** Altres espais: primera planta per a Regidories i el Casal de Joves
- 7.** Parc de l'Espai Tolrà

Localització espais de l'ESPAI TOLRÀ

19

1.- Zona d'acollida

La zona d'acollida és l'espai situat entre les dues naus laterals del recinte. És una zona semicoberta la part oberta de la qual rep llum directa, cosa que fa més senzill l'entrada al recinte tot passejant. La zona d'acollida és una de les àrees més importants de tot l'Espai Tolrà ja que és també l'accés principal a l'equipament i l'entrada cap a les altres parts del recinte. Són 700 m² on el visitant rep la primera impressió de l'equipament i per tant és una zona que ha de transmetre les característiques del centre: un espai dinàmic i amb activitats interessants per a tots els públics.

La intervenció en aquest espai vol fomentar la interacció entre les persones i les activitats de l'equipament. Alguns serveis que s'hi ubicarien podrien ser: un punt

¹⁹ Esquema per ubicar els diferents espais de l'Espai Tolrà. Les formes i les dimensions són orientatives.

d'informació per al visitant, que difongués les activitats que es poden fer al recinte i que també recullís els suggeriments dels ciutadans; un bar, una zona de jocs, etc.

La intervenció a la *zona d'acollida* presenta diverses propostes:

Punt d'informació i acollida

Un punt d'informació específic de l'activitat del centre que orienti a l'usuari dels serveis i activitats de l'equipament. És també un punt d'atenció al ciutadà per recollir les seves demandes.

Bar

Sovint el bar funciona com la porta d'entrada al recinte, és un punt de trobada entre els ciutadans de l'entorn i també és un espai d'espera i d'interacció entre tots els usuaris i visitants de l'equipament. L'objectiu és que aporti dinamisme a la zona d'acollida i propiciï la relació entre el públic intergeneracional del centre. El bar també pot incloure una part expositiva amb els gegants, cap-grossos o quadres i fotografies d'artistes del municipi. També és convenient que sigui una zona amb wi-fi per tots els usuaris. Al costat del bar es pot col·locar una zona de jocs (futbolins, etc.) que complementi l'activitat del Casal Jove situat al mateix Espai Tolrà.

Pel que fa al bar hi ha diferents tipus de gestió a tenir en compte. El bar pot ser un motor per l'equipament i promoure la integració social i la vertebració de tot l'entorn o un espai que només s'utilitzi quan hi hagi activitats. Cada gestió pot tenir avantatges i inconvenients, per tant cal saber quin model de bar es vol, per, posteriorment, decidir-ne el model de gestió. Pot ser una gestió directa o una gestió indirecta a través d'una concessió, a una entitat cultural o una empresa especialitzada. En aquest cas, l'objectiu és tenir un bar actiu, que doni servei a la gent de l'equipament i del barri i per tant es recomana l'externalització a una empresa especialitzada.

Zona d'acollida, espai polivalent

La zona d'acollida és ahora un espai polivalent, és a dir és un espai que pot modificar-se per adaptar-se millor a les activitats del recinte, com el FirArt, la Mostra d'Entitats, la Festa Major, etc. En moments així pot acollir exposicions, jocs infantils, stands, i altres instal·lacions de caràcter temporal.

Ahora aquest espai també pot ser utilitzat per altres activitats que li donin vitalitat com: organitzar tallers de graffitis per a joves, l'exposició permanent dels gegants i cap-grossos del municipi, i altres activitats de caràcter lúdic.

2.- Recinte Firal

Entrant a l'Espai Tolrà el Recinte Firal ocupa la nau situada a la dreta i compta amb 2.200 m². Actualment aquest espai acull des de fires comercials fins a activitats municipals com el Ball de la Festa Major o Cap d'Any, el FirArt, la Fira Gastronòmica, la Mostra de Gegants, la Fira d'Antiquaris i Brocanters, etc. Té una activitat moderada ja que s'utilitza un mínim d'un cap de setmana al mes per alguna d'aquestes activitats.

La proposta és dotar-lo de més activitat durant la setmana i mantenen el seu caràcter polivalent com a espai per a fires comercials, artístiques, socials, etc. Tenint en compte les dimensions de l'espai, l'estratègia és dividir-lo amb envans mòbils per aconseguir espais més petits i adequar-los perquè cada un pugui acollir una activitat diferent. L'objectiu és dividir la nau en tres o quatre espais on poder fer activitats i/o tallers, i una altra zona gran i buida on poder instal·lar les fires. En cas que algun cop es necessités l'ús de tota la nau es podrien treure els envans. Donades les dificultats tècniques per adequar aquest espai caldria dur a terme un estudi tècnic que en determini la intervenció i l'execució.

Aquests espais dividits per envans mòbils podrien acollir diverses activitats:

Taller d'arts del moviment:

Un espai dedicat a danses, balls, ioga, etc. per a diverses franges d'edat al llarg de tot el dia. Aquest mateix espai pot acollir els assajos del Ball de Gitanes, el Ball de la Gent Gran dels diumenges, etc.

Pel seu funcionament aquest espai haurà de comptar amb un vestidor proper i un espai de magatzem per al material i equip tècnic. Per altra banda, i en funció de l'estudi tècnic esmentat anteriorment, caldrà adequar la climatització, l'aïllament acústic, el terra (que sigui antilliscant), la instal·lació d'un equip de so independent, miralls en un lateral, etc.

Taller d'aproximació al món del clown

Un espai que ofereix tallers en relació al clown, l'art dels pallasos, el mim, etc. L'objectiu és que la *Setmana del Pallasso* tingui continuïtat més enllà dels actes pròpiament del festival que ofereixi tallers de diversos nivells tant per a nens com per aquells que tenen un interès a iniciar-se en les arts escèniques al llarg de tot l'any.

Alhora aquest espai pot convertir-se en un referent pel món del clown més enllà de l'àmbit local, i fer d'aquesta especialització de Castellar del Vallès un pol d'atracció per

a nous públics. Paral·lelament, l'activitat cultural del municipi podria complementar-se amb l'organització de xerrades, conferències i cursos amb la participació de persones reconegudes dins el món del clown i del pallaso, que podrien tenir lloc en qualsevol dels espais polivalents i sales de conferències del municipi.

Les produccions d'ambdós tallers (moviment i clown), podrien incloure's en la programació cultural del municipi i presentar-se a la sala amateur d'arts escèniques de l'Antic Mercat.

Tallers de cuina

Al final del Recinte Firal, aïllat tant per als sorolls com per a les olors es proposa la instal·lació d'una cuina que pugui oferir diversos serveis. Per una banda un programa de tallers de formació bàsica i especialitzats de cuina per a la ciutadania, per un públic intergeneracional que també funcionin com a estímul per implicar més activament la gent del municipi a participar a la Mostra Gastronòmica. Per altra banda, la instal·lació d'una cuina pot ser de gran utilitat per als caterings de les fires o d'altres esdeveniments organitzats a l'Espai Tolrà.

Per l'adequació d'aquest espai, i tenint en compte les indicacions de l'estudi tècnic caldrà dotar-lo d'aigua corrent, gas, desaigües, punts de ventilació, instal·lació de cameres frigorífiques, congeladors, adequació de paviments, climatització,... Aquest taller hauria de comptar, a més, amb un espai de magatzem pels productes de la cuina i la neteja.

3.- Sala Blava

Es tracta d'una nau situada a l'esquerra, entrant per l'accés principal de l'Espai Tolrà. L'entrada és a través de la zona d'acollida. És una sala d'uns 500 m² que està parcialment adequada. És a dir s'hi han fet intervencions per adequar-la però no té les condicions tècniques suficients per a realitzar espectacles d'arts escèniques o música de qualitat. Actualment té un escenari gran però sense laterals, té mala sonorització i il·luminació i no compta amb l'adequació tècnica i la climatització necessària per a fer-hi activitats permanentment.

La proposta d'usos per a aquest espai converteix la Sala Blava en l'espai de referència del sector musical i concentraria la major part de l'activitat musical del municipi. Acolliria la programació estable de música, les activitats produïdes pels bucs d'assaig

PROPOSTES

(situats al soterrani) i també podria acollir alguns concerts i audicions de l'Escola de Música mentre aquesta no tingui un equipament nou.

Per adequar convenientment aquest espai caldrà l'elaboració d'un estudi tècnic que plantegi les principals intervencions: climatització, col·locació de grades retràctils, instal·lació de cabina tècnica, adequació de l'escenari, etc. Aquest espai, a més, haurà de comptar amb camerinos i un magatzem propers.

Una de les principals intervencions és la col·locació de grades retràctils que s'obriren en cas d'audicions o concerts de petit format perquè el públic quedi més proper i així resulti més acollidor. En canvi en cas de concerts multitudinaris i/o per a joves les grades podrien recollir-se. També cal tenir en compte la instal·lació d'una cabina tècnica i la millora de l'escenari.

Pel que fa a la gestió de l'espai cal contemplar la possibilitat que sigui compartida entre la Regidoria de Cultura i la de Joventut (el Casal de Joves està situat just al pis de dalt d'aquesta sala) per donar el màxim d'abast a la programació musical de l'espai.

Així doncs per l'adequació d'aquest espai cal tenir en compte:

SALA BLAVA	
FUNCIÓ que desenvolupa	Activitats musicals
UBICACIÓ EN L'EDIFICI	Proper a l'accés principal Proper accés carrega i descàrrega
DEPENDÈNCIA DIRECTAMENT RELACIONADA	Zona d'Acollida i espai de relació. Magatzem Camerinos, lavabos públics. Control d'accés
DEPENDÈNCIA ANNEXA	Magatzem
ZONES QUE LA COMPONEN	1.- Escenari 2.- Grades retràctils amb butaques, amb possibilitat de retirar-les i deixar la nau buida. 3.- Cabina tècnica: tancada i amb peixera(desmuntable fàcilment) cap a la sala. Visibilitat de l'escenari.
INSTAL·LACIONS PRÒPIES	
Calefacció	Sí
Climatització	Sí
Il·luminació específica	Sí
Megafonia	Sí
Potència elèctrica	100Kw
ALTRES	Preses auxiliars potència escenari Instal·lacions audiovisuals de la cabina

MATERIALS RECOMANATS	Ignífugs (protegeix del foc)
Parets	Fusta. Moqueta
Sostres	Absorbents
Terres	Fusta. Moqueta
IL·LUMINACIÓ NATURAL	No
OBSERVACIONS	Capacitat de carrega 500kg/m ² en escenari i sala. Insonorització

4.- Soterrani: bucs d'assaig, sales d'enregistrament,...

Al lateral esquerra de l'Espai Tolrà, sota la Sala Blava, hi ha un soterrani de grans dimensions. Aquest espai fosc i silenciós és una gran oportunitat per situar-hi bucs d'assaig, sales d'enregistrament d'àudio i vídeo, laboratoris audiovisuals, laboratoris fotogràfics, etc. Espais tots ells que necessiten foscor i aïllament acústic i per als quals el soterrani pot ser una bona opció sobretot tenint en compte que el Casal de Joves està a la planta superior.

Pel que fa als bucs d'assaig la proposta és col·locar-ne tres o quatre en resposta a la demanda dels joves que actualment s'han de traslladar a municipis de l'entorn per assajar. Els bucs poden ser de dimensions diferents per tal de donar resposta a necessitats diverses; des de petits grups locals fins a orquestres o grups nombrosos de fora del municipi.

Alhora, els grups de música dels bucs d'assaig poden col·laborar amb la programació de la Sala Blava.

Pel que fa a les sales d'enregistrament d'àudio i vídeo i els laboratoris, són espais en què es pot oferir formació en aquest camp, organitzar cursos i tallers, i alhora diferents usuaris i empreses hi poden dur a terme les seves produccions.

Pel que fa a l'adequació dels espais com a bucs d'assaig cal: insonorització i armaris i, a ser possible, equipar-los amb bateria i amplificador. En el cas dels altres espais caldrà condicionar-los i dotar-los amb l'equipament tècnic necessari per a cada ús.

Per una banda cal estudiar les formules de cessió d'aquests espais ja que poden estar subjectes a diferents tarifes segons l'ús que se'n derivi: de professionals locals, supralocals, ajuntament, joves, amateurs, professionals, empreses,... També cal establir un període màxim d'ús, relacionat amb cada projecte, que n'asseguri la rotació.

Per altra banda, una altra qüestió important a tenir en compte és trobar un sistema àgil d'accés als diferents espais del soterrani. Per això cal una agenda de reserva d'espais i la possibilitat que l'accés sigui a través de targetes magnètiques o altres sistemes que permetin l'entrada als espais sense necessitat que la resta de l'equipament estigui en funcionament.

Finalment, s'han de valorar les diferents possibilitats de gestió d'aquests espais: una gestió directa des de la coordinació de tot l'equipament o l'externalització a una entitat sense ànim de lucre del municipi que coordini, promoció i gestioni els espais.

5.- Nau final de l'Espai Tolrà (actualment magatzem Via Pública)

La part final de l'Espai Tolrà és una nau gran. Malgrat que aquest espai actualment encara està subjecte a una concessió privada està sent utilitzat com a magatzem de la via pública i per altres associacions del municipi. En cas que l'Ajuntament recuperi l'espai com a equipament municipal, la proposta d'intervenció es preveu en una segona fase, a llarg termini, quan l'Espai Tolrà ja funcioni com a equipament cultural. Així doncs, la proposta d'usos seria col·locar-hi una nova biblioteca, més gran i amb la possibilitat de dinamitzar i compartir serveis amb la resta de l'Espai Tolrà.

Actualment la Biblioteca Antoni Tort està situada al nucli històric del municipi i no compleix les dimensions necessàries, tenint en compte el creixement de la població dels últims anys.

Segons el Mapa de Lectura Pública de Catalunya, aprovat per l'Acord de Govern 131/2008 de 15 juliol, Castellar del Vallès necessitaria una biblioteca amb una superfície de servei construïda de 2.177 m², un fons de 44.000 documents i una plantilla formada entre 6 i 7 persones.

A mitjà termini, l'actual biblioteca podria ampliar-se uns 100 m² amb els espais d'una casa annexa on s'hi podrien acollir aquelles activitats que alteren el silenci de la biblioteca: hores del conte, presentacions, xerrades, ...

Tot i així, i donat que encara no s'arribaria als estàndards, a llarg termini cal preveure la construcció d'una nova biblioteca, previ informe favorable del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona.

La possible distribució de superfícies i m² de la nova biblioteca seria:

Distribució de superfícies per àrees (m²)	
Zona d'acollida i promoció	410
Àrea d'accés	170
Espai polivalent	110
Magatzem de l'espai polivalent	20
Espai de suport	60
Espai de formació	50
Zona general	1000
Àrea d'informació i fons general	790
Àrea de música i imatge	80
Àrea de diaris i revistes	130
Zona infantil	365
Àrea d'informació i fons infantil	275
Espai de suport	30
Espai d'activitats	60
Zona de treball intern	195
Despatx de direcció	20
Espai de treball intern	80
Dipòsit documental	50
Magatzem logístic	25
Espai de descans del personal	20
Superfície total de programa	1970
Superfície total construïda (+30%)	2460

6.- Altres espais

La nau del lateral esquerra de l'Espai Tolrà és l'única zona d'aquest equipament que té dues plantes: una a nivell del carrer i un primer pis. A nivell del carrer trobem la Sala Blava i al primer pis hi ha dues naus d'uns 260 m² on recentment s'hi han ubicat diversos serveis: en una banda hi ha el Casal de Joves i a l'altre les regidories de Benestar Social, Educació i Participació. El treball transversal des de la Regidoria de Cultura amb tots els altres serà fonamental per la dinamització de l'Espai Tolrà.

7.- Parc de la Plaça de la Fàbrica Nova

Just al davant de l'Espai Tolrà hi ha un Parc a l'aire lliure que sovint s'utilitza per a actes, concerts, cercaviles, etc. Per la proximitat i les possibilitats de l'espai cal tenir en compte el seu ús al parlar de l'Espai Tolrà.

El Parc pot acollir activitats destinades al públic familiar, concerts i/o activitats multitudinàries. És una zona d'oci i descans, apte per a jocs i activitats diverses que pot convertir-se en pol d'activitat socio-cultural de la part sud del municipi. A més a

més, cal aprofitar els avantatges d'un espai que compta amb bones condicions: situat a l'entrada del municipi, amb facilitat d'aparcament, una zona àmplia i recollida per poder-hi fer concerts i altres actes, directament relacionada amb l'entrada principal de l'edifici. És important vincular el parc amb l'Espai Tolrà i dinamitzar-lo amb una programació que sigui una prolongació de la programació del propi equipament. A la intervenció seria interessant incorporar-hi elements d'identificació de l'equipament que relacionin ambdós espais.

Aspectes globals per al funcionament de l'Espai Tolrà

La proposta d'usos i de dinamització de l'Espai Tolrà és una de les principals estratègies culturals del municipi, ja que es tracta d'un equipament de grans dimensions situat en un punt estratègic pel futur de Castellar del Vallès.

A part de la proposta d'usos per cada un dels espais caldrà tenir en compte i valorar les diferents possibilitats d'una sèrie d'aspectes globals per al funcionament de tot l'Espai Tolrà, com ara:

- **La gestió:** la proposta d'usos de la fàbrica Tolrà inclou diversos projectes en un mateix equipament. Per aquest motiu cal tenir en compte que cada servei pot necessitar una gestió diferenciada. És a dir, la gestió del bar, tallers, sales, bucs, laboratoris o del manteniment podria ser externalitzada i la de la programació, coordinació i dinamització global de l'equipament realitzada des de la pròpia regidoria.
- **Els recursos humans:** caldrà preveure el personal necessari que doni resposta a totes les necessitats de l'equipament, com la coordinació i gestió dels diferents espais i dels professionals, la configuració d'una programació pròpia, la comunicació de les activitats, atenció al punt d'informació, resolució de les tasques tècniques (so, llum), el manteniment, etc.
- **L'horari i els accessos:** cal establir un temps ampli d'obertura de l'equipament, que permeti que hi hagi activitats al llarg de tot el dia i tots els dies de la setmana. Fora de l'horari habitual de funcionament de l'equipament, una bona estratègia perquè aquest pugui tenir el màxim rendiment seria la instal·lació de dispositius d'accés amb targetes magnètiques, que en facilitessin l'entrada i el control.

- **ARXIU MUNICIPAL – CASA RIBAS**

L'Arxiu Municipal de Castellar del Vallès està situat al nucli antic del municipi, molt a prop d'altres equipaments culturals, com la biblioteca i l'illa cultural de la Plaça Major. A més, gaudeix d'un equipament adequat pel que fa a les instal·lacions i recursos disponibles. És per això que la intervenció proposada és mínima.

Per altra banda al municipi també hi ha la Casa Ribas, seu de l'entitat Associació Cultural Arxiu d'Història, que sobretot conserva el fons documental de Joan Arús. En aquest sentit la proposta d'intervenció té dues fases: en primer lloc cal fusionar els dos fons documentals en un mateix espai, per tal d'aconseguir la màxim difusió i facilitar les tasques de conservació i catalogació. En aquest primer període també es proposa la creació de més vincles entre l'Arxiu municipal i la biblioteca, tant per la difusió del fons com per relacionar les tasques d'ambdós equipaments. En segon lloc, a mig o llarg termini caldrà pensar un nou equipament més ampli i que permeti conservar i difondre, en millors condicions, tot el fons de l'Arxiu municipal i el que actualment està en altres llocs de la comarca.

- **L'ESCOLA DE MÚSICA TORRE BALADA**

La intervenció a l'Escola de Música Torre Balada és un projecte que l'Ajuntament de Castellar del Vallès ja té en compte, però cal trobar-li l'espai més adequat. Com s'ha detectat a la diagnosi, l'Escola de Música es un espai insuficient pel volum d'activitats i usuaris que agrupa. L'equipament no té espai per poder oferir audicions, li manquen aules insonoritzades i una adequació global.

A mitjà-llarg termini (deu anys), a l'entrada del municipi, prop de l'Espai Tolrà està prevista la ubicació d'unes ARES (Àrees Residencials Estratègiques) que podrien ser un bon emplaçament per a la nova Escola de Música. La nova ubicació de l'Escola de Música a les ARES milloraria les instal·lacions i permetria un treball conjunt amb l'Espai Tolrà, que estaria situat a pocs metres.

En aquest sentit la proposta és que la nova escola sigui una Escola d'Arts de formació en música, dansa, arts plàstiques i visuals i, d'aquesta manera pal·liï les mancances formatives del municipi.

5.2 Quadre síntesi

PLA D'EQUIPAMENTS CULTURALS CASTELLAR DEL VALLÈS

ESPAI	ÚS ACTUAL	PROPOSTA D'ÚS	OBSERVACIONS
Ateneu	SALA PETIT FORMAT <ul style="list-style-type: none"> • Programació estable Arts Escèniques • Programació amateur Arts Escèniques • Programació teatre infantil • Xerrades, conferències, presentacions • Audicions escolars • Assaigs companyies 	Mantenir: <ul style="list-style-type: none"> • la programació estable amateur de "l'ESBART" i altres • assaigs de companyies • espectacles musicals de petit format o petites audicions escolars 	Actualment l'espai està saturat per un excés de programació. Un cop l'Auditori torni a acollir la programació estable, l'espai recuperarà la seva funció tradicional de difusió de les arts escèniques amateurs. Caldria millorar les condicions tècniques de la sala.
	SALA BUTXACA <ul style="list-style-type: none"> • Programació amateur • Assaigs companyies 	Sala Butxaca: convertir-la en Sala d'Exposicions de caràcter professional (espai situat a un punt estratègic del municipi) per a exposicions d'àmbit municipal i supramunicipal.	Una vegada la sala d'exposicions estigui en funcionament, la programació actual de la Sala Butxaca passaria a la Sala de Petit Format.
	Espai per a entitats: ESBART, La XARXA	Augmentar l'ús de la sala gran de reunions, actualment d'ús exclusiu per l'ESBART, per convertir-la en un espai més obert, de recerca, estudi i consulta especialitzats en les arts escèniques, on es puguin elaborar nous projectes d'arts escèniques	Mantenir els despatxos com a seu de les entitats que actualment ja en fan ús.

ESPAI	ÚS ACTUAL	PROPOSTA D'ÚS	OBSERVACIONS
Bar Calissó Art	Piano Bar que acull exposicions i concerts de petit format	Sense modificar	És un espai molt limitat
Auditori Miquel Pont	Actualment espai pendent de finalització de les obres de reformes. Ja existeix un projecte municipal amb proposta de nous usos	Projecte de Reforma que inclou intervencions al vestíbul, la sala i l'escenari. Usos: <ul style="list-style-type: none"> • Sala d'Arts Escèniques per a programació professional estable del municipi • Sala de conferències amb un aforament de 100 persones 	Equipament de referència al municipi per a la programació professional d'arts escèniques.
Antic Mercat	Actualment espai en desús pendent de nous usos. Conserva les parades de l'antic mercat municipal.	Centre Cívic <ul style="list-style-type: none"> • Punt d'informació cultural i turística del patrimoni natural del municipi Espai de recepció amb informació de les activitats dutes a terme al Centre Cívic i al municipi en general <ul style="list-style-type: none"> • Espais de formació: tallers • Espai d'impuls i divulgació de la cultura: xerrades, cursos,... • Espais per a ús de les entitats 	Objectius: <ul style="list-style-type: none"> • Dividir l'espai en diverses aules mantenint un vestíbul central com a punt de trobada i relació • El Centre Cívic es concep com un espai intergeneracional on al llarg de tot el dia hi ha activitats i usos • L'activitat del Centre Cívic es complementarà amb les propostes de difusió i formació que es programin a les aules i espais polivalents de l'Edifici de la Plaça Major

ESPAI	ÚS ACTUAL	PROPOSTA D'ÚS	OBSERVACIONS
<p>Casal d'Entitats</p>	<p>Actualment l'equipament funciona com a Hotel d'Entitats però l'edifici està en molt mal estat. Cada planta acull diversos locals per a entitats.</p> <p>És un equipament en mal estat, que cal reformar per poder fer-ne ús. No compleix la normativa de seguretat.</p>	<p>Per tal de poder utilitzar l'equipament cal una reforma integral. Aquest equipament ja és l'espai reconegut com a Hotel d'Entitats al municipi, la proposta és reformar-lo i adequar-lo per tal de poder ser un Hotel d'Entitats de qualitat. Amb les reformes es projecta un espai diàfan per compartir entre les entitats, que disposi d'ordinadors, taules, armaris, etc, aïllat per a reunions, d'ús per a totes les entitats.</p> <p>A la primera planta caldria reformar i adequar l'antiga Sala de Plens per a les assemblees generals de les entitats.</p>	<p>Cal reformar l'equipament, en un espai obert i amb més activitat.</p> <p>Mentre no es disposa del nou equipament les entitats es poden reubicar a altres espais del municipi com: l'Antic Mercat, l'Ateneu, etc.</p>
<p>Espai Tolrà</p>	<p>SALA BLAVA</p> <p>Espai que actualment acull diversos usos des de concerts a activitats per a la gent gran, ball, sala d'arts escèniques, espai per a assaig, etc.</p>	<p>L'objectiu d'aquest espai és convertir-lo en referent per al sector musical. Dinamitzat conjuntament des de la Regidoria de Cultura i la de Joventut. Es nodreix de la programació permanent de música, activitats promogudes des dels bucs de música situats al soterrani de l'Espai Tolrà, les activitats del Casal de Joves, concerts i audicions de l'Escola de Música, concerts i assajos de les orquestres i corals del municipi, grallers, grups de música tradicional, etc.</p> <p>Adequar l'escenari per acollir propostes musicals i col·locar grades retràctils.</p>	<p>Caldria fer un estudi tècnic per determinar adequadament les diferents intervencions</p> <p>Intervencions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grades retràctils • Adequació tècnica de l'escenari • Instal·lació d'una cabina de llum i so • Adequació vestuaris • Magatzem • Climatització

ESPAI	ÚS ACTUAL	PROPOSTA D'ÚS	OBSERVACIONS
Espai Tolrà	<p>RECINTE FIRAL</p> <ul style="list-style-type: none"> Fires de diverses tipologies: comercials, artístiques, socials, etc. (Mostra Gastronòmica, FirArt, Fira d'Antiquaris i Brocanters, Mostra Oficis Artesans, etc.) Ball Festa Major 	<p>ACTIVITATS</p> <p>Adequar l'espai perquè pugui acollir diverses activitats culturals:</p> <p>Espai per a tallers</p> <ul style="list-style-type: none"> Tallers de cuina Tallers d'aproximació al clown i al món dels pallassos, etc. Tallers d'arts del moviment: dansa contemporània, ioga, ... <p>L'espai dels tallers d'art del moviment també pot acollir assajos tant del Ball de Gitanes com d'altres entitats o grups.</p>	<p>Caldria fer un estudi tècnic per determinar adequadament les diferents intervencions</p> <p>Intervencions:</p> <ul style="list-style-type: none"> Compartimentar l'espai del recinte amb envans mòbils per donar cabuda als tallers proposats Instal·lació d'una cuina per als tallers, caterings per a fires, Fira Gastronòmica, etc. Insonorització d'espais Adequació del paviment de cada espai Vestidors Magatzems Climatització
	<p>ESPAI CENTRAL ENTRE NAUS</p> <ul style="list-style-type: none"> Fires i activitats del municipi (FirArt, Fira de St Jordi, etc.) 	<p>Espais per a:</p> <ul style="list-style-type: none"> Punt d'Informació i acollida Bar Espai de relació (futbolins,...) Taller de grafitis Exposició de gegants 	<p>Espai dinàmic, nucli de l'Espai Tolrà on sempre ha d'haver-hi moviment i traspàs de gent.</p>
	<p>CASAL DE JOVES (1ª planta)</p>	<p>Espai inaugurat recentment (setembre 2008) gestionat per la Regidoria de Joventut.</p>	<p>Aquest espai, com a pol d'atracció de joves, és un element clau en la dinamització de l'Espai Tolrà. Les regidories de Joventut i de Cultura han de treballar conjuntament per tal de dinamitzar tot l'espai.</p>

<p>Espai Tolrà</p>	<p>LATERAL ESQUERRA DE L'EDIFICI A CONTINUACIÓ DEL CASAL DE JOVES (1ª planta)</p>	<p>Regidories de Benestar Social, Educació i Participació. Espai de treball del tècnic responsable de l'Espai Tolrà.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • És important que el tècnic responsable de l'Espai Tolrà faci un treball transversal amb les altres regidories.
<p>SOTERRANI Actualment espai tancat sense condicionar</p>	<p>Bucs d'assaig Sala d'enregistrament d'àudio i vídeo Laboratori d'àudio i vídeo Laboratori fotogràfic</p>	<p>Intervencions: Adequar l'espai per tal de poder acollir aquest tipus d'activitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insonorització, magatzems, etc. <p>Estudiar sistemes d'accés independents: targetes magnètiques d'entrada als espais, etc.</p>	<p>Intervencions: Adequar l'espai per tal de poder acollir aquest tipus d'activitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insonorització, magatzems, etc. <p>Estudiar sistemes d'accés independents: targetes magnètiques d'entrada als espais, etc.</p>
<p>Biblioteca Antoni Tort</p>	<p>BIBLIOTECA de dues plantes</p>	<p>Es manté l'ús actual amb la perspectiva de futur d'una possible ampliació en una sala annexa. A llarg termini s'estudiarà la creació d'una nova biblioteca.</p>	<p>Manca espai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donada la població del municipi, caldria un mòdul més gran de biblioteca calculat en més m² • sala polivalent <p>Solucionar problemes d'accessibilitat</p> <p>A llarg termini, possible construcció d'una nova biblioteca adequada als estàndards necessaris.</p>

ESPAI	ÚS ACTUAL	PROPOSTA D'ÚS	OBSERVACIONS
Arxiu Municipal	L'Arxiu Municipal té com a fons documental tota la documentació generada per l'ajuntament des del 1860 fins a l'actualitat.	Es manté l'ús actual	En un futur es podria contemplar l'opció d'ampliació i fusió del fons documental de l'Arxiu Municipal i el de la Casa Ribas en un mateix espai. Caldrà trobar una nova ubicació.
Casa Ribas	Seu de l'entitat Associació Cultural Arxiu d'Història amb el fons documental Joan Arús i altres documents i objectes relacionats amb la cultura històrica del municipi Petita sala per a exposicions d'artistes locals i conferències.	Es manté l'ús actual	
Escola de Música	Actualment l'Escola de Música ofereix formació musical: cant coral i instrumental en molt nivells.	La proposta va encaminada a la construcció d'un nou equipament: l'Escola de Música i Dansa. Es proposa estudiar la possibilitat d'integrar-hi també formació en arts plàstiques i visuals.	Les instal·lacions estan en mal estat, no compleixen la normativa de seguretat i manca espai per a poder-hi realitzar adequadament la tasca docent i formativa. S'ha de trobar una ubicació per a la nova Escola de Música, contemplant la possibilitat de situar-la a les ARES, ubicada a l'entrada del municipi, prop de l'Espai Tolrà.

ESPai	ÚS ACTUAL	PROPOSTA D'ÚS	OBSERVACIONS
<p>Edifici de la Plaça Major</p>	<p>Actualment espai pendent de finalització de les obres. Ja existeix un projecte municipal amb proposta de nous usos</p>	<p>Projecte municipal de l'equipament:</p> <p>Planta 0</p> <ul style="list-style-type: none"> • Serveis d'Atenció al Ciutadà • Oficina Local d'Habitatge • Oficina Municipal d'Informació al Consumidor • Oficina d'Immigració • Oficina de recaptació (Diputació) <p>1ª planta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centre de Noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació <ul style="list-style-type: none"> - Telecentre: amb accés a Internet i espai Wi-fi - Dues aules d'informàtica per a 15 persones cadascuna - Possibilitat d'una sala d'actes per a 30 persones - Despatx i magatzem <p>2ª planta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espai Polivalent Terrassa 	<p>Aquest nou equipament s'ha de constituir com l'espai de referència del municipi per a les noves tecnologies i caldrà treballar conjuntament amb la Regidoria de Cultura per tal de programar-hi activitats i implementar els seus usos.</p>

5.3 Estratègia a seguir per a diferents àmbits d'actuació

Atès el caràcter polivalent de molts dels espais de Castellar del Vallès, on els equipaments sovint no tenen una funció única i específica sinó que s'utilitzen per a diverses activitats culturals, s'ha cregut adient incorporar aquest últim apartat on, a tall de conclusió, s'ofereix una visió global de les propostes suggerides en aquest document, des del punt de vista dels diferents àmbits d'actuació i sectors culturals: arts escèniques, arts plàstiques i visuals, música, entitats, formació, espais de proximitat i patrimoni.

○ **Arts Escèniques**

Un cop implementades les propostes suggerides en el camp de les arts escèniques, Castellar del Vallès, a mig termini, comptarà amb tres espais diferenciats, cada un amb unes funcions específiques, amb els quals es podrà donar una resposta de qualitat a les iniciatives que sorgeixin. Els tres equipaments són:

- L'Auditori Municipal Miquel Pont un cop reformat serà l'equipament de referència amb la programació estable professional d'arts escèniques. Aquest espai sobretot acollirà les propostes del Circuit de l'ODA.
- L'Ateneu oferirà en la Sala de Petit Format, la programació estable amateur duta sobretot a terme per l'ESBART Teatre i La Xarxa. Aquest és també un espai vàlid per assajar-hi les companyies amateurs.

○ **Arts Plàstiques i Visuals**

Aquest és un dels sectors amb més mancances. Fruit de les propostes, es preveu que el municipi disposi d'una sala d'exposicions de qualitat per a poder acollir exposicions de caire professional. Aquest espai estaria ubicat a l'Ateneu on actualment hi ha la Sala Butxaca.

Tanmateix hi ha altres espais, que tot i no tenir les condicions necessàries per a poder realitzar exposicions i que aquesta no sigui la seva finalitat fonamental, poden acollir-ne, com: la nova sala de conferències de l'Auditori, el Piano-Bar Calissó, el bar de l'Espai Tolrà, etc. També en la futura biblioteca pot destinar-se un espai per a exposicions.

○ **Música**

Pel que fa al sector musical, Castellar del Vallès comptarà amb diversos espais que resoldran l'actual mancança, tant en formació com en exhibició.

- La Sala Blava de l'Espai Tolrà serà l'espai central de difusió i programació musical que acollirà la programació estable musical.
- Pel que fa a formació, actualment es compta amb l'Escola de Música Torre Balada i es preveu la construcció d'una nova Escola que amplii l'abast d'actuació en aquest camp
- Creació de bucs d'assaig i sala de gravació al soterrani de l'Espai Tolrà, amb unes instal·lacions adequades i equipats per tal d'enfortir la creació musical local.

○ **Entitats**

Pel que fa a les entitats i al món associatiu, si s'implementen les propostes, a mig termini Castellar del Vallès pot tenir suficients instal·lacions per donar resposta a totes les necessitats. Concretament, l'estratègia es centra en dos equipaments:

- L'Antic Mercat, que disposaria de diverses aules que les entitats podrien utilitzar i d'un espai destinat principalment a elles.
- El nou Casal d'Entitats reformat i adequat per a ús de les entitats.

○ **Formació**

En aquest camp es plantegen diverses intervencions que doten el municipi de diversos espais destinats a la formació:

- A l'Espai Tolrà s'adequaran alguns espais per a la realització de tallers.
- La nova Escola de Música i Dansa ampliarà l'ensenyament musical i oferirà formació en dansa. També es proposa que incorpori formació en arts plàstiques i visuals.
- A l'Antic Mercat es projectaran diversos espais destinats a conferències, tallers, etc.
- L'Edifici de la Plaça Major, disposarà d'aules de formació en noves tecnologies

- **Espais de proximitat**

Tenint en compte les reformes d'alguns equipaments, que actualment ja estan en vies de realització i la creació de nous equipaments, Castellar del Vallès ampliarà la seva oferta en espais de proximitat.

- L'Antic Mercat com a Centre Cívic i de proximitat:
  - Espais de l'Antic Mercat que oferiran tallers d'àmplia temàtica per a tots els públics.
  - Sala polivalent de l'Edifici de la Plaça Major
- Foment de la Lectura:
  - La Biblioteca Antoni Tort.
  - La nova Sala de conferències de l'Auditori Miquel Pont per a presentacions de llibres i altres activitats.

- **Patrimoni**

Castellar del Vallès compta actualment amb dos espais encarregats de conservar i difondre el patrimoni local, els quals cal que a mig termini s'integrin en un mateix espai:

- L'Arxiu Municipal.
- Casa Ribas.

ANNEX 1

Llista entrevistats

Grup de treball amb tècnics municipals

Jordi Domingo (Urbanisme)
Àlex Portolés (Presidència- Comunicació)
Llorenç Genescà (Participació)
Ricard Borràs (Joventut)
Ester Planas (Educació)
Conxita Luna (Benestar Social)
Eulàlia Costa (Cultura i Promoció de la Vila)
Elisabet Minguell (Gent Gran)

Tècnics i responsables d'equipaments i programacions

M. Carme Muñoz (Biblioteca)
Sílvia Saiz (Arxiu)
Glòria Comadran (Escola de Música)
Joan Montes (Cultura i Lleure)
Vicenç Altimira (Cultura i Lleure)
Casal de Joves

Regidors

Aleix Canalís (Urbanisme)
Óscar Lomas (Hisenda)
Josefa Martínez (Cultura, Lleure i Promoció de la Vila)
Glòria Massagué (Gent Gran – Cooperació)
Mª Antònia Pérez (Educació)

Entrevistes

Arxiu Municipal – visita i entrevista amb Albert Antonell
Oscar Vila (Subsòl) entitat jove de recent creació
Esbart Teatral (Bet Tena, Joan i Llorenç Genescà)
Gabi Ruiz (La Xarxa – programació infantil i juvenil i Setmana del Pallasso)
Joan Ventura (ex-regidor, president de l'ASAC i Ball de Gitanes)

CRÈDITS

El Pla d'Equipaments Culturals de Castellar del Vallès és una iniciativa de l'Ajuntament de Castellar del Vallès, amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona. De manera general han participat en tot el procés:

Ajuntament de Castellar del Vallès:

Josefa Martínez Romero, Regidora de Cultura

Eulàlia Costa, Cap Àrea de cultura

Joan Montes, Tècnic de Cultura

Vicenç Altimira, Tècnic de Cultura

Diputació de Barcelona

Carles Vicente, Gerent de Serveis de Cultura

Carles Prats, Director del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Laia Gargallo, Cap de la Secció tècnica CERC

*La **coordinació i redacció** d'aquest document ha estat duta a terme per:*

Eugènia Argimon i Aina Roig, coordinadores metodològiques i de continguts, i redactores del document. Tècniques de cultura del CERC (Centre d'Estudis i Recursos Culturals)

Març 2009